

Stojan Spetič:
Večina slovenskih
ustanov in institucij
domuje v središču
Gorice in Trsta

Videti človeka in
ne le bolezen -
dr. Beppe
Dell'Acqua,
direktor tržaškega
oddelka za psihične bolnike

f 14

Deveti maj je zapisan Evropi
in temu dnevnu oz. pomenu,
ki ga ima za mlade,
je tokrat Klop
posvetil
svojo stran

f 26

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel.040.211.465 - Općine
www.malalan.com

9 771124 666007

PETEK, 9. MAJA 2008

št. 110 (19.200) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaži Žaški nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNIKA PLACANA V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 ST)

Primorski dnevnik

*Frattini
po poti
Ruggiera
ali Finija?*

SANDOR TENCE

V Italiji velja pravilo, da se vlade in njihove politike spreminjajo, rimska zunanja politika pa ostane v glavnem ena in ista. V vsakdanji praksi to velja do neke mere in ne na vseh področjih.

Romano Prodi in njegov zunanj minister Massimo D'Alema sta bila naklonjena sodelovanju s Slovenijo ter v te odnose aktivno vpletala našo in italijansko manjšino v Istri. To ne pomeni, da so bili s tem rešeni vsi problemi, pomeni pa, da so se odprta vprašanja reševala v duhu prijateljskih odnosov.

Namesto D'Aleme bo italijansko zunanj politiko sedaj krojil minister Franco Frattini, ki velja za evropsko naravnano politika. Veliko izkušenj si je nabral kot evropski komisar, ko se je tudi osebno soočil z razmerami v naših krajih. Frattini dobro pozna Italijane v Istri, med nedavno volilno kampanjo pa je izkazal naklonjenost tudi slovenski manjšini.

Z desnoredinski vladi nimamo najboljših izkušenj. Dovolj, da se spomnimo veta prve Berlusconijeve vlade na pri-druženo članstvo Slovenije EU, v lepem spominu pa imamo ministra Renata Ruggiera, ki je pred pritiski euzelskih organizacij izrekel znameniti stavek »pacta sunt servanda«. Potem je prišel Gianfranco Fini, ki je šel v Izrael, ne pa v Slovenijo.

Novi zunanj minister Frattini je vreden zaupanja. Upamo, da se ne bo zgledoval po Finiju, temveč po Ruggieru, ki je bil žal pre malo časa za krmilom Farnesine, da bi lahko uveljavil svojo odprto usmeritev.

ITALIJA - Novi člani ministrskega sveta včeraj zaprisegli pred predsednikom republike

Rodila se je četrta Berlusconijeva vlada

Prodi je svojemu nasledniku priporočil, naj nadaljuje s sanacijo javnih financ

RIM - Italija ima novo vlado, 62. v zgodovini republike in četrt Berlusconijevo. Rodila se je včeraj popoldne, ko so pred predsednikom republike Giorgiom Napolitanom zaprisegli vsi novi člani ministrskega sveta. Kmalu potem so se zbrali v Palači Chigi na prvi seji. Še pred tem je dosedanji premier Romano Prodi predal posle svojemu nasledniku Silviju Berlusconiju. Pri tem mu je simbolično izročil zvonec za vodenje sej (na sliki). Dovolil si je tudi natis, naj nadaljuje s sanacijo javnih finanč in z bojem proti davčni utaji.

Nova vlada se bo prihodnjem teden predstavila pred parlamentom. Poslanska zbornica ji bo izrazila zaupnico predvidoma v sredo, senat pa v četrtek.

Na 6. strani

**Trst nesporna
prestolnica znanja**

Na 4. strani

**Znana imena članov
nove deželne komisije
za slovenske šole**

Na 5. strani

**Rektor Univerze na
Primorskem v gosteh
v Narodnem domu**

Na 7. strani

**Goriški trgovci spet
na bojni nogi zaradi
zamud na Travniku**

Na 16. strani

GORICA-NOVA GORICA - Zaključek projekta »Isonzo Day«

Soča povezala dijake

Prvič so sodelovali slovenski višješolski zavodi iz Gorice in novogoriška gimnazija

GORICA-NOVA GORICA - Včeraj se je sredi trga ob teh Goric zaključil projekt »Isonzo Day«, ki je nastal pod pokroviteljstvom odborništva za šolstvo goriške pokrajine. Poleg italijanskih šol so pri njem prvič sodelovali slovenski višješolski zavodi Žiga Zois, Ivan Cankar in Jurij Vega iz Gorice ter novogoriška gimnazija. Dijaki so dva dni izvajali analize na štirinajstih točkah vzdolž soškega toka, v Sloveniji in Italiji, včeraj pa so si izmenjali izkušnje in predstavili rezultate o stanju voda. Poudarek zasluži dejstvo, da so slovenske šole iz Gorice opravile tudi vlogo mostu, raziskovanje je bilo obenem dragoceno priložnost za druženje in preverjanje znanja v praksi.

Na 17. strani

RUSIJA
**Putin
predsednik
vlade**

MOSKVA - Vladimir Putin je včeraj postal predsednik ruske vlade potem, ko ga je na ta položaj potrdil spodnji dom ruskega parlamenta, duma. Za Putina, ki je predtem v govoru razgrnil prihodnje cilje, je glasovalo 392 poslancev, 56 poslancev komunistov je bilo proti. Putina je na položaj v sredo imenoval novi ruski predsednik Dmitrij Medvedjev, ki je včeraj v dumi napovedal, da bo imel Putin ključno vlogo pri kreiranju ruskega razvoja do leta 2020. "Mislim, da nihče ne dvomi v nujnem tandem," je povedal.

Na 20. strani

Radio Punto zero
poslušaj
101.1 - 101.3 - 101.5 MHz
www.radiopuntozero.it

ŽARIŠČE

Kako v bodoče do manjšinskih predstavnikov v parlamentu?

ANDREJ BERDON

V prejšnjem desetletju je slovenska manjšina izgubila dva družbena dejavnika, ki sta jo opredeljevala kot organizirano skupnost in sta temeljila na narodni osnovi: manjšinsko gospodarstvo in stranko Slovenske skupnosti. Naj nezveni bogokletivo: kar je bilo t. im. družbeno gospodarstvo v ekonomiji, to je bila, ali želela biti, SSK in politiki. Prvo je sredi 90. let propadlo na dramatičen način, druga je po deželnih volitvah leta 1993 (zaradi omejevalnih predpisov) vse manj nastopala pod znakom lipove veje in tako opuščala osnovni smisel vseke politične stranke: da se namreč povajla na volilnici s svojim simbolom in išče konsenz kot organizirana skupnost ljudi, v našem primeru v volilnem telesu slovenske narodne manjšine.

V 90-ih letih je v našo sredo radikalno prodrl individualizem. Slovenci so se kot posamezniki uveljavljali na raznih področjih, tudi političnem. Kot kandidati (tudi iz vrst SSK) na raznih listah so se potegovali za preference in bili marsikdaj izvoljeni. Na tak način pa je manjšina kot skupinski, množični družbeni pojav postajala vse manj razpoznavna – pomemben je bil individuum, ne background, ki za njim stoji. Takšno "stanje duha" je kajpada vodilo v izginotje samostojne slovenske stranke, ki se je dejansko že spremajala v komponento.

V tedanjem kontekstu je SSK pretila še ena nevarnost: nekateri so jo začeli opredeljevati kot »etično stranko«, z želenjem negativnim prizvokom, ki je spominjal na etnične spopade na Balcanu in bil zato eksplicitna kritika sa-

memu pojavu samostojne stranke. Ljudje naj bi se tedaj od nje oddaljili prav zato, ker je »etična«. Marsikdo se tega vzdevka še danes rad poslužuje, čeprav so slovenske komponente pri katerikoli stranki navsezadnje etnične komponente.

SSK je zoper to tezo poudarjala, da je družba resnično multikulturna le tedaj, ko omogoči manjšini voljni nastop manjšinske stranke, ne pa tedaj, ko omogoči izvolitev Slovenca na tej ali oni listi. Na tej ideološki premisi temelji dogletni, naposled zmagovali boj za jamčeno oz. olajšano zastopstvo v deželnem svetu. Na letošnjih deželnih volitvah smo preizkusili zakonsko določilo (D.Z.27/07), ki se prvič v zgodovini naše Dežele izrecno sklicuje na slovensko manjšino. S tem členom je bila manjšinski stranki dana možnost, da se znova pojavi kot organiziran politični dejavnik in torej poudari tisti kolektivni združitveni moment, ki se je v zadnjih petnajstih letih izgubil na račun vsemogočega individualizma. Če je torej manjšina izgubila na številu deželnih svetnikov, kar je seveda škoda, je pa pridobila na specifični teži kot skupnost, ki se zna organizirano in skupinsko podati v volilno bitko.

Seveda je bilo to mogoče, ker je SSK dobila partnerja, ki se je z njo pozvezal in naravno je to bila Demokratska stranka. Gre za lojalno razmerje, ki ga je treba pozdraviti in od katerega imata obe stranki korist: DS ima svetovalca več v svoji svetniški skupini in v bistvu koristi glasove SSK, SSK pa ima deželnega svetovalca. Iz tega vidika je raz-

merje SSK-DS dorečeno in jasno: obstaja slovenska komponenta in obstaja SSK, obe po svojih močeh sooblikujeta politiko te velike italijanske stranke.

Te volitve so ob bolečem Illiyevem porazu prinesle nova razmerja v manjšini, predvsem pa so odprle usodna vprašanja. Tako npr. problem, ali bo DS (ali kdo drug) v bodoče jamčila izvolitev Slovenca v Rim (bolje rečeno kandidaturo, izvolitev ni nikoli jamčil nihče). Če se ozremo po nam sorodnih situacijah, ugotovimo, da je Južnotirolska Ljudska stranka s slabimi 150.000 glasovi izvolila tri senatorje in dva poslance. Mavrična levica pa z milijon glasov niti enega parlamentarca. Kako je to mogoče? Pač zato, ker si je SVP izborila poseben volilni sistem, ki ji de facto jamči izvolitev vsaj enega, v resnici pa več predstavnikov, čeprav bi ji njena volilna konsistenza (prav tako kakor naša) to onemogočala. Italijanski pravni red torej že pozna olajšane mehanizme za izvolitev manjšinskih predstavnikov.

Naj mi bo dovoljeno, da glede parlamentarnih volitev predlagam v razpravo model, ki se zgleduje prav po deželnem zakonu 27/07. Manjšinska lista bi se povezala z vsedržavno stranko (recimo DS) in izvolila svojega zastopnika pod pogojem, da doseže v deželi FIK določen odstotek veljavnih glasov, ki se odvaja za zbornico oz. senat. Če imajo Južni Tirolci pet parlamentarcev s 150.000 glasovi, bi lahko Slovenci z 20.000 glasovi imeli dva. Rešitev je s pravnega vidika utemeljena in najbrž sprejemljiva za italijanske partnerje. Za njo pa bi morala kajpaj stati vsa manjšina.

PIVKA - Ob 150-letnici Levstikove povesti Jutri in v nedeljo vse v znamenju Martina Krpana

PIVKA - V Pivki bo jutri in v nedeljo potekal I. Krpanov festival, ki bo postregel z rekreativni in zabavnimi prireditvami, s katerimi bodo počastili 150 letnico Levstikove povesti. Krpan je od takrat sicer že zdavnaj odvrgel svojo literarno suknjo in postal nič manj kot največji slovenski junak, ki že vrsto let domuje tudi v grbu občine Pivka.

Nekakšen uvod v festival je bil včerajšnji simpozij ob 150. letnici Martina Krpana, na katerem sta s prispevki na temo Martina Krpana nastopila dr. Darko Droveč (Martin Krpan med mitom in realnostjo) in dr. Milan Trobič (Martin Krpanihotapek ali kotrabantar?). Sodeloval je tudi Silvo Fatur, ki je orisal, kateri argumenti govorijo v prid posameznim teorijam za izvorno vas Martina Krpana.

Pri vrhuncu dogajanja bo jutri od 7. ure naprej, ko se bo iz Parka vojaške zgodovine začel Krpanov pohod. Obiskovalci se bodo spreholi čez podzemne hodnike utrdbe Alpskega zidu na Primožu, na razgledni Šilentabor, kjer je nekoč stala največja podzemna utrdba na Slovenskem, in do cilja v simpatični vasi Juršča na pobočju Javornikov. Pristopnila je 5 evrov in vključuje pijačo, topel obrok in zabavni program. Popoldne od 14. do 16. ure pa se lahko prisotni v OŠ Šmihel udeležijo tudi otroških delavnic na temo Martina Krpana ali pa se popeljejo s tankom na Dnevnu odprtih vrat Slovenske vojske.

V nedeljo od 12. ure naprej pa Krpanu ob okrogli obletnici pripravljajo še veliko rojstnodnevno zabavo pred Krpanovim domom v Pivki. Krpanovih kulinaričnih dobrot in dobre glasbe ne bo manjkalo, pripravili pa so tudi temovani silakov, ki bi se radi okitili z njegovim imenom. Največja zanimivost bo seveda sam slavljenec, ki se bo z vlakom vrnil z Dunaja in bo kar v živo povedal, kako se je ruval z velikanom Brdavšom. Vstopnila za monoigro v izvedbi Jureta Seška je 8 evrov. Rojstnega dneva pa seveda ni brez prave torte velikanke, ki bo tokrat pripravljena kar v obliki lipovega drevesa in jo bodo razdelili po predstavi.

Martinu Krpanu, ki se bo jutri vračal z Dunaja, se lahko zainteresirani pridružijo tudi na vlaku, ki odpelje iz Ljubljane ob 13.20 in pride v Pivko čez dobro uro. Organizatorji praznovanja so pripravili tudi orientacijsko kolesarjenje, ki je del prireditve ob Dirički okoli Slovenije. Kolesarjenje se začne v nedeljo izpred hotela Sport v Postojni od 8. ure dalje, cilj pa je v Parku vojaške zgodovine. Več informacij in prijave za kolesarjenje je možno dobiti na spletni strani www.dos-extreme.si (program/MTB-O).

Festival s podporo občine Pivka organizirajo Lokalni pospeševalni center Pivka, Park vojaške zgodovine in Turistično društvo Pivka v sodelovanju s partnerji in sponzorji.

Več informacij na spletnih straneh www.pivka.si in www.parkvojaskezgodovine.si.

MNENJA, RUBRIKE

KULINARIČNI KOTIČEK

Svinjina po kitajsko

Kitajska je trenutno v središču svetovne pozornosti, ne samo zaradi protestov v zvezi z olimpijskimi igrami in (ne)spoštovanjem človekovih pravic v tej azijski deželi, temveč tudi zaradi njene izredno hitrega gospodarskega razvoja in, ne nazadnje, tudi zaradi številnih najrazličnejših ponaredkov, ki iz Kitajske prihajajo k nam. Iz Kitajske pa ne prihajajo samo ponaredki vseh vrst modnih izdelkov, od tam prihajajo najrazličnejša živila, za katera bi reklami, da so tipična za Italijo, Španijo, Francijo itd.

Po drugi strani pa se je kitajska kuhinja že dalj časa udomačila tudi pri nas. Kitajskih restavracij in drugih lokalov, ki ponujajo tudi hitro pripravljeno kitajsko hrano je v vseh mestih na pretek. Marsikdo si cer o kitajski kuhinji noči niti slišati, drugi pa jo obožujejo: tistim, ki jo sovražijo, svetujem, da kar obrnejo stran, ker bom danes na kratko obravnaval kitajsko kuhinjo.

Za tiste, ki iščejo hitro pripravljeno hrano, ki jo lahko tudi odnesemo domov, je kitajska kuhinja zdrava alternativa tipični hitro pripravljeni hrani. Za podjetnejše, ki radi kuhajo, je kitajska kuhinja relativno nezahtevna, hrana pa je hitro pripravljena. Kitajski kuhanji uporabljajo veliko zelenjave in riža, meso pa dodajajo le za začimbo.

Kitajski povprečni obrok vsebuje približno četrtnino količine mesa zahodnjaškega obroka. Med kitajsko in zahodnjaško prehrano so še druge pomembne razlike. Kitajska prehrana je bogata z vlaknami in vsebuje malo maščob.

Kdor je kadarkoli stopil v kitajsko restavracijo, je med bogato ponudbo jedi, gotovo naletel na svinjino v sladko-kislis omaki. Priprava je razmeroma nezahtevna, zato je primerna za tiste, ki se komaj približujejo eksotiki. Jed pripravimo v voku, tipični vzhodnjaški polkrožni posodi, v kateri na Kitajskem pripravljajo pravzaprav vase.

Potrebujem: 300 gr pustne svinjine, narezane na 2 cm velike kocke, zeleno papriko, dva sveža rdeča feferoni, sojino omako, 1-2 žlici sladkorja, 1-2 žlici kisa, pol kozarca ananasovega soka, arašidovo olje, žlico koruznega škroba (majzena), sol.

Razpustite koruzni škrob v sojni omaki in dodajte ščepec soli, v to mešanico namočite meso in pustite, da se namaka približno 20 minut. V voku segrete olje in v njem pržite nekaj minut meso, ki ga boste prej odcedili. Pražite ga samo 3-4 minute in stalno mešajte. Poberite meso iz voka in na istem olju ocvrte na kolobarke narezano feferoni in na kocke narezano papriko, posolite in po 2-3 minutah dodajte meso. Sedaj je treba samo še primešati sladkor, kis ter ananasov sok in pustiti, da se omaka zgosti. Zraven ponudimo kuhaniri.

Dober tek!

Ivan Fischer

PISMA UREDNIŠTVU

Goriški VZPI in predsednik Napolitano

V nedeljski številki Primorskega dnevnika z dne 27.4.2008 sem pozorno prebral članek, ki je posredoval vest iz časopisa Il Gazzettino o tem, da je italijansko Notranje ministrstvo pričelo postopek za podelitev državnega priznanja pisatelju Borisu Pahorju. Z občutenim zadovoljstvom sem sprejel Pahorjevo odločno stališče: »Ne vem, če bi sprejel odlikovanje iz rok predsednika republike Napolitana.«

Po tem članku ne morem mimo ocene glede obnašanja nekaterih tako imenovanih levosredinskih ustanov, ki odmišljajo tragične dogodke iz preteklosti. Moje vneto sodelovanje z goriškim pokrajinskim vodstvom VZPI je na primer čez noč usahnilo. Do tega je prišlo po seji Pokrajinske zveze VZPI, ki je bila sredi marca v Tržiču in jo je vodil predsednik Silvano Bacicchi. Na dnevnem redu sta bili dve točki: prihajajoče državne volitve in proslavljanje dneva osvoboditve. V razpravo sem posegel in opozoril, da bi morali obravnavati tudi govor predsednika države ob italijanskem dnevu spomina. Predlagal sem, naj se s seje pošlje rezolucija na državno predsedstvo, v katerem bi izrazil obžalovanje zaradi ponovljenega stališča, ki ga je predsednik izrazil že lansko leto ob isti priliki. Menil sem, da predsednik države ni seznanjen ali pa noči biti seznanjen z zločinskimi grozodi italijanske okupacijske vojske na Slovenskem. Spomnil se je le pobojev v kraških brezilih, kar je seveda obsodbe vredno, hkrati pa dobro vemo, kakoš bi bilo ukrepanje fašizmu, ko bi zmagal in zajel partizane ter na splošno odpornike. Svojo maščevalnost je uresničeval ves vojni čas.

Povedal sem tudi, da sem med predsednikovim obiskom Slovenije pričakoval izraz obžalovanja in tudi opravčilo za postopanje italijanskega vojaštva med vojno, da bi na ta način recimo mlade generacije Italijanov zvedele resnico o genocidni fašistični politiki na Primorskem, od koder so bile tudi odpeljane dragocene umetnine. Tudi vprašanje odpiranja državnih arhivov iz predvojnega in vojnega časa ni povsem razčiščeno.

Na moje izvajanje ni bilo pričakovanega odgovora, kar pa je vendar nekaj boljšega. Vredno je napisati, da je predsednik VZPI izrazil obžalovanje zaradi ponovljenega stališča, ki ga je predsednik izrazil že lansko leto ob isti priliki. Menil sem, da predsednik države ni seznanjen ali pa noči biti seznanjen z zločinskimi grozodi italijanske okupacijske vojske na Slovenskem. Spomnil se je le pobojev v kraških brezilih, kar je seveda obsodbe vredno, hkrati pa dobro vemo, kakoš bi bilo ukrepanje fašizmu, ko bi zmagal in zajel partizane ter na splošno odpornike. Svojo maščevalnost je uresničeval ves vojni čas.

Povedal sem tudi, da sem med predsednikovim obiskom Slovenije pričakoval izraz obžalovanja in tudi opravčilo za postopanje italijanskega vojaštva med vojno, da bi na ta način recimo mlade generacije Italijanov zvedele resnico o genocidni fašistični politiki na Primorskem, od koder so bile tudi odpeljane dragocene umetnine. Tudi vprašanje odpiranja državnih arhivov iz predvojnega in vojnega časa ni povsem razčiščeno.

Na moje izvajanje ni bilo pričakovanega odgovora, kar pa je vendar nekaj boljšega.

nega odziva in predsedujoči je celo oporekal. Ob nejevolji, ki sem jo povzročil, sem spoznal nedoslednost pokrajinske VZPI glede načelnega zadružanja. Zato sem se poslovil in sejо zapustil.

Po dveh tednih sem preko posrednika bil povabljen k »umirivit«. Umiral se bom, ko bo vprašanje obravnavano in bo predsednik Napolitano odposlana ustrezna resolucija. V drugačnem primeru bom izstopil iz združenja VZPI.

Vito Primožič

Rodbinske vezi

Pred dnevi je teknik Nedeljski razkril nekatere rodbinske vezi zunanjega ministra Dimitrija Rupla. Pisec tega članka podrobno navaja ministrovoro sorodstvo in pri tem omenja tudi Nado Rupel, poročeno Cavazzo, o kateri se sprašuje, če ni morda v sorodstvu z gledališčem in filmskim igralcem Borisom Cavazzo? Spis je spodbudil mojo radovednost, da sem se o zadevi pozanimal in hkrati malo pobrskal po spominu odkril sem sled, ki se nanaša prav način.

Najprej pa bi rad povzel vsebinsko zanimiv in s podatki bogato opremljen članek, ki v povezavi z ministrom odkriva njegove sorodstvene vezi, pa tudi poznanstvo v meniju nekaterih znanih tržaških družin o tej rodbini, kar je vse skupaj zapustilo globoke sledi v naši literaturi in zgodovini. Oboje je dobro od časa do časa osvežiti, da vemo odkod prihajamo, in da iz teh korenin črpamo sok za naše nadaljnje bivanje in delovanje.

Pripravnik je njegov praded Ivan Nabergoj od Sv. Ivana. Naslov viteza Avstroorgske monarhije si je pridobil zaradi svoje sposobnosti, ki jo je izkazoval z gradnjo miramarskega gradu, zaradi prijateljevanja z nadvojvodo Maksimilijanom, ki je v tem »ljubezenskem gnezdecu« srečno živel do svojega tragičnega potovanja v Mehiko, in tudi zaradi svoje goreče prizadevnosti v bolju za pravice Slovencev v Trstu.

Nabergojeva hčerka Elvira s Prosekajo se je poročila s sovaščanom Jakobom Ruplom, s katerim je imela tri sinove in eno hčer. Zaradi fašističnega zatiranja so se, kot toliko drugih primorskih Slov

DEŽELA - Poziv novi Berlusconijevi vlad

Tondova uprava hoče zamrzniti postopek za privatizacijo Insiela

Pritiski na odbornika Molinara in odbornico Rosolen, da odstopita iz deželnega sveta

TRST - Nova deželna vlada hoče zamrzniti postopek za privatizacijo informatske družbe Insiel, ki jo dolöča dekret Prodijeve vlade, točneje ministra Pierluigija Bersanija. V ta namen je predsednik Renzo Tondo pozval novega pristojnega ministra Renata Brunetto, da prouči možnost neupoštevanja »dekreta Bersani« za Insiel. Predsednik Dežele se je o tem vprašanju posvetoval z novim predsednikom Insiela Valterjem Santaroso, ki ga je takoj po volitvah imenovala desnosredinska uprava FJK.

Tondo bo odbornike in svoj politično-upravni program predstavil v deželnem svetu prihodnji četrtek. Do takrat naj bi predsednik rešil tudi problem, ki je nastal z dvojno vlogo (deželnega svetnika in odbornika) nekaterih članov njegove uprave. Gre predvsem za Roberta Molinara (-UDC) in Alessio Rosolen (NZ-Ljudstvo svobode).

Tržaški del Nacionalnega zavzništva se ogreva, da bi odborni-

ca Rosolenova odstopila iz deželnega parlamenta in prepustila mesto Parisu Lippiju, prvemu med neizvoljenimi na listi Berlusconijeve v Finisce stranke. Zahteva je vezana na politične razmere v tržaški mestni upravi. Lippi je namreč trenutno podžupan, na njegovo mesto pa bi župan Roberto Dipiazza rad imenoval Sergio Dressija, pred tem sklepom pa je treba primereno »poskrbeti« za Lippija. Z odhodom Rosoleneve bi njena svetniška skupina izgubila izredno finančno podporo, ki jo Dežela namenja ženskim predstavniciam v skupščini.

Podobno se dogaja tudi v Sredinski zvezi-UDC. V stranki računajo na odstop Molinara iz skupščine, da bi tako na njegovo mesto prišel Alessandro Tesolat, videmski tajnik UDC. Odstopom še najbolj nasprotuje Tondo, ki si želi »uravnovešeno razmerje« med odborniki, ki so deželní svetniki in med tistimi, ki ne sedijo v skupščini.

Deželna vlada se je včeraj ukvarjala predvsem z negotovo usodo informatske družbe Insiel

VIDEM - Posvet Jezikovne manjšine in odporništvo

VIDEM - Včeraj popoldne se je v Vidmu pričel posvet z naslovom »Jezikovne manjšine in Odporništvo: Furlanija-Julijnska krajina, Italija, Evropa, ki ga v sodelovanju z Deželom FJK prireja Furlanski institut za zgodovino inziderškega gibanja. Simpozij z italijanskim, furlanskim, slovenskim in nemškim naslovom - na katerem so včeraj s svojimi posegi sodelovali Gianni Perona, Paolo Levi Momigliano, Donato Toffoli, Nevenka Troha, Mila Orlić in William Cisilino - se bo sklenil danes dopoldne.

Odporništvo je od začetka dalje posvečalo posebno pozornost raznim avtonomijam in tistim »perifernim kulturnim«, ki jih je fašizem skušal uničiti za časa svoje vladavine. V partizanskih vrstah se je širom po Evropi, v Italiji in znotraj FJK, ko je potek bojev to dopuščal, odvijala pestra debata okrog avtonomije posameznih teritorijev in manjšinskih identitet. Številne so na evropskih tleh dejanske in teoretične antifašistične izkušnje, ki izhajajo iz specifične manjšinske jezikovne ali verske identitete. Če se omejimo na italijanski primer, je, po porazu fašizma in z gradnjo nove demokratične države, občutljivost - sad padlih borcev - za ta vprašanja obrnila vključevanje posameznih novosti v italijansko ustavo, in sicer 6. člen o jezikovnih manjšinah in priznanje dežel z navadnim in posebnim statutom. Nekatere zamisli, denimo, o federalistični ureditvi države, po vojni niso bile udejanjene.

Organizatorji videmskega posvetu so si zadali cilj soočenja in primerjave omenjenih zgodovinskih izkušenj. Debata strokovnjakov, ki so se včeraj zbrali v Vidmu in bodo razpravljali še danes, naj bi pripomogla k nadaljnemu preučevanju teh tematik, ki jih stroka še ni dovolj temeljito obravnavala.

Danes zjutraj bodo v videmski palači Kechler (Trg XX. septembra), s pričetkom ob 9. uri, občinstvu spregovorili Marco Stolfo, Gustavo Buratti, Augusto Rafanell, Santiago de Pablo in Guglielmo Cevolin. (M. Caharija)

PARITETNI ODBOR - Pogovor s članom Stojanom Spetičem

»Ne smemo pozabiti, da ima večina naših ustanov sedež v središču Trsta in Gorice«

TRST - Stojan Spetič, čemu ste glasovali proti sklepu, s katerim je paritetni odbor naročil dr. Adriani Janežič studijo o seznamu javnih in drugih ustanov, ki naj izvajajo t.i. vidno dvojezičnost?

Zadeva je prepomembna, da bi jo banalizirali. Vemo, da je vprašanje vidne dvojezičnosti zelo delikatno tudi zaradi velikega simbolnega pomena, ki ga ima za celotno družbo in ne samo za manjšino. Je namreč pokazatelj, da sta narodnosti na določenem ozemlju zares enakopravni. Pri pisanku zaščitnega zakona, pred osmimi le-

vah na že določenem ožjem dvojezičnem ozemlju, ne pa tam, kjer je potrebna, se pravi v mestih. Navsezadnje je večina teh ustanov prav v mestih, le redke so v okolici. Zdi se, kakor da je prej določeno ožje dvojezično ozemlje prazna škatla, v kateri bo treba naknadno spet izbirati, kaj bo dvojezično in kaj ne. Temu se pravi, po mojem, spreverati duh zakona.

Zdaj pa je paritetni odbor naročil studijo...

Dr. Janežičevo spoštujem in vem, da bo dobro opravila svoje delo, ki je žal omenjeno. Stvari ne gre mešati. Eno je studija,

Stojan Spetič, član paritetnega odbora

KROMA

ti, smo bili realisti, zato smo v 10. členu poudarili, da bo vidna dvojezičnost urešena na ozemlju, ki ga predlaga paritetni odbor predsedniku deželne vlade. To je storil decembra lani in za to določil vse manjše občine ter okolico mest Trst in Gorica, brez zgodovinskih središč.

Kaj pa v središčih Trsta in Gorice?

V središčih naj bi vidna dvojezičnost veljala le za posamezne ustanove. Seznam mora predložiti paritetni odbor. Deželni svet na Oberdankovem trgu je poskrbel že sam. Samo po sebi umevalo je, da bo dvojezična tabla tudi pred uradom za stike s slovensko manjšino, pa še vsaj pokrajina, ki združuje večino slovenskih občin. Logično je, da pri določanju teh ustanov v mestih ravnamo previdno in postopno. Zakon terja namreč dogovor z vodstvi teh ustanov. Odgovediti pa se jim ne smemo.

Paritetni odbor pa je sklenil drugače...

Žal se je večina v paritetnem odboru na predlog predsednika Bojana Brezigarja odločila, da naroči študijo o ustanov-

drugo predlogi paritetnega odbora, ki bo do nastali na osnovi raziskave.

Kaj mislite s tem?

Janežičeva lahko evidentira sto ustanov, paritetni pa previdno predlagajo le tretjino...

Po študiji pa bo v vsakem primeru na potezi spet paritetni odbor...

Spol bo postopek uveljavljanja vidne dvojezičnosti dolg in zapleten, od nas pa terja sposobnost usklajevanja doslednosti in prožnosti brez udinjanja. Koroška zgodba se nam vsekakor ne bo zgodila, saj so naše občine, tudi v Benečiji, dosledno postavila dvojezične napise. Tam je svojo dolžnost storila tudi videmska pokrajina, česar za tržaško ne moremo reči.

Niste videti ravno optimist?

Upam samo, da s svojim sklepom večina paritetnega odbora ne bo nudila alibi za morebitno zavlačevanje s podpisom dekreta o dvojezičnem ozemlju, češ da bi bilo bolje počakati vsaj do konca leta, na študijo dr. Janežiceve. Navsezadnje bi Tondov dekret brez dodatnega seznama ustanov na tem ozemlju bil dejansko neizvedljiv.

Na seji paritetnega odbora ste omenili večjezični napis na pročelju deželne palace v središču Trsta. Se vam zdi, da je ta napis sedaj pod vprašajem?

Po sklepu paritetnega odbora, da. Računam pa, da bo tam ostal, ker sta zraven še napisa v furlanščini in nemščini.

Predsednik paritetnega odbora Brezigar pravi, da će bi zahtevali vse naenkrat, ne bi dosegli ničesar, in drugič, da nekateri člani odbora iščejo priložnost za dokazovanje svoje »po-končnosti«. Kako komentirate te predsednikove besede?

Niso vredne komentarja.

Paritetni odbor se je, podobno, kot slovenska manjšina po volitvah znašel v popolnoma novih razmerah. Kako vidite vlogo odbora v novih okoliščinah?

Na dlani je, da rimska in deželna desnosredinska vlada lahko spremenita se stavu paritetnega odbora, ki ga že sedaj močno pogovjeta. Kolikor mi je znano, prihajajo ustrezni pritiski tudi z roba naše manjšine. Kljub temu pa upam, da bomo pred tem nadoknadiли zamjeno, saj se ni-

smo sestali skoraj pol leta. Prepričan sem, da sta nam potrebna previdnost in realizem, hkrati pa želim ohraniti odprt obzorja, vsaj v okviru besede in duha zaščitnega zakona.

Kaj pa slovenska manjšina po političnih in deželnih volitvah?

Veliko tvegamo. Dovolj je, če posmislimo na možnost, da zaradi Grillovega referenduma čez leto ali dve ostanemo brez Primorskega dnevnika... Ali da Roberto Menia iz vlade pogovijo dogajanje pri nas in s Slovenijo. Mislim, da se bomo moralni tudi braniti pred napadi, kljub neizbežnemu dialogu z oblastmi. Vendar je manjšina zrela in bo še naprej opravljala svojo neprecenljivo vlogo medkulturnem dialogu na Primorskem.

Kaj pa politika?

Na politični ravni sodim, da se nismo spriznali z razbijanjem levosredinskega tabora, ki dokazano edini vzbuja upanje. Želim, da bi manjšina bila katalizator novih zbljevanj, tudi na politični sceni.

S.T.

DEŽELA - Zahvala svetnika SSK

Gabrovec: Uspeh me obvezuje k delu

TRST - Z uradno umestitvijo novoizvoljenega deželnega sveta se je začela deseta zakonodajna doba Dežele FJK. »S svojo zaprisego sem se obvezal, da bom zvest republiki in da bom opravljalo svoje dolžnosti za neločljivo blaginjo dežele in države. Ko sem izrekal te besede sem imel pred sabo še posebej tiste dele italijanske ustave in deželnega statuta, ki govorijo o pomenu spoštovanja enakega dostojanstva vseh državljanov in o spoštovanju narodnih in jezikovnih manjšin, ki so sestavni del vsestransko bogatega družbenega tika na naše dežele in države, « piše v izjavi deželnemu svetniku SSK Igor Gabrovem.

»Ko začenjam svoj prvi mandat v deželnih skupščini bi se rad predvsem javno zahvalil skoraj sedemsto šestdesetim volivkam in volivcem, ki so mi zaupali preferenčni glas in s tem omogočili mojo izvolitev. Hvaležna misel gre še posebej skupini prijateljev, ki so mi nesebečno pomagali v kratki in zelo intenzivni volilni kampanji. Da je lahko prišlo do rezultata pa je bilo po-

trebnih vseh preko sedem tisoč glasov, ki so jih liste Slovenske skupnosti zbrali v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Še pred tem je bilo potrebno zbiranje velikega števila podpisov za predstavitev kandidatnih list in še pred tem je bil vložen velik politični napor, da je bila v deželni volilni zakon predvidena možnost olajšanega nastopanja slovenske liste.«

Moja zahvala gre zato Mirku Špacapanu, piše Gabrovem, od katerega v klopih deželnega sveta simbolično prevzemam štafetno palico. Zahvala gre vsem, ki so v zbiranje podpisov prej in nato v volilno kampanjo vložili svoj čas, ideje in navdušenje. »Še posebej so se izkazali tudi vsi kandidati na listah SSK, ki so se javno izpostavili s svojimi obrazi in svojimi imeni. Spoštovanje in hvaležnost do vseh mi narekuje obvezo, da se bom s predanostjo in dežavnostjo posvetil zagovaranju naših interesov in aktivne vloge, ki jo kot Slovenci, brez razlik, od Milj do Trbiža od vedno odigravamo v tem prostoru.«

ANALIZE - Predstavitev raziskave bančne skupine UniCredit za FJK

Trst je danes eden največjih znanstvenih parkov v Evropi

Pomen povezave med raziskovanjem in podjetji - Pritegniti znanstvenike iz vzhodne Evrope

TRST - Od ustanovitve prvih laboratorijskih naprav se je Trst postopoma uveljavljal kot eden glavnih multisektorskih znanstvenih parkov v Evropi. Letni promet tržaških raziskovalnih institucij je ocenjen na približno 150 milijonov evrov, v bilanču pa so vključeni javna finančiranja, iztržek in zasebna vlaganja. Vso ta se poveča za več kot petkrat, če ji prištejemo še promet matičnih hiš na področju dejavnosti, ki so vezane na raziskovalno-razvojne laboratorije v tržaškem znanstvenem parku.

To je le ena od ugotovitev, izpostavljenih na včerajšnji predstaviti raziskave Tehnološki okoliši - model odnosov za razvoj, ki sta jo po naročilu deželnega odbora bančne skupine UniCredit za Furlanijo-Julijsko krajino izdelala sociolog Nadio Delai, predsednik raziskovalnega inštituta Ermeneia, in Maria Cristina Pedicchio, predsednica konzorcija tržaškega centra za molekularno biomedicino. Raziskava je potrdila, da je Furlanija-Julijška krajina avantgardna dežela na področju znanstvenega raziskovanja, hkrati pa se vse bolj uveljavlja kot most med raziskovanjem in podjetji. Prav v ta namen je bil vzpostavljen tehnološki okoliš za molekularno biomedicino, ki ima sedež v Trstu in raziskovalne laboratorije v deželnih znanstvenih parkih, je poudarila Maria Cristina Pedicchio.

Za inovativnost je potrebno usposabljanje in raziskovanje na visoki ravni, tako kot tudi sposobnost za prenos vsega tega v industrijske proizvode in v prodor na trge. Za to pa so potrebni visoko kvalificirani človeški resurzi. Eurostat je izračunal, da je leta 2000 več kot dva milijona raziskovalcev delovalo zunaj svoje domovine. Politične spremembe konec 80. let so povzročile tudi pomembne migracije z vzhoda proti Zahodu. V vzhodnoevropskih državah obstaja še danes tradicija pomembne znanstvene izobraženosti, čeprav še ni znana jasna kakovostna in količinska dimenzija tega bazena, kot tudi ne pripravljenost teh resursov za selitev v tujino. Odpreti »skripti« vzhoda je torej mogoče le s sklepanjem strateških zaveznosti med institucijami in državami, in to po enakopravnih izmenjavi, v okviru katere bo mogoče zastavljati programe skupnega izobraževanja in revalidificiranja znanstvenega in tehničnega osebja. Ta proces se po mnenju avtorjev raziskave lahko sproži tudi z uporabo know howa skupine UniCredit Group, ki je v vzhodnoevropskih državah krepko zasidrana.

Avtorja raziskave
Maria Cristina
Pedicchio
in v ozadju
Nadio Delai

KROMA

SDGZ SERVIS - V gosteh nadzornika zdravstvenega podjetja ASS O dolžnostih na gradbiščih po novem enotnem besedilu o varnosti pri delu

V dvorani ZKB na Opčinah predavanje o novih predpisih, ki bodo začeli veljati 15. maja

Predavatelja
z direktorjem
SDGZ
Andrejem Šikom
(v sredini)

KROMA

TRST - Prejšnji torek je bilo v dobro obiskani dvorani Zadržujoče kraske banke na Opčinah srečanje na temo varnosti pri delu. Srečanje je privedlo Slovensko deželno gospodarsko združenje s tehnično asistenco podjetja Servis, namenjeno pa je bilo podjetnikom v širšem gradbenem sektorju. Zamisel za tovrstno predavanje je nastala na osnovi pomembnih zakonskih novosti na področju varnosti pri delu. 30. aprila 2008 je bilo namreč objavljeno v uradnem listu novo Enotno besedilo o varnosti pri delu, ki bo začelo veljati 15. maja 2008. Ta zakon združuje v eno samo besedilo vse zakonske predpise, ki so v zadnjih skoraj 60 letih obravnavali teme zdravlja in varnosti pri delu (med njimi tudi dobro znani zak. odl. 626 iz leta 1994), hkrati pa uvaja nekatere korenite spremembe, zlasti za gradbeni sektor.

Glede na to, da je med novostmi znatno zvišanje sankcij, je SDGZ kot predavatelje povabilo ravno tiste subjekte, ki opravljajo preglede v obratih in na gradbiščih ter zadržajo kazni. Govorila sta namreč Gerardo Orpelli, inšpektor tržaškega zdravstvenega podjetja ASS n.1, in Angelo De Maria, inšpektor pokrajinske direkcije za delo. Podjetniki so se tako imeli možnost seznaniti s prisotopi in prijemi inšpektorjev, predvsem pa z novostmi, ki jih čakajo od 15. maja naprej.

Gerardo Orpelli je najprej podal sli-

ko inšpekcij na gradbiščih v zadnjih letih. Pomenljiv je podatek, da so v letu 2007 na 100 pregledanih gradbiščih zadal podjetjem, ki so tam delala, kar 139 kazenskih in administrativnih sankcij, saj so ugotovili, da kar 75% gradbišč ni bilo v skladu z določili zakonskih predpisov. Nato pa je Orpelli podal pregled novosti v novem enotnem besedilu. Veliko pozornost je posvetil možnosti, da inšpektorji prekinejo dejavnost na gradbišču, če ugotovijo, da v podjetju dela na črno več kot 20% delavcev, in če zaradi kršitev predpisov delavce hudo tvega telesno poškodovanje. Nato je orisal nove obveznosti koordinatorjev za izvajanje varnosti, potrebo po izobraževanju in informaciji delavcev, o pogojih za vstop na gradbišče in še o marsičem.

Po tem tehničnem posegu je sledilo predavanje Angela De Marie, katerega inšpekcije se osredotočajo predvsem na varstvo in podporo delavcem. Veliko pozornost je namenil problemom podzakupa; po novih predpisih je namreč podjetje, ki daje dela v podzakup, solidarnostno odgovorno za vse nepravilnosti, ki zadevajo podzakupnika, npr. zaposlovjanje delavcev na črno. Zaradi tega bodo morala podjetja pri tovrstnih operacijah silno paziti in se z ustrezno dokumentacijo zavarovati pred morebitnimi nevšečnostmi.

To pride v poštev v mnogih primerih, saj je znano, da v gradbenem sektorju prihaja skoraj vedno do podzakupov, ko veliko podjetje prevzame neko veliko delo in ga potem porazdeli med več maljhnih podjetij. To se dogaja tudi pri obrtnikih, ko se za izvajanje zahtevnejših gradbenih del poslužujejo kooperantov, se pravi drugih kolegov obrtnikov, bodisi za razna specifična dela, ki zahtevajo dane profesionalne paklice, bodisi zaradi nujnosti ali časovne stiske.

V razpravi, ki je sledila, so prišli do izraza tudi razni vidiki odgovornosti, od izvajalcev do odgovornih za varnost in naročiteljev del, se pravi lastnika nepravilnosti.

SDGZ opozarja, da so kršitve pravil o varnosti pri delu močno izpostavljene sankcijam, zadevajo pa vsa podjetja, od največje industrijske strukture do najmanjšega trgovskega obrata. Zato je pomembno, da jih vsaj v grobih obrisih poznajo vsi podjetniki. Zato vabi vse podjetnike, da se poglobijo v to problematiko, obenem pa je prek podjetja Servis na razpolago za morebitno tehnično pomoč. Za informacije: tel. 0406724839.

Boštjan Starc

EVRO

1,5347 \$ -0,54

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

8. maja 2008

	evro (povprečni tečaj)
valute	8.05. 7.05.
-ameriški dolar	1,5347 1,5430
japonski jen	160,15 162,55
kitaški juan	10,7509 10,7811
ruski rubel	36,6170 36,7100
danska krona	7,4619 7,4623
britanski funt	0,78505 0,78865
švedska krona	9,3020 9,2953
norveška krona	7,8740 7,8545
češka koruna	25,171 25,142
švicarski frank	1,6210 1,6300
estonska korona	15,6466 15,6466
madžarski forint	253,05 252,03
poljski zlot	3,4231 3,4229
kanadski dolar	1,5548 1,5462
avstralski dolar	1,6312 1,6312
bolgarski lev	1,9558 1,9558
romunski lev	3,6873 3,6588
slovaška korona	32,050 32,050
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,6975 0,6977
brazilski real	2,6041 2,5652
islandska korona	118,50 118,50
turška lira	1,9496 1,9310
hrvaška kuna	7,2573 7,2614

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

8. maja 2008

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	2,59	2,71563	2,82	2,94375
LIBOR (EUR)	4,38438	4,85513	4,8775	4,95625
LIBOR (CHF)	2,36167	2,78833	2,89333	3,09667
EURIBOR (EUR)	4,385	4,855	4,877	4,953

ZLATO

(999,99 %) za kg 18.417,52 € +312,94

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

8. maja 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	35,11	-0,68
INTEREUROPA	32,02	-0,34
KRKA	98,68	-3,06
LUKA KOPER	65,91	-2,80
MERCATOR	273,32	-2,33
MERKUR	-	-
PETROL	692,52	-0,23
TELEKOM SLOVENIJE	252,09	+0,06
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ACH	62,90	+0,26
AERODROM LJUBLJANA	104,68	-3,97
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	192,57	+2,61
ISKRA AVTOELEKTRIKA	52,00	+1,96
ISTRABENZ	92,74	-2,36
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	31,70	-0,75
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	81,02	-1,20
PIVOVARNA LAŠKO	-	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	789,00	+1,15
SAVA	448,36	-0,10
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	240,42	+0,15

MILANSKI BORZNI TRG

MIB 30: -1,17

8. maja 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	2,39	-2,05
ALLEANZA	8,5	-2,44
ATLANTIA	21,38	+0,52
BANCO POPOLARE	31,11	-3,45
BCA MPS	2,355	-0,67
BCA POP MILANO	7,695	-4,28
EDISON	1,634	+1,55
ENEL	6,905	-1,06
ENI	25,58	-0,31
FIAT	15,17	+0,69
FINMECCANICA	21,55	-2,13
FONDIARIA-SAI	26,28	+0,88
GENERALI	28,36	-0,18
IFIL	5,375	-1,81
INTESA SAN PAOLO	4,65	-2,54
LOTTOMATIC	20,34	-0,78
LUXOTTICA	19,2	-1,05
MEDIASET	6,125	-1,21
MEDIOBANCA	13,23	-0,90
PARMALAT	2,2	-0,68
PIRELLI e C	0,555	+0,27
SAIPEM	29,3	-1,11
SNAM RETE GAS	4,2325	+1,09
STMICROELECTRONICS	8,2	-0,63

MANJŠINA - Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu FJK objavil rezultate volitev

Znana so imena novih članov deželne komisije za slovenske šole

Dvanajst izvoljenih predstnikov ravnateljev, učnega in neučnega osebja, staršev in dijakov

TRST, GORICA, ŠPETER - Slovensko šolstvo v Italiji je na podlagi posrednjekovih in torkovih volitev dobilo novo Deželno šolsko komisijo za pouk v slovenskem jeziku, ki jo je italijanska vlada konec leta 2006 ustanovila na podlagi zaščitnega zakona št. 38 iz leta 2001. Iz Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanjo-Julijsko krajino so včeraj sporočili uradni izid volitev, izrazili pa so nam tudi zadovoljstvo nad dobro volilno udeležbo upravičencev, čeprav nam niso posredovali skupnih podatkov. Na podlagi izida volitev je sestava Deželne šolske komisije za pouk v slovenskem jeziku slediča: ravnatelje osnovnih in nižjih srednjih šol bo zastopala Ksenija Dobril, ravnateljica Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu v Trstu in didaktična ravnateljica v Dolini, ravnatelje višjih srednjih šol pa Mihaela Pirih, ravnateljica Liceja Trubar-Gregorčič v Gorici. Učno osebje bodo za osnovnošolske učitelje zastopali Katja Verginella, za nižje srednje šole Giovanni (Ivan) Peterlin, za višje srednje šole Melita Valič, medtem ko bo učno osebje Večstopenjske dvojezične šole v Špetru zastopal Damijan Vižintin, predstavnica neučnega osebje slovenskih šol in dvojezične šole pa bo Maja Peterin. Udeleženci volitev so v pondeljek in torek glasovali tudi za predstavnike staršev in višješolskih dijakov: prve bodo v novi komisiji zastopali Igor Kocijančič za tržaško pokrajinico, Majda Bratina za goriško pokrajinico in Michelle Obit za videmsko pokrajinico, druge pa Matia Mosenich (za Trst) in Valentina Sivec (za Gorico). Po zakonu bo v komisiji sedel tudi izvoljeni predstavnik šol s slovenskim učnim jezikom v Vseslovenskem svetu v Rimu.

Ustanovitev Deželne šolske komisije za pouk v slovenskem jeziku je predvideval 13. člen zaščitnega zakona, novo telo pa nadomešča prejšnjo komisijo, ki je delovala na podlagi zakona št. 932 iz leta 1973. V tem zakonu je pisalo, da deželni šolski nadzornik imenuje komisijo, ki mu pomaga pri vprašanjih o delovanju šol s slovenskim učnim jezikom. Naloga nove komisije ne bo bistveno drugačna, se pravi da bo telo posvetovalnega značaja, saj v vladnem odloku iz leta 2006 niso navedene konkretnne pristojnosti. Iz dejanskega besedila odloka so namreč izpadle vse pristojnosti, ki so bile podrobno navedene v izvirnem osnutku odloka, ki ga je bil svojčas odobril paritetni odbor za vprašanja slovenske manjšine.

Upravičenci so svoje predstavnike izvolili
KROMA

CELOVEC - Mohorjeva hiša

Dežela Koroška ne bo financirala gradnje prireditvenih prostorov

CELOVEC - Medtem ko je evropsko nogometno prvenstvo Euro 2008 v Celovcu denarja še in še tako s strani dežele Koroške kot tudi mesta Celovec, ga za druge, dolgoročno bolj pomembne projekte in investicije ni. To je morala spoznati tudi celovška Mohorjeva, ki je v teh dneh prejela pismo uradov deželne vlade, da za vloženi projekt izgradnje prireditvenih prostorov v Mohorjevi hiši v letu 2008 ni na razpolago deželnih sredstev.

Mohorjeva je vložila projekt izgradnje prireditvenih prostorov v hiši Vetrinjsko predmestje številka 26, ker so mnoga celovška kulturna društva in ustanove, ki nimajo lastnih prostorov, odvisni prav od razmer v Mohorjevi hiši. Vodstvo Mohorjeve je ob tem še sporočilo, da imajo od skupne investicijske vsote 700.000 evrov že zagotovljenih približno 50 odstotkov, med drugimi so svoj prispevek zagotovili dežela Južna Koroška, pristojno ministrstvo na Dunaju in tudi privatni sponzorji,

ADRIJAN KERT

ki so prav tako pripravljeni prispevati k realizaciji projekta.

V razpravo o financiranju se je včeraj vključila tudi Enotna lista, ki je v izjavi za javnost poudarila, da naj dežela ne zavlačuje s finančno pomočjo, ampak naj si predstavniki ogledajo razmere na kraju samem: »V Mohorjevi je dosti prireditve, na katerih bi koroški Slovenci žeeli tudi veliko več gostov iz vrst uradnih predstavnikov Celovca in dežele Koroške. Tako bi videли, da je velikokrat potrebna improvi-

zacija za izvedbo prireditve,« pojasnjuje v izjavi poslovodja EL Adrian Kert.

Dežela naj tudi ne pozabi, da v Celovcu živi okoli 2000 koroških Slovencev ter da v deželni prestolnici deluje več kulturnih društev, ki so brez urejenih prostorov za nastope in vaje. Zaradi tega naj se v razpravo vključi tudi Dežela in zagotovi potrebna sredstva za načrtovano investicijo.

Konec concev je Mohorjeva družba ustanova z dolgo kulturno tradicijo in hkrati tudi pomemben del koroške zgodovine. Ustanova je v preteklosti utrpela nekaj hudih udarcev, npr. prav s prepovedjo gradnje kulturnih prostorov na zemljišču Kardinalschütt sredi v Celovcu zaradi spomeniškega varstva. »Z zagotovitvijo prispevka za kulturne in prireditvene prostore v Mohorjevi hiši bi dežela Koroška lahko popravila storjeno krivico v preteklosti,« še piše poslovodja Enotne liste v izjavi za javnost.

Ivan Lukanc

LJUBLJANA - Srečanje županov evropskih prestolnic o medkulturnem dialogu

Janković: Glavna mesta držav svetilniki, ki kažejo pot v prihodnost

LJUBLJANA - Župani 15 evropskih prestolnic so na srečanju v Ljubljani podpisali deklaracijo o vlogi prestolnic v medkulturnem dialogu in ustvarjanju aktivnega sožitja ter o odnosih med glavnim mestom in državo. Glavna mesta so lahko svetilniki, ki kažejo pot v prihodnost, je poudaril ljubljanski župan Zoran Janković.

Ljubljanski deklaraciji v razprava pred tem sta po Jankovičevih besedah pokazali, da so ta srečanja nujna in potrebna. Pokazali so, da so glavna mesta lahko tisti svetilniki, ki kažejo pot v prihodnost. Temi srečanja županov evropskih prestolnic, medkulturni dialog ter odnos med glavnim mestom in državo sta tisti temi, ki ju mora vsako glavno mesto rešiti in razčistiti, če hoče imeti svetlo prihodnost, je ocenil ljubljanski župan. Po njegovih besedah jim bosta deklaraciji pomagali v odnosih z vsakim vladom in dali vzpodbudno EU, da pomaga pri vstopu novih članic v EU. Izrazil je tudi željo, da bi bili vsi, ki so prišli na srečanje v Ljubljano, v kratkem člani EU.

»Ljubljana je danes veliko pridobilna. Vide la je, kje je enakovredna ali boljša. Mislim, da smo na področju medkulturnega dialoga v samem vrhu evropskih prestolnic,« je ocenil Janković. Ob tem je poudaril, da so spoznali tudi, kje se mo-

rajo učiti od najboljših v Evropi. Ljubljana je po županovih besedahlahko vzor za medkulturni dialog, strpnost, toleranco ter za to, kako spoštovati vsakogar in kako živeti skupaj v različnosti. Glede odnosa z državo pa je Ljubljana da le od tistega, kar ji pripada, meni Janković.

Včerajšnjega srečanja se je udeležilo 18 delegacij, ki so soglašale z vsebino obeh deklaracij. Ob koncu dneva pa so ju podpisali župani oz. predstavniki Budimpešte, Dublina, Dunaja, Helsinkov, Ljubljane, Nikozije, Pariza, Podgorice, Sarajeva, Skopja, Stockholma, Talina, Tiranе, Varšave in Zagreba. Ankara deklaracije kljub pozivom ostalih županov ni podpisala zaradi ne rešenih vprašanj s Ciprom.

Po Jankovičevih besedah bodo deklaraciji poslali v podpis še ostalim evropskim prestolnicam. Dunajski župan in predsednik Svetega evropskih občin in regij Michael Häupl je ocenil, da imajo take deklaracije izredno pomembno vlogo, saj jih obravnavajo v Svetu evropskih občin in regij, pa tudi v Odboru regij, ki je skorajda že predstavnik Evropskega parlamenta. Po besedah dunajskoga župana nima mno 10 let časa. Medkulturni dialog mora dati rezultate takoj, saj ima veliko evropskih mest

migracijsko ozadje, kar po njegovih besedah pomeni, da prebivalec ni rojen v državi, v kateri živi, ali pa se je priselil že eden od staršev. Zato potrebujemo veliko dejavnosti v vrtcih, šolah in tudi med študenti, je poudaril Häupl. Potrebujemo kulturno razpravo, za katero mora biti medsebojno spoštovanje in odgovornost drug do drugega, meni Häupl.

Sarajevski župan Semija Borovac se je zahvalil županu Budimpešte Gaborju Demszkyju za pobudo, da bi evropske prestolnice pomagale pri obnovi sarajevske skupščine. Župani, med njimi tudi Janković, so pobudo pozdravili. Tako kot podžupan Tirane Eduard Shalasi je poudarila pomen povabilna na takšno konferenco. Kot sta dejala, sta se na srečanju počutila kot enakopravna člana.

Udeleženci srečanja so se s sprejemom deklaracije o odnosih med glavnim mestom in državo dogovorili, da bodo posebno pozornost namenili aktivnostim za dosegajo statusa glavnih mest, ki jim bo zagotavljal dovolj prostora za ukrepanje, da bodo lahko odgovorno opravljala lokalne in regionalne naloge ter tako trdno finančno podlago, ki jim bo zagotavljala dolgoročno stabilnost. (STA)

Odkritje spominskega obeležja za dijake židovskega pokolenja

CELOVEC - Na Mednarodni trgovski akademiji (HAK International) v Celovcu so se v sredo zvečer na posebni slovesnosti spomnili dijakov židovskega pokolenja. V arhivu knjižnice so namereč odkrili odredbo iz leta 1938, po kateri učenci iz judovskih družin niso smeli več obiskovati pouka. Nobenega podatka pa ni o tem, koliko dijakov je bilo dejansko izključenih oz. pregnanih iz te šolske ustanove. (I.L.)

Zaradi požara na tovornjaku za nekaj ur zaprt promet na primorski avtocesti

POSTOJNA - Na primorski avtocesti je včeraj dopoldne nenadoma zaregalo tovorno vozilo s priklopnikom hrvaške registracije, na katerem so bile naložene barve, topila in laki. Zaradi požara je bila cesta v obe smeri več ur zaprt za ves promet, so sporočili s Policijske uprave Postojna. Vzrok požara in materialna škoda nista znani. Do požara je prišlo med vožnjo na viadukt Ivanje selo iz smeri Postojne proti Ljubljani. Požar je poskušal pogasiti 45-letni voznik tovornega vozila, hrvaški državljan, ki se je pri gašenju zastrupil s plinom in so ga reševalci na združenje odpeljali s helikopterjem. Na združenje so odpeljali tudi enega od gasilcev.

V Divači danes literarni večer

DIVAČA - Kosovelova knjižnica Sežana prireja danes ob 18. uri v knjižnici v Divači literarni večer z naslovom Odpiram naročje tvoji ljubezni. Predstavili bodo pesniško zbirko Zgiban prek Mure avtorice, pesnice, književne prevajalke in glasbenice Klarije Jovanović. Z gostjo se bo pogovarjala igralka in prevajalka Sonja Polanc, ki bo brala Jovanovičeve pesmi. Zbirka je izšla pri Lepi besedi, spremno besedo pa je napisal Milan Dekleva. (O.K.)

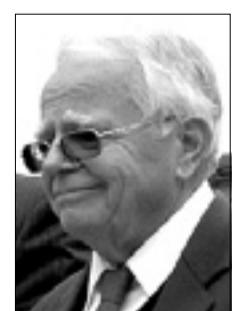
V Hrpeljah fotografksa razstava Miniature 2008

HRPELJE - Fotoklub Žarek iz Sežane se je z razstavo letosnjega klubskega natečaja na temo Miniature tokrat predstavlja v Kulturnem domu v Hrpeljah, kjer bodo danes odprli razstavo najboljših del. Po kratkem kulturnem programu bodo podelili tudi diplome in nagrade najboljšim avtorjem. Na letosnji klubski natečaj Miniature je prispevalo več kot 700 fotografij 16-ih avtorjev. (O.K.)

CELOVEC - Gre za deželni denar Heimatdienst trdi, da ga je »kampanja za konsenz« stala že 250 tisoč evrov

CELOVEC - Predsednik nemškonacionalno usmerjenega koroškega Heimatdiensta Josef Feldner, član t.i. konsenzne skupine graškega zgodovinarja Stefana Karnerja, ki je leta 2005 po nalogu tedanjega avstrijskega kanclerja Wolfganga Schüssla skupaj s predsednikom ZSO in SKS Marijanom Sturmom in Bernardom Sadovnikom pripravila t.i. konsenzni papir, ki je predvideval približno 150 dvojezičnih napisov, je v pogovoru za koroški časnik Kleine Zeitung trdil, da je Heimatdienst od leta 2005 do danes za svojo kampanjo za konsenz in sožitje med večino in manjšino v deželi porabil kar 250.000 evrov. Pri tem vsoto ni razčlenil, znan je pa je, da je v zadnjih treh letih razposlal svoje glasilo na vsa gospodinjstva na Koroškem, v katerem sicer zagovarja (propadli) konsenz, hkrati pa glasilo poudarja, da KHD ni popustil.

Razpravo o finančnih Heimatdiensta je zanetil predsednik poslanskega kluba Haiderjeve stranke BZÖ Kurt Scheuch, ki je trdil, da KHD ni namensko uporabljal deželnih sredstev. Deželno računsko sodišče pa je te očitke zavrnilo. (I.L.)

JOSEF FELDNER

POLITIKA - Novi premier in vseh 21 ministrov je včeraj zapriseglo pred državnim poglavarjem

Rodila se je 62. republiška vlada, četrta pod vodstvom Silvia Berlusconija

Po prevzemu poslov od Prodija je voditelj Ljudstva svobode predsedoval prvi seji novega ministrskega sveta

RIM - Italija ima novo vlado, 62. v zgodovini republike in četrto Berlusconiovo. Rodila se je včeraj popoldne, ko so pred predsednikom republike Giorgiom Napolitanom zaprisegli vsi novi člani ministrskega sveta. Prvi je zaprisegel ministrski predsednik Silvio Berlusconi.

Na vrsti so bili nato ministri brez listnice: Umberto Bossi (federalistične reforme), Renato Brunetta (javna uprava), Elio Vito (odnosi s parlamentom), Roberto Calderoli (poenostavitev), Raffaele Fitto (deželne zadeve), Andrea Ronchi (evropske zadeve), Mara Carfagna (enake možnosti), Gianfranco Rotondi (izvajanje programa in Giorgia Meloni (mladinska politika).

Naposled so zaprisegli še ministri z listnico: Franco Frattini (zunanje zadeve), Giulio Tremonti (gospodarstvo), Roberto Maroni (notranje zadeve), Angelino Alfano (pravosodje), Ignazio La Russa (obramba), Claudio Scajola (proizvodne dejavnosti), Maurizio Sacconi (welfare), Luca Zaia (kmetijske dejavnosti), Stefania Prestigiacomo (okolje), Altero Matteoli (infrastrukture in prevozi), Maria Stella Gelmini (šol-

stvo, univerza in raziskovanje) ter Sandro Bondi (kulturne dobrane).

Vsi so prebrali isti obrazec: »Prisem, da bom zvest republiki, da bom lojalno spoštoval njen ustav in zakone ter da bom opravljal svojo funkcijo v izključnem interesu nacije«. Večina je obrazec prebrala tekoče, Frattiniju se je zatikalo, Scajola pa se je celo zareklo, saj je prisegel, da bo deloval v izključnem interesu Italije, in ne nacije.

Po obredni skupni sliki s predsednikom republike so se vsi novi člani vlade preselili v Palazzo Chigi, da bi se zbrali na prvi seji, na kateri je bil Gianni Letta potren za podtajnika pri predsedstvu vlade. Še pred tem je dosedanji premier Romano Prodi predal posle svojemu nasledniku Silviju Berlusconiju. Pri tem mu je simbolično izročil zvonec za vodenje sej. Dovolil si je tudi nasvet, naj nadaljuje s sanacijo javnih računov in z bojem proti davčni utaji.

Nova vlada se bo prihodnj teden predstavila pred parlamentom. Poslanska zbornica ji bo izrazila zaupnico predvidoma v sredo, senat pa v četrtek.

Člani novega ministrskega sveta so se po prisegi slikali s predsednikom republike

ANSA

VLADA - Odmevi v političnih in sindikanih krogih, čestitke iz Ljubljane

V ocenah Berlusconijeve ekipe prevladujejo bolj oprezni kot kritični toni

RIM - Ocene o novi italijanski vladi so sicer različne, od negativnih, ki prihajajo iz opozicije, do navdušenih zaradi nizke povprečne starosti ministrov in njihove strokovnosti. Največ pa je previdnih ocen, po pravilu »Dajmo jim čas, da pokažejo, kaj zmorejo«.

Demokratska stranka je Berlusconijevo ministrsko ekipo označila kot razočaranje, tako zaradi premajhnega deleža žensk kot zaradi že znanih osebnosti. Sicer pa bo Veltronijeva stranka presojala vlado glede na »odgovore, ki jih bo ta dala na potrebe in pričakovanja Italijanov«, njena opozicija bo trda, transparentna, hkrati pa pripravljena na dialog o reformah.

»Ta vlada je mešanica izkušenj in novosti,« je očenil predsednik Confindustria Luca Cordero di Montezemolo in dodal, da jo bodo industriji kot vse dosegli sodili po konkretnih dejanjih. Predsednik stanovske organizacije trgovcev Confcommercio Carlo Sangalli meni, da ima vlada vse pogoje za sprejemanje pomembnih in nujnih odločitev na področju gospodarskih in socialnih reform, medtem ko predsednik združenja Confesercienti Marco Venturi pričakuje od nove vlade pogumne odločitve v gospodarstvu in za varnost. Na prve poteze nove vlade pozorno čakajo tudi sindikati, ki zagotavljajo, da nimajo predsdokov, vendar že pritiskejo za zvišanje plač. Guglielmo Epifani (Cgil) zagotavlja, da sindikati ne bodo delali preventivne opon-

zicije, ampak bodo ocenjevali na osnovi tega, kako bo vlada zastavila glavne rešitve, ki morajo zadevati zvišanje plač in rešitev krize Alitalie in neapeljskih odpadkov. Tudi vodja sindikata Uil Luigi Angeletti pričakuje, da bo vlada znižala davke na odvisno delo, prvi mož sindikata Cisl Raffaele Bonanni pa ocenjuje, da bo Berlusconi enako hitro, kot je sestavil vlado, izvedel tudi napovedano znižanje davkov na plače.

V Furlaniji-Julijski krajini so desnosredinski politiki zelo zadovoljni z imenovanjem Franca Frattinija za zunanjega ministra in tudi Renata Brunette za ministra za javno upravo, saj oba zelo dobro poznata deželo in jih bosta posvečala ustreznost.

Francu Frattiniju je ob včerajnjem imenovanju čestital tudi slovenski minister za zunanje zadeve Dmitrij Rupel. V čestitki italijanskemu kolegu je zapisal, da so odnosi med državama v zadnjih letih dosegli visoko raven na številnih področjih. »V Sloveniji pripisujemo dobremu sosedskemu dialogu s prijateljsko Italijansko republiko velik pomen, saj državi, poleg vestranskega sodelovanja in skrb za manjšini, povezuje tudi pričapnost evropski družini. Rupel je tudi izrazil zadovoljstvo, da minister Frattini prevzema funkcijo v času, ko Slovenija predseduje Svetu EU in ko na državni meji med državama ni več nadzora.«

Voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni

TURIN - Slovesnega odprtja knjižnega sejma se je udeležil predsednik Napolitano

»Nobena politična manipulacija ne bo skazila dialoga med kulturami«

TURIN - »Mednarodnega vzdušja in aktualnega, pristnega soočanja oziroma dialoga med različnimi kulturami, ideologijami in umetniškimi izkušnjami, ki ju promovira turški knjižni sejem, ne bo skazila nobena politična pretveza ali potegavščina.« Tako je poudaril italijanski predsednik republike Giorgio Napolitano, ki se je včeraj dopoldne udeležil slovensnega odprtja znamenitega turškega knjižnega sejma. Med obiskom se je sprehodil med stojnicami in si ogledal kulturno obarvanov stavbo Lingotta, mlade pa pozval, naj berejo, saj branje osvobaja.

Napolitanova prisotnost je vsaj nekoli omilila trenja, ki so nastala okrog časnega gosta sejma; izbira je namreč padla na Izrael, ravno ob 60. obletnici razglasitve samostojne države. V svojem nagovoru je predsednik opozoril, da je dialog seveda nemogoč, če ne priznavamo izraelske države, vzrokov njenega nastanka in njene pravice po obstoju v miru in varnosti. Pri tem pa je sicer podčrtal, da se mora ta pravica izvajati vzporedno s pravico palestinskega ljudstva do svoje države. Tistem, ki so pri-

Predsednik Napolitano je najmlajše obiskovalce pozval, naj veliko berejo.

Umrl je časnikar in pisatelj Luigi Malerba

RIM - V noči na četrtek je na svojem domu v Rimu v 81. letu starosti umrl pisatelj in časnikar Luigi Malerba. Gre za enega najpomembnejših sodobnih italijanskih književnikov, predstavnika t. i. nove avantgarde. Rodil se je leta 1927 v Bercetu pri Parmi. Na literarnem prizorišču se je pojavit leta 1963, ko je objavil zbirko novel La scoperta dell'alfabeto. Med njegova najpomembnejša dela sodijo romani Il serpente, Salto mortale, Il pianeta azzurro, Fuoco greco in Le maschere. V slovenščino je prevedeno njegovo delo L'uovo infrangibile - Jajce, ki ga ni mogel nihče razbiti. Za prevod je poskrbela tržaška pisateljica Evelina Umek.

V Gravini kip padel na dečka in ga ubil

BARI - Kraj Gravina in Puglia je tragično znan po bratcih Pappalardi, ki sta umrli na dnu vodnjaka, v katerem sta padla. Zdaj pa se je v njem pripetila še ena tragedija. Kip na vrtu neke hiše je padel na 12-letnega dečka G. D. P. in ga ubil. Do nesreče je prišlo v sredo zvečer. Skupina fantov je na ulici brcal žogo in jo nehotno pognala na vrt neke hiše. 12-letni deček se je opogumil in jo šel skrivaj iskat. Ko se je vračal, se je ob skoku z zidka prikel za 32 kilogramov težak kip. Ta pa ni bil pritrjen na podstavku in je padel na fanta. Prepeljali so ga v bolnišnico, a zdravniki mu niso mogli pomagati.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Petek, 9. maja 2008

7

SLOVENSKI INFORMATIVNI CENTER - Srečanje z rektorjem Univerze na Primorskem

»Manjšina - most za integracijo prostora«

Srečanja so se udeležili predstavniki Slorija in NŠK - Več predlogov za skupne pobude

»Meje so padle in Slovenija mora biti prisotna tudi pri nas, aktivno sodelujoča pri življenju manjšine, ki tu utrijeva.« S temi besedami predsednika Narodne in študijske knjižnice Viljema Černa se je zaključilo včerajšnje dopoldansko srečanje med nekaterimi predstavniki slovenske narodnosti skupnosti in rektorjem Univerze na Primorskem Radom Bohincem.

Po krajišem postanku pred progledom palače Narodnega doma, kjer je predsednik Slovenskega raziskovalnega inštituta Milan Bufon gosta opozoril na pomen tega simbolnega kraja, kjer se kulture združujejo in sobivajo, se je delegacija pomaknila v svetle prostore galerije v pritličnih prostorih znamenite Fabianijeve stavbe. Slovenskega gosta so poleg Černa in Bufona sprejeli ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor, bivši ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta Emidij Sussi, nekateri člani upravnega odbora NŠK ter predstavnika gostujočega Slovenskega informativnega centra. V imenu Visoke šole modernih jezikov za prevajalce in tolmače mu je dobrodošlico uvodoma izrekla podravnateljica Nadine Celiotti, ki je izpostavila željo po sodelovanju s slovenskimi kolegi, predvsem pa potrebo po ohranjanju slovenskega jezika na šoli, kljub hudim finančnim težavam oziroma pomanjkanju učnega kadra. Bohinc je koglico z zanimanjem poslušal in ji izrazil interes po snovanju skupnih programov; domenila sta se, da bosta na prihodnjem srečanju projekt tudi konkretizirala.

O delovanju Slorija je gosta seznanil njegov predsednik Bufon, ki je opozoril na osnovno poslanstvo inštитuta, se pravi na združevanje intelektualnih potencialov na področju raziskovanja in raziskovanje družbenih aspektov slovenske manjšine. »Potrebne pa so sinergije, ki bi spodbudile koristno sodelovanje in skupno nastopanje. Ne moremo namreč živeti sami zase, tako da so povezave z univerzitetnim okoljem danes primarnega interesa za pretok kadrov in odpiranje potencialov navzven,« je dejal Bufon. Med kratkoročne in povsem uresničljive skupne projekte je vrstil srečanje intelektualcev slovenskega in italijanskega prostora za promocijo slovenske znanosti in tujini (mogoče že junija v Narodnem domu). Ravno v času slovenskega predsedovanja Evropski uniji bi tako tržaška univerza in Univerza na Primorskem dokazali konkretno željo po medkulturnem stiku in aktivirjanju slovenskih, lokalnih potencialov, »da bi postali vidni in razpoznavni, naš prostor pa bi zaživel.«

V besedah beneškega Slovenca Viljema Černa je izvenela potreba po sodelovanju, povezavi in podpori, »nam, posrednikom in ustvarjalcem slovenske kulture v središču Trsta«. Seveda pa gre za vzajemno sodelovanje, saj bi mi promovirali možnosti študija na Univerzi na Primorskem in v Sloveniji nasploh; »verjamem, da se mora krog razširiti in da smo združeni močnejši, vplivnejši in dolocene projekte lahko tudi uresničimo.« Černo je sicer potožil nad izvrstnimi intelektualci, ki ostajajo žal še nepoznani in poudaril, da mora slovenstvo vznikniti in se tu utrditi. Njegovim besedam se je pridružil tudi ravnatelj Pahor, ki je poudaril predvsem potrebo po okrepitvi vloge naših institucij, saj razpolagamo z dobrim kadrom, ki je marsikdaj že vpet v tkanje trdnih sodelovalnih vezi.

Rektor Bohinc je sogovornikom izrazil vso pripravljenost za sodelovanje in povezovanje z znanstvenimi potenciali našega prostora. Opozoril je na novo stvarnost, ki se nam ponuja po širjenju Schengenskega območja in nam daje nove razsežnosti, tako da je (predvidoma) junijsko srečanje ocenil kot po-

Stvari se uresničujejo korak za korakom

KROMA

membno in aktualno v luči sproščanja kulturne energije. Tako kultura kot znanost se morata sedaj bistveno hitreje razvijati in povezovati, seveda z ohranjanjem narodnih identitet, je poudaril in dodal, da mora že samo srečanje opozoriti, da stopamo v nov čas, ki klče spremembe. »Sami se moramo danes navajati, da živimo v drugačnih pogojih in da ljudje se lahko prosto premikajo po svojih interesih in ne po višjih navodilih.« Izrazil je tudi željo po podpisu uradnega dogovora o sodelovanju s Slorijem in knjižnico za postavitev intenzivnih, osnovnih opor za prihodnje sodelovanje. Razmišljal je tudi o danes mogoče še ambicioznem projektu snovanja skupnega študijskega programa in morebitne uresničitve podružnice Univerze na Primorskem. Nazadnje se je zaustavil pri že obstoječem sodelovanju, se pravi pri raznih univerzitetnih Interreg projektih in pri skupnih raziskavah, ki se bodo brez dvomov nadaljevale tudi v prihodnje, »saj je manjšina most za integracijo prostora.« (sas)

Občina Trst ima 2.616 redno zaposlenih uslužbencev

Mestna uprava bo v triletu 2008-2010 povečala število stalno zaposlenih uslužbencev. To napoveduje pristojni odbornik Michele Lobianco, ki je pojasnil, da so pravkar odobreni občinski zaposlitveni načrt podprtje vse sindikalne organizacije, ukrep pa je v skladu s finančnim zakonom, ki proračunsko urejuje poslovanje lokalnih uprav. Občina Trst zaposluje v tem trenutku 2.616 uslužbenik in uslužbencev. Tem redno zaposlenim ljudem je treba pristeti 38 začasno zaposlenih, 131 pogodbenih uslužbencev (pogodba traja leto dni) ter 130 t.i. nadomestnih uslužbencev. Število zaposlenih bo v zgoraj omenjenem triletju, kot omenjeno, naraslo za 170 enot. Odbornik Lobianco je te številke posredoval na tiskovni konferenci, na katere sta sodelovali tudi občinski funkcionarki Romana Meula in Gabriella Vascotto. Lobianco je izpostavil, da nov zaposlitveni plan mestne uprave odgovarja tako potrebam občanov, kot tudi potrebam osebja. Načrt predstavlja zanj velik zasuk v dosedanji zaposlitveni politiki Občine, ki je uprta v prihodnost. 170 novih delovnih enot bodo »črpali« na osnovi javnih razpisov-natečajev in hkrati notranjega ovrednotenja delovne sile. Z javnimi natečaji bodo zaposlili 15 inženirjev, geometrov, računalniških izvedencev in socialnih delavcev, notranje razporeditve oziroma prerazevreditev pa zadevajo vsega skupaj 155 uslužbencev.

POLITIKA - Stališče Stranke komunistične prenove

»Mavrična levica je propadla, sedaj nove oblike združevanja«

Marino Andolina in Igor Kocijančič na skupščini SKP

Projekt Mavrične levice je propadel, zato je treba iskati druge oblike povezovanja in združevanja. To je stališče Stranke komunistične prenove, ki se tudi pri nas pripravlja na julijski vsedržavni kongres. O tem je tekla beseda na strankinem pokrajinskem aktivu, na katerem so seveda govorili tudi o nedavnih političnih in deželnih volitvah.

Dežela Furlanija-Julijške krajine bo najbrž ostala edina italijanska dežela s svetniško skupino Mavrične levice. Sestavljajo jo trije deželni svetniški in sicer dva iz vrst Komunistične prenove in predstavnik Demokratične levice. Skupino bo vodil Igor Kocijančič, ki ima za seboj petletne izkušnje vodje deželne poslanske skupine.

Glavnina tržaških pristašev SKP, začenši s Kocijančičem, je imela od vsega začetka dvome in pomisleke nad obliskovanjem Mavrične levice. Prav Kocijančič je vedno trdil, da se mu sicer plemenit politični projekt zdi vsljen iz vrha.

DEMOKRATI
Roberto Cosolini
glavni kandidat

ROBERTO COSOLINI

KROMA

Demokratska stranka bo drevi dobila svojega prvega neposredno izvoljenega tajnika. Stranko je doslej vodil začasnji koordinator Cristiano Degano, ki je po deželnih volitvah odstopil. Glavni kandidat za tajnika je Roberto Cosolini, ki je bil pet let odbornik za delo in zaposlovanje v deželni upravi Ricarda Illyja.

Kandidat za tajnika oziroma za tajnico bo najbrž več. Poleg Cosolinija se bosta za to mesto gotovo potegovala Renata Brovedani in Andrea Brandošlios. Ter morda še kdo, saj je mogoče kandidature predložiti do začetka današnje strankine skupščine. Sestala se bo ob 18.30 v konferenčni dvorani S. Maria Maggiore. Pokrajinski skupščini DS bo menda še naprej predsedovala Laura Famulari, ki je bila direktno izvoljena skupaj z Degonom.

Cosolini menda uživa široko podporo članstva in tudi zastopnikov lokalnih stranknih krožkov. V svojem posegu na povolilni skupščini v gledališču Miela je kandidat za tajnika kritično in tudi samokritično očenil petletno Illyjevo obdobje, ki je v dobrem in v slabem skoraj izbrisalo vlogo koaličijskih strank, vključno z novo Demokratsko stranko. Cosolini je priznal, da bodo morali tržaški demokrati praktično začeti skoraj vse znova in postati stranka, ki utripa s teritorijem. V marsičem so problemi lokalne DS sorodni problemom, s katerimi se stranka sooča na deželni ravni in na celotnem območju italijanskega Severa, kjer je na volitvah povsod lep uspeh žela Severna liga.

Tajnik DS se torej nahaja pred zahtevno nalogo. Prihodnje leto bodo, poleg evropskih, občinske volitve v Dolini, Zgoniku in Repentabru, leta 2011 pa bodo pokrajinske in občinske volitve v Miljah in v Trstu. Župan Roberto Dipiazza, ki bo takrat imel za seboj dva mandata, ne bo več kandidiral. Desna sredina že išče njegovega naslednika, o svojem županskem kandidatu pa bo morala počasi začeti razmišljati tudi leva sredina.

Na povolilnih skupščinah Demokratske stranke so se oglašili tudi nekateri slovenski predstavniki, ki so govorili o perspektivah slovenske komponente, tudi v luči dejstva, da je DS ostala brez Slovenca v deželnem svetu. To bo gotovo ena glavnih tem na deželni skupščini Slovencev v Demokratični stranki, ki bo v ponedeljek, 12. maja ob 20. uri v dvorani KD Jezero v Doberdalu. Beseda bo tekla o analizi volitev in o organizirnosti Slovencev v stranki.

NATEČAJ JULIUS KUGY - Včeraj nagradili najboljše

Tudi tokrat številna udeležba slovenskih šol

V imenu Pokrajine sta otroke in učitelje nagovorila Dennis Visioli in Boris Pangerc

Nagrajeni otroci so se vedno veselili uspeha

KROMA

»Nesmotrno poraba naravnih virov pušča očitne posledice na okolje«. To je bilo geslo pravkar končanega natečaja Julius Kugy, ki v naših krajih že več kot dvajset let opozarja mlajše generacije na temo ovrednotenja in zaščite naravnega okolja. Vzgojno-izobraževalni natečaj, ki obsega različne oblike umetniškega izražanja, se je sklenil včeraj v Ljudskem vrtu, kjer je pod topnimi sončnimi žarki potekalo nagrajevanje najboljših in najbolj domiselnih izdelkov. Pisana druščina otrok, vzgojiteljic in učiteljc se je udeležila slovensnosti, na kateri so poleg predstavnikov Pokrajine, ki vsako leto pripravlja ta natečaj, nastopili tudi klovni in člani skupine Berimbau. Slednji so z energičnimi ritmi na tolkalih pričarali veselo in zabavno vzdusje, ki je, kot rečeno, višek doseglo s podeljevanjem nagrad.

Letošnji natečaj je pritegnil lepo število prijav učencev različnih tržaških vrtcev in šol vseh stopenj, 52 izdelkov, razdeljenih v več kategorij, je ocenjevala petčlanska žirija, ki je ob koncu udeležencem namenila mikavne denarne nagrade in priznanja. Številno in razposajeno publiko sta včeraj pozdravila pokrajinski odbornik za okolje Dennis Visioli in predsednik pokrajinskega sveta Boris Pangerc. Ker je mlado občinstvo že nestrplno čakalo na razglasitev najboljših, sta bila govornika zelo jedrnatia in takoj prešla k podeljevanju nagrad. Tudi letos so se precej dobro odrezali malčki in učenci slovenskih vrtcev in šol, a če potegnemo črto pod rezultate, lahko ocenimo, da so bili naši udeleženci letos nekoliko manj uspešni. Tej oceni bržkone botuje dejstvo, da so nas otroci v preteklih letih zelo razvadili, saj so pobirali domala vse najpomembnejše nagrade. A kljub temu, da letos niso posegli po najvišjih nagradah, so se udeleženci natečaja izkazali kot zelo marljivi in predvsem angažirani umetniki, ki jima ni vseeno za usodo našega planeta.

V kategoriji otroških vrtcev je 5. mesto zasedel otroški vrtec Boršt, ki je tako bogatejši za 250 evrov. Malčki so se v svojih izdelkih lotili recikliranja odpadnih snovi v dolinskih občini in nam na slikovit način sporočili, kako bi lahko zmanjšali porabo energije in upočasnil polnjenje smetišč. Glede na to, da smo pri pričujočem vrtcu vajeni tudi prvih mest, smo vzgojiteljico Katjo Čuk povprašali, čemu pripisuje nekoliko slabši rezultat. Vzgojiteljica nam je prijavno povedala, da so bili otroci tokrat zasedeni z drugimi projektmi, med katerimi gre vsekakor izpostaviti izdelek, ki so ga poslali v Videm in zanj prejeli prvo nagrado. V isti kategoriji so se na 4. mesto zavihteli malčki vrtca U. Vrabec iz Bazovice, ki so naredili zelo zanimivo in poučno knjigo, v kateri so raziskali pomen vode za vsa živa bitja. Tudi ti malčki so bogatejši za 250 evrov. Prv

va tri mesta v kategoriji otroških vrtcev so zasedli malčki italijanskih vrtcev, posebno priznanje pa so prejeli tudi malčki vrtca Elvira Kralj iz Trebč. V kategoriji osnovnih šol je za nas zanimivo 2. mesto, ki so ga zasedli učenci šempoljske šole Stanko Gruden. Za pravljico z naslovom Sonce in Zemlja, v kateri se planet Zemlja pritožuje Soncu, če da se ji obetajo slabši časi, so avtorji prejeli ček v višini 400 evrov. Ker sta otroška domišljija in njihov pogled na problem nesmotrne porabe življenjsko pomembnih virov na srečo mnogih pozitivno obarvana, nam otroci v pričujočem izdelku ponujajo namige, kako ohraniti zemljo lepo in nepoškodovan. V pričujoči kategoriji so se med nagrajenimi znašli tudi učenci osnovne šole Fran Milčinski, ki so prejeli nagrado v višini 100 evrov. Glavne nagrade v kategoriji nižjih srednjih šol so prejeli učenci šol z italijanskim učnim jezikom. S priznanji za sodelovanje pa se lahko pojavijo učenci nižjih srednjih šol: šola Cirila in Metoda, Srečka Kosovela in Simona Gregorčiča.

Stvarite otrok, ki so bile na ogled v poslopuju Araca v Ljudskem vrtu, so bile fantastične, prežete z domišljijo in optimizmom, najpomembnejše pa je dejstvo, da se lahko otroci s tovrstnimi natečaji opremijo z znanjem in sposobnostmi, s katerimi bodo lahko poskusili zreducirati negativne posledice za okolje. (sc)

DNEVI RIBIŠTVA, KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA - Med promocijo in poudarjanjem specifike

Morje in Kras ...letos v Miljah

Organizacijski odbor se posveča zadnjim preverjanjem - Prireditev bo stekla v sredo, 21. maja, zaključila pa se bo v nedeljo, 25. maja

V torek, 6. maja, je bil na županstvu v Miljah zadnji sestanek delovne skupine, ki pripravlja letosno izvedbo manifestacije »Morje in Kras - Dnevi ribištva, kmetijstva in gozdarstva«, med našimi ljudmi bolje poznana kot »Kmetijski dnevi«.

Prireditev bo letos v Miljah, in sicer od srede, 21. maja, do nedelje, 25. maja. Predsednik koordinacijskega odbora je župan-gostitelj Nerio Nesladek, medtem ko opravlja vlogo koordinatorja Boris Mihalič, ki ima na področju organizacije tovrstne prireditve več desetletne izkušnje in je torkovo srečanje tudi vodil.

Sestanka na miljskem županstvu so se udeležili vsi vodje posameznih sektorjev ter skoraj vsi glavni sponzorji, ki prireditvi omogočajo, da se lahko dostojno predstavlja javnosti in nudi pester ter bogat prikaz raznolikih dejavnosti na področju ribištva - ki je nosilec letosnje izvedbe - kmetijstva in gozdarstva.

Vodje posameznih sektorjev -

Roberto Cuzzi, direktor pokrajinskega kmetijskega nadzorništva v Trstu in Gorici, za kmetijstvo in oljkarstvo, Aldo Cavani in Diego Masiello za gozdarstvo, Federico Grim za ribištvo in Livio Dorigo za čebelarstvo - so strnjeno, a pregledno predstavili dejavnosti in njihov potek, kakor so si jih zamislili v dneh, ko bo na trgu Caliterna, v Kulturnem centru Milo in drugod po prikupnih kotičkih miljskega srednjeveškega mesteca pisano in živahno.

Veliki organizacijski stroj je sicer opravil celotno kapilarno delo, kar zadeva postavitev razstav, organizacijo seminarjev, stranskih prireditvev, predstavitev raznih zanimivih dogodkov in didaktičnih dejavnosti. Tudi tokrat je namreč velik poudarek na sodelovanju s šolami, kajti današnji mladi obiskovalci bodo uresničevalci vso tisto množico, kateri so Dnevi pravzaprav namenjeni in za katero se trudijo naši ribiči, vinogradniki, oljkarji, obrtniki, politiki in javni delavci.

be, ki so se odvijale v notranjih in zunanjih prostorih Občinskega gledališča »France Prešeren« v Boljuncu, so danes že uveljavljeni tehniki, kulturniki, kmetovalci, vinogradniki, oljkarji, obrtniki, politiki in javni delavci.

Zaključni programski sestanek je prikljal resnično številno in kvalificirano udeležbo v veliko zadoščenje župana-predsednika Neria Nesladeka, ki v svojem pozdravnem in zaključnem nagovoru ni skrival zadowoljstva, da prireditev »Morje in Kras« že vzbuja veliko zanimanje, »in bo dosegla svoj namen, če bomo uspeli na miljske ulice in trge priklicati vso tisto množico, kateri so Dnevi pravzaprav namenjeni in za katero se trudijo naši ribiči, vinogradniki, oljkarji, čebelarji, sirarji, gozdarji: predvsem zato, da bi našim ljudem zagotovili zdravo in kakovostno prehrano v zdravem okolju in v plemnitih medčloveških odnosih zdrave družbe.«

Danes dopoldne stavka vlakov in avtobusov

Danes bo po vsej državi štiriurna stavka mestnih in železniških prevozov. Vlaki bodo v celi Italiji mirovali med 9. in 13. uro, medtem ko so urniki stavke avtobusov različni od mesta do mesta. V Trstu bodo mestni prevozi prav tako ustavljeni od 9. do 13. ure. Sindikati FILT-CGIL, FIT-CISL, UILTrasporti, ORSA, FAISA in FAST želijo na ta način spodbuditi odprtje pogоворov za obnovo enotne državne pogodbe.

Dobrodeleni koncert Giuseppeja Guarre

V luteranski cerkvi na Trgu Panfili bo danes dobrodeleni koncert, ki ga prireja društvo Rotaract Gorica-Tržič-Trst v pomoč otrokom iz Sarajeva. Predstavlja se bo mladi pianist Giuseppe Guarerra s programom skladb Bacha, Beethovena in Chopina. Šestnajstletni pianist je doma na Siciliji, vendar v letošnjem šolskem letu obiskuje klavirsko šolo prof. S. Gadjeva na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici, kjer pripravlja diplomski izpit. Koncert obtajčajočega pianista se bo začel ob 20.30.

Priovedovanje zgodb lahko združuje generacije

Prijetne osebe so včasih postavljene na rob družbe, med staranjem se včasih tudi same izolirajo, v resnici pa potrebujejo čim bolj aktivno in socialno življenje. Cilj pobude »Il grillo parlante«, ki jo prireja pet društv v sodelovanju s tremi pokrovitelji in štirimi industrijskimi partnerji, je propagirati priznavanje vloge priletnih oseb in njihovega spomina, pri tudi spodbujati miren in naraven pristop do staranja. Pobuda, med katero bodo starejše osebe prišle v stik z mlajšimi generacijami in otroki, katerim bodo pripovedovali zanimive zgodbice, bo danes in jutri v Rojanu (Trg Tra i rivi), v ponedeljek in torek pa na Greti (Ul. Politi). Med organizatorji sta študijski center Melanie Klein in zdravstveno podjetje, med pokrovitelji pa Zadržušna kraška banka.

Glavni tržaški matični urad z novimi urniki

Glavni tržaški matični urad bo imel s pondeljkom nove urnike. Od pondeljka do petka, z izjemo srede, bo urad odprt od 8.30 do 12. ure, v ponedeljek tudi od 14. do 16. ure. V sredo bo matični urad zaprt.

DEVIN-NABREŽINA - Načelniki svetniških skupin in župan Ret o elektrovodu

Predlog o Vižovljah sprejemljiv, za Šempolaj se bo treba dogovoriti

M. Veronese: »Šempolajski kabli naj tečejo pod zemljo« - Kmalu srečanje leve sredine z vaščani

Glavni vozel v načrtu za daljnovid predstavlja Šempolaj

KROMA

Debinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret se je včeraj dopoldne sestal z načelniki občinskih svetniških skupin in jim predstavljal vsebino načrta o obnovi elektrovoda od Tržiča do Repna. Na torkovem sestanku s Kmečko zvezo je že prišlo do izraza, da predstavljata glavna vozla v načrtu družbe Terna že staro zgodbo, zadevata namreč potek daljnovidova pri Vižovljah in Šempolaju. Za Vižovlje naj bi bila rešitev za vogalom, medtem ko se bo treba o kablih pri Šempolaju še dogovarjati.

Načelnik svetniške skupine Skupaj-Insieme Massimo Veronese je pojasnil, da je načrt ostal nespremenjen: enak je projektu, za katerega je devinsko-nabrežinska občinska uprava izdala povoljno mnenje leta 2006. Takrat je bilo rečeno, da bo Terna, na podlagi določenih dogovorov, izboljšala projekt. Sedaj je isti načrt znova posredovala občinski upravi, ki zbirajo morebitne ugovore (doslej jih je zbrala tri). Veronese meni, da bi bilo umestno, ko bi tudi sama občinska uprava predlagala svoje smernice oz. popravke k načrtu. »Na sestanku smo se okvirno strinjali, da je predlog Terne v zvezi z Vižovljami sprejemljiv (visokonapetostna napeljava naj bi tekla severnejše kot v izvornem načrtu, op. p.), medtem ko se gleda Šempolaj potegujemo za selitev kablov pod zemljo,« je povedal Veronese. »Prihodnja seja občinskega sveta bo 21. maja, tedaj bi bilo dobro obravnavati sklep o smernicah za elektrovod,« je dodal.

Zupan bo v kratkem sodeloval na storitveni konferenci vseh sousedeleženih ustanov, leva sredina pa bo prihodnji teden organizirala javno srečanje v Šempolaju; datum je še niso določili. Občinski svetniki bodo krajonom opisali načrt in trenutno situacijo, cilj srečanja pa je snovati enotno stališče, v skladu s potrebami vaščanov. (af)

KRAJA - Pri priletnih zakoncih

Z enostavno zvijačo odnesli 800 evrov

Dve ženski sta se včeraj dopoldne ob 11.30 pojavili pred vrati priletnih zakoncov v Ul. Roncheto. Vstopili sta in trdili, da delata v neki pralnici, da je sosed njihova stranka in da bi radi pustili listek s sporočilom za njega. Medtem ko je ena ženska vse to razlagala možu in ženi, je druga neopazno smuknila v spalnico in jo na hitro prebrskala. Po krajšem pregledu je odnesla 800 evrov. Ko sta se zakonca zavedala, da sta bila ogoljufana, je bilo že prepozno, saj sta bili tatici že daleč.

Po opisu zakoncov sta ženski govorili po italijansko s tujim naglasom, med sabo pa sta se sporazumevali v španščini. Obe sta nižje, a čvrste postave, imata temnejsjo polt in dolge črne lase. Po navedbah policije sta to naj-

verjetneje nomadski Romki. V Trstu so goljufije na račun priletnih oseb zelo pogoste, ker je morebitnih tarč v tem mestu na pretek. Policija poziva občane, naj ne verjamejo neznancem, naj jih ne sprejmejo v hišo in naj se ob najmanjšem sumu obrnejo na sile javnega reda.

Ukradeni predmeti

Na policijski postaji pri Sv. Soboti je več predmetov, ki so bili po vsej verjetnosti ukradeni. Med temi so razne slike, ure, kipci, vase ipd. Kdor bi rad preveril, ali mu kateri od predmetov pripada, naj obišče postajo v Ul. M ascagni 9 med 9. in 13. uro (tel. 040-8322111).

SODIŠČE

Začetek procesa Lorito

CARLO LORITO

Carlo Lorito, bivši vodja goriskih kriminalistov, pred tem pa tržaških, je včeraj stopil pred sodnike. V Trstu se je začel proces, na katerem je visoki funkcionar policije otožen korupciji, prikrivanju kaznivih dejavnosti in razkritju uradnih tajnosti v korist združbe razpečevalcev mamil. Na zatožni klopi sedita tudi domnevna člana združbe, Goričan Andrea Sauro in nekdanji upravitelj nočnega lokala v Devinu Fabio Novacco. Prva obravnavava je trajala ves dan. Branili so postavili več proceduralnih ugovorov, med drugim so oporekali uredbi sodnika za predhodne preiskave Massima Tomassinija, ki je določil, da bo proces potekal po hitrem postopku. Odvetniki (Lorita brani Riccardo Seibold) naj ne bi imeli dovolj časa za poslušanje telefonskih prisluškovanih. Sodniki so bili pred izbiro - nadaljevati po hitrem postopku ali pa začeti vse znova. Po dolgem zasedanju je sodniški kolegij, ki mu predseduje Luigi Dainotti, zavrnil vse proceduralne ugovore, naslednja obravnavava bo 3. junija.

Dve nesreči v bližini Drevoreda D'Annunzio

Včeraj zvečer sta se zgodili dve prometni nesreči na razdalji nekaj deset metrov. Štiri osebe so odpeljali v bolnišnico, informacije o njihovih poškodbah so bile v večernih urah še skope. Okrog 19. ure sta na vogalu med Drevoredom D'Annunzio in Ul. Raffineria po navedbah redarjev trčila skuterja, pri čemer sta se oba voznika poškodovala: dobila sta več udarcev, eden se je močno udaril v prsi. Pol ure pozneje, ob 19.30, je avto povozil dva pešča na Ul. Molino a vento: rešilec ju je prepeljal v bolnišnico. Mestni redarji so za 20 minut zaprli Ul. Molino a vento.

POKRAJINSKI SVET

O usodi Verdija

Tudi predlog, da bi izpopolnili mladinski projekt Overnight

Pokrajinski svet je na svoji včerajšnji redni seji posvetil predvsem pozornost finančnim težavam tržaškega opernega gledališča Giuseppe Verdi. Zasedanja se je namreč udeležil tudi njegov nadzornik Giorgio Zanfagnin ter svetnikam in svetnikom predstavljal nič kaj razveseljivo finančno stanje te gledališke hiše. Pod njegovo upravo so gledališke blagajne sicer zabeležile prejšen prihranek, kljub temu pa njegovo delovanje ogrožajo stari dolgorvi. Največje težavo predstavljajo namreč prav pasivne obresti na posojila, ki jih mora Verdi izplačati raznim bančnim zadvodom: vsako leto okrog milijon evrov! Zanfagnin se je zahvalil upravi Dežele FJK za visok denarni prispevek, s posmočjo katerega se je dolg Fundacije Verdi zmanjšal, apeliral pa je tudi na Po-

krajino Trst, naj v sklad prispeva po svojih močeh.

Ob kulturi je včeraj tekla beseda tudi o mladih in zabavi. Svetnica Mariza Škerk je namreč predlagala, da bi projekt Overnight, v sklopu katerega je mladim Tržačankam in Tržačanom na voljo brezplačen avtobusni prevoz v Sesljanški zalih, nekoliko obogatili. Lepo bi bilo, ko bi avtobusi vozili tudi ob petkih (in ne samo ob sobotah kot doslej) ter da bi Sesljan povezovali ne samo s Trstom, ampak tudi z okoliškimi vasmi. Pokrajina Trst o tem ne more sami odločati, saj gre za projekt, pri katerem sodelujejo tudi krajevno prevozno podjetje, zdravstveno podjetje in druge ustanove: pokrajinski svet pa je spregel sklep, ki vse sooblikovalce projekta poziva, naj ukrepajo v tej smeri.

Zavod OGS jutri v znamenju znanstvenic

Padriški znanstveni center Area Science Park slavi letos 30. obljetnico delovanja, ki jo bodo slavnostno proslavili jutri v sklopu tradicionalnega dneva odprtih vrat.

Med ustanovami, ki sodelujejo pri pobudi, ki želi širši javnosti pobliže predstaviti naravoslovne in tehnične vede, je tudi državni zavod za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko (OGS). Na svojem sedežu pri Briščikih bodo njegovi člani jutri priredili celodnevno pobudo (od 10. do 18. ure) odprtih vrat, ki bo posvečena predvsem ženskemu raziskovanju oz. vlogi žensk v znanosti.

Obiskovalci (teh se je doslej prijavilo nad 1700) se bodo poglobili v raziskovanje Zemlje. Premikali se bodo do postaje do postaje in spoznavali seizmološko delovanje zavoda, študij morja, morske geofizike, delovanja OGS na Antarktiki in pa kot rečeno »roza« raziskovanju. Na tržaškem OGS je zaposlenih 112 raziskovalcev, 28% teh je žensk.

TABORNIKI RMV - Na Opčinah

Uspešen dan tabornikov

V jutranjih urah so se preizkusili v različnih taborniških veščinah, popoldne pa so se zabavali z igrami in taborniškim kvizem

22. april je datum, ki ga povezujemo z dnevom Zemlje. V taborniških vrstah pa 22. april po srečnem in pomemljivem naključju sovpada z dnevom tabornikov. Na dan je bila namreč pred 57. leti v prostorih Univerze v Ljubljani ustanovljena Zveza tabornikov Slovenije (ZTS), danes nacionalna skavstva organizacija, članica Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM).

Tudi taborniki rodu Modrega vala so praznovali dan tabornikov. V nedeljo, 27. aprila so se zbrali na Opčinah.

Tu so najmlajši, in sicer medvedki in čebelice, ter gozdovnike in gozdnovnike v jutranjih urah tekmovali v mnogočemu. Najmlajši so se preizkusili v lovnu na zaklad, lokostrelstvu in šaljivem poligonu, starejši pa v risanju krokija (skice terena), lokostrelstvu in pionirske veščinah (ajanju). Vsaka skupina je zbirala točke za končno razvrstitev; pravouvrščeno ekipo so ob koncu srečanja tudi nagradili.

Po obilnem taborniškem kosilu so stekle še zabavne taborniške igre, ki so omogočile predvsem najmlajšim članom, da so se bolje spoznali in navezali prijateljske stike. Dan se je zaključil s taborniškim kvizem, ki je vključeval vprašanja taborniške zgodovine, narave, orientacije in druga aktualna vprašanja. Z nagrjevanjem in taborniško himno so se taborniki nasmejano poslovili od sovrstnikov. Sedaj jih čakajo območni in državni mnogogobi, ki v vseh starostnih kategorijah, kjer se bodo v različnih taborniških veščinah pomerili s sovrstniki iz Slovenije.

Taborniki Rođu modrega vala so praznovali dan tabornikov, ki so se sestali 22. aprila praznovali dan tabornikov, ki sovpada z dnevom zemlje

KROMA

GLEDALIŠČE MIELA - Sredin koncert dobro obiskan

Z ironijo in posebnimi efekti Caparezza zabaval Tržačane

Predstavil je zgoščenko *Le dimensioni del mio caos - O mafiji, delavcih in opicah*

»Skalnata glava« Caparezza je dodatak segrel tržaško mladino (desno), med koncertom pa je uporabil najrazličnejše efekte (levo)

KROMA

MAMILA Slovenija izročila tihotapca

BORIS JURAS

Slovenska policija je včeraj italijanskim oblastem izročila Ljubljancana Borisa Jurasa. Odvedli so ga v koronejski zapor, ker je kot prenasalec droge sodeloval v zelo aktivni kriminalni mreži. Tržaški karabinjerji so 31. avgusta 2006 pri vili Revoltella arretirali razpečevalca Oresteja Granata in mu zaplenili 3,5 kilograma kokaina: drogo je ravno takrat prejel od Jurasa. S tem so razkrinali tolpo trgovcev z drogo, ki je vsak teden prinašala iz Slovenije v Trst večje količine droge. Preiskava se je začela leta prej, ko so karabinjerji v Ul. Puccini vdrli v neko stanovanje, ki so ga kriminalci uporabljali kot laboratorij. V njem so zasegli 450 gramov kokaina, 210 gramov heroina, kilogram amfetamina »speed«, 40 gramov marihuane, dve pištoli in drugo. V okviru preiskave so do konca leta 2006 arretirali 19 oseb in zasegli 8 kilogramov omenjenih mamil, ki so bila v celoti namenjena tržaškim porabnikom. Zadnja dva pomembna člena verige sta končala v koronejskem zaporu v teh dneh.

Boris Juras, ki je pred dnevi dopolnil 37 let, je avgusta 2006 v Trstu izročil Granat 3,5 kilograma kokaina, ki je prihajal iz Ljubljane, aprila letos pa so ga slovenski policisti arretirali skupaj z Nedeljkom Gojicem, velikim trgovcem z mamil, ki je kokain in druge prepovedane snovi prodajal v Trst. Oba so prijeli v slovenski prestolnici, na podlagi evropskega zapornega naloga. 48-letnega Gojica, bosanskega državljanina, so slovenske oblasti izročile že prejšnji teden, Jurasa pa včeraj. Slovenec bo moral presedeti dokončno priporočen kazen 4 let in 6 mesecov. S tem je operacije karabinjerjev konec.

Včeraj so oblečeni v prebivalce Lune, končali pa s kožuhom opic. Sredin koncert apuljskega kantavtorja Caparezza (Michele Salvemini si je izbral vzdevek, ki pomeni v narečju iz Molfette »skalnata glava«) in njegove skupine v gledališču Miela je ponudil zabavnega, ironičnega in angažiranega umetnika, ki je zlasti priljubljen med najstniki, univerzitetnimi študenti in njihovimi sovrstniki (po tržaškem občinstvu sodeč). Kritike na račun politike in sodobne Italije se vključujejo v spektakel, prezent z dovitpi, besednimi igrami, maskami in svetlobnimi efekti. Caparezza je s svojo posadko predstavil zadnjo zgoščenko *Le dimensioni del mio caos*, ki je zvočna spremjava njegove knjige *Saghe mentali*. Iz te zgoščenke naj omenimo pesmi *Vieni a ballare in Puglia*, ki v nekaj minutah obnavlja vse črne točke te južne dežele, od onesnaženja do mafijskih špekulacij; *Eroe*, v kateri se delavec zaveda, da je pravzaprav junak, ker si na delu razbijajo hrbit in v zamenje ne dobi v bistvu ničesar (ne more pa si privočiti dela v pisarni svojega odvetnika, kar se dogaja z bivšimi SS-ovci); *Bonobo Power*, ki predstavlja opice bonobo kot evolucijo človeka, saj pri njih obstajajo enakopravnost med spoloma, solidarnost, mir in pravična razporeditev hrane... Vročo dvoranovo je seveda še dodatno segrela tudi pesem *Fuori dal tunnel*, s katero je Caparezza postal slaven. (af)

Ekstravagantni Bob Log III danes v Mieli

V gledališču Miela bo drevi ob 22. uri nastopil ekstravagantni ameriški glasbenik Bob Log III, ki se v teh dneh mudi na krajski turneji po Italiji. Bob, doma iz Tekksasa, je pravi one-man band, saj sam nastopa na odrusu s svojo neuglašeno kitaro in bobnom. Značilno za ameriškega glasbenika so prav gotovo njegova oblačila: plavi »trash« kostum, na nogah škorjeni, na glavi pa stara čelada iz sedemdesetih, iz katere visi telefonska slušalka, ki opravlja funkcijo mikrofona. Bob Log je svojo glasbeno kariero začel na začetku devetdesetih let z metal-bluz skupino Mondo Guano in nato nadaljeval v bluz dvojici *Doo Rag* z bobnarjem Thermosom Mallingtonom. Ko ga je slednji zapustil se je Log odločil, da bo nadaljeval sam ... in da bo nastopal z motorno čelado: »Publika se mora osredotočiti le na mojo kitaro, ne pa na moj obraz ...« je nekoč izjavil. Leta 2003 je izdal svojo prvo solistično ploščo *Log Bomb*, s katero je doživel dober uspeh. Na koncertih se ameriški glasbenik rad pogovarja in šali s publiko, predvsem pa z ženskim delom poslušalcev, saj je Log enostavno zaljubljen ... v ženske prsi. Vstopnice za nočnošnji koncert stanejo 5 €, pred nastopom Bob Loga III pa bo tržaško publiko segrela garage-bluz dvojica Low Tune duo.

RD

MIELA

Erik Satie

Bogat spored

Zadruga Bonaventura in gledališče Miela sta sklop prireditev, s katerim bosta tudi letos proslavili uglednega in bizarnega protagonista glasbene scene, naslovili Nepotrebna nujnost. Francoski glasbenik, skladatelj, večplastni in eklektični umetnik Erik Satie (1866-1925) bi bil najbrž nad naslovom (in sporedom) zadovoljen. Med 11. in 17. majem se bo namreč zvrstila vrsta kulturnih dogodkov, ki jih bodo izoblikovali »transverzalni« umetniki, taki, ki se gibljejo med različnimi ustvarjalnimi področji.

V nedeljo bo gledališče Miela središče vizualne umetnosti. Kar sto enajst umetnikov, arhitektov, slikarjev, fotografov, avtorjev video posnetkov bo namreč preplavilo gledališke prostore in pripredilo množično inštalacijo. Postavitev razstave je predvidena od 9. ure dalje (in ves dan), odprtje pa ob 20. uri. Med razstavljalci so tudi Paolo Cervi Kervischer, Bruno Chersicla, Magda Starec Tavčar, Franco Vecchiet, Ivan Zerjal in številni drugi. Ob 21.15 bo na oder stopila plesalka Eleonora Zenero in predstavila tradicionalni japonski ples butoh; njena performanca nosi naslov *Nasmeh skale (- Il sorriso della pietra)*, vstop je prost.

V sredo, 14. maja, bo na vrsti Remo Anzovino, vse bolj uveljavljeni portodonski pianist in skladatelj, avtor številnih filmskih kulis. Na tržaškem koncertu ga bosta spremljala Marco Anzovino (kitara) in Gianni Fassetta (harmonika), na velikem platnu pa bodo vrteli nesmrtnе posnetke črno-belih filmov. Pricetek ob 21.15, vstopna 5€. Naslednjega dne se na odru deske vrča pianistka Alessandra Celli, ki jo bo na tolkala spremljal Marcello Piccinini; koncert njenih nežnih melodij, ki nosi naslov *Way Out*, se bo pričel ob 21.15 (5€). V petek, 16. maja, bo ob isti uri stopila na oder Mommo, predstavnica rimske »underground« scene, kabaretistka, pevka in sodobna »trubadurka«. V soboto, na dan ko bi Satie praznoval 142. rojstni dan, bo na sporednu nov koncert, na katerem se bo predstavil Carlo Boccadoro, pianist, skladatelj in avtor priljubljenih knjig o glasbi.

Svoj epilog bo Nepotrebna nujnost doživel v nedeljo, 17. maja, ob 11. uri. V miramarskem Tropskem parku bo pianist Tommaso Bisiak posvetil krajski koncert tamkajšnjim kolibrjem, ki jim preti izumrtje. (pd)

ŠOLA - V okviru nagradnih ekskurzij slovenskega ministrstva za šolstvo

Mali maturanti odpotovali

Do jutri bodo na Štajerskem in v Prekmurju - Petošolci s Tržaškega, Goriškega in Benečije gredu danes v Ljubljano in Postojno

Avtobus je
odpotoval tudi z
Općin

KROMA

ARISTON - Festival NodoDocFest

Skok v svet dokumentarcev

S fotografsko razstavo »Franco Pivoli. Il dono dei sensi« se je v sredo začela druga izvedba mednarodnega festivala dokumentarnega filma NodoDocFest, ki bo v kinodvorani Ariston do ponedeljka, 12. maja, postregel s številnimi italijanskimi in mednarodnimi dokumentarnimi filmi.

Ob samih filmskih predvajanjih so

si prireditelji zamislili tudi serijo srečanj v baru Knulp, v knjigarni Minerva in v prostorih fakultete za vzgojne vede na Ul. Tigor.

Danes bo ob 10. uri na fakulteti v Ul. Tigor v gosteh režiser Franco Pivoli, od 16. ure pa bodo v Aristonu predvajali več dokumentarcev, med katerimi tudi tiste režiserja Audriusa Stonysa.

To see if I'm smiling; 17.00 »Emigranti«; 18.50 »Quoi de neuf au Garet«; 20.40 »Flying over blue field«; 21.00 »Harbour«; 21.20 »Biutiful Cauntria«; 23.20 »Tempi Moderni. CCCP-Fedeli alla linea«.

CINECITY - 16.05, 17.00, 18.35, 19.30, 21.30, 22.00 »Speed Racer«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Notte brava«; 16.00, 17.15, 18.45, 19.40, 21.30, 22.10 »Iron Man«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »Saw 4«; 17.45, 22.00 »21«; 16.00, 20.10 »U2-3D«.

EXCELSIOR - 17.00 »Racconti da Stoccolma«; 21.00 »The Hunting Party«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.30, 21.00 »Mongol«.

FELLINI - 16.10, 20.00 »Il cacciatore di acquiloni«; 18.10, 22.00 »I demoni di San Pietroburgo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.35, 20.00, 22.10 »Carnera - The Walking Mountain«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.40, 22.20 »Il treno per Darjeeling«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.10, 21.40, 0.10 »21 - Razpad Las Vegas«; 19.00, 21.20, 23.40 »Dokler naju Jackpot ne loči«; 20.10, 23.20 »Tekla bo kri«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 22.15

»Saw IV«; 18.40, 20.45 »3cento - Chi l'ha duro..la vince«; Dvorana 2: 16.30,

18.30, 20.00 22.15 »Speed Racer«;

Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15

»Notte brava la Las Vegas«; Dvorana 4: 16.30 »Sopravvivere con i lupi«;

18.15 »Un amore senza tempo«;

20.15, 22.15 »21«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMA - Dvorana 1: 17.30,

19.50, 22.10 »Iron man«; Dvorana 2:

17.45, 20.00, 22.00 »Notte brava a Las Vegas«; Dvorana 3: 17.20, 19.50,

22.15 »Speed Racer«; Dvorana 4:

17.40, 20.00, 22.15 »Carnera - The walking mountain«; Dvorana 5:

16.00, 18.00 »Saw 4«; 20.00, 22.00 »I

cacciatori - The hunting party«.

Šolske vesti

ZGODOVINSKA RAZSTAVA »BONO-MOVE POTI« Ob Trubarjem letu in natečaju za šole FAI-Fondo per l'Ambiente Italiano, Vas dijaki in profesorji 1. klasičnega razreda liceja France Prešeren v Trstu vladljivo vabimo na ogled zgodovinske razstave o škufo Petru Bonomu, Trubarjevu učitelju. Razstava bo na ogled do 17. maja 2008, v Narodnem domu v Trstu, na Visoki šoli modernih jezikov, Ul. Filzi 14, s sledičimi urniki: od ponedeljka do petka, od 16. do 18. ure; v ponedeljek, torek in četrtek tudi od 10. do 12. ure; v soboto, 17. maja 2008, od 9. do 13. ure. Veseli bomo, če boste prišli.

OB PRILIKI MAJENCE imamo malčki otroških vrtcev in učenci OŠ dolin-

skoga didaktičnega ravnateljstva razstavo na temo »Voda, naše bogastvo« in sklepno predstavitev opravljenih dejavnosti v sklopu evropskega programa INTERREG, v sodelovanju z italijanskimi OŠ dolinske občine in s šolami partnericami iz Pirana, Škofij in Hrpelj. Obiščete nas lahko v Mladinskem krožku od 9. do 13. maja v popoldanskih in večernih urah.

ZDROŽENJE STARŠEV O. Š. FRAN MILČINSKI organizira naslednje POLETNE TABORE: naravoslovni ŽIVIJO KEKEC v Kranjski Gori od 8. do 14. junija 2008 (od 1. do 5. razreda); biološki MORSKA ZVEZDA v Piranu od 16. do 21. junija 2008 (od 4. razreda dalje); krasoslovni NETOPIR v Postojni od 22. do 27. junija 2008 (od 10. do 14. leta); jezicoslovni KRPANOVA KOBILA v Sevnem od 29. junija do 5. julija (od 10 do 15 leta) slovenščina in jahanje; Kemijski ČAROBNI NAPOJ v Ljubljani od 24. do 29. junija 2008 (od 5. razreda dalje); angleški JEZIKAJTE! v Postojni od 24. do 29. avgusta 2008 (od 8. do 15. leta); računalniško in šahovsko delavnico MIŠK@ v Trstu od 1. do 5. septembra 2008 (od 3. razreda dalje). Za dodatne informacije in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751, ali mobi: 320-2717508 (Tanja) in po e-pošti: franmilcinski@gmail.com.

Izleti

AŠD-SK BRDINA organizira v nedeljo, 25. maja 2008, avtobusni izlet v Gardaland. Danes, 9. maja 2008 bo vpisovanje na sedežu društva, Repentaborška ul. št. 37, od 19.30 do 21. ure. Informacije lahko dobite na tel. št.: 347-5292058. Vljudno vabljeni.

SKD FRANCE PREŠEREN - SKUPINA 35-55 prireja v nedeljo, 11. maja 2008, pohod po Poti gradov - od Hrastovlj na kraški rob in do Črnega kala. Zbirališče ob 8.30 pred gledališčem France Prešeren v Boljuncu. Prijave zbiramo danes, 9. maja 2008, od 12. do 14. ure, na tel. št.: 333 3616411 - Sonja. Vabljeni.

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet na Dolenjsko, po Trubarjevi poti, ki bo v soboto, 10. maja. Podrobnejše informacije na sedežu Krut v Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN prireja izlet na Bistriško v nedeljo, 11. maja 2008; obiskali bomo: Prem, staro mestno jedro Ilirske Bistrike, Hodnikov mlin, slap Sušec, grad Kalec (dom Miroslava Vilharja), in še marsikaj. Odhod iz Nabrežine ob 8.30, povratek okrog 19. ure. Cena izleta 35,00 evrov, vključno s kosilom. Prijave v trgovini Sergij Kosmina (040-200123) in v Kavarni Gruden.

SKD TABOR obvešča, da je odhod na izlet Castelfranco ter razstavo Genisis Khan in zakladi Mongolcev v Tresivu v nedeljo, 11. maja 2008, ob 8. uri, pred nepremičnino agencijo na Dunajski cesti (bivši Central bar). Izletniki lahko parkirajo svoje automobile na dvorišču Prosvetnega doma.

IZLET SPDT NA KUCELJ SPDT organizira v nedeljo, 18. maja 2008, avtomobilski izlet na rob Trnovskega gozda in sicer na Kucelj, najbolj razgleden vrh v grebenu Čavna. Naš pochod se bo začel s Predmeje, vasice nad Ajdovščino. Predvidevamo 4 - 5 ur hoje. Izlet vodi Livio Semec. Odhod udeležencev bo ob 7.30 izpred spomenika v Križu.

Prireditve

SKD TABOR obvešča, da bo razstava »Fotogodbe« Edija Šelhausa odprta do 10. maja 2008, od 16. do 19. ure, v Prosvetnem domu na Opčinah.

OBČINA REPENTABOR vabi na občinski praznik v Repen, ki bo od danes, 9. maja, do nedelje, 11. maja 2008. Danes ples z ansamblom »Happy day«, v soboto, 10. maja, ples z ansamblom »Kraški kvintet«, v nedeljo, 11. maja pa z ansamblom »Mi«. Delovali bodo dobro založeni kioski.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na razstavo »Kako so gledali v daljavo- 1914-1954« (razstava daljnogledov in drugih optičnih pripomočkov in še... dosti drugega). Urvnik: danes, 9., v soboto, 10. in v nedeljo, 11. maja 2008, od 16. do 20. ure.

SLOVENIŠTICNI ODDELEK NA VI-SOKI ŠOLI modernih jezikov za prejavce in tolmače vabi na predavanje prof. Martine Ožbot: »Evropski jeziki - instrumenti in simboli«. Predavanje bo danes, 9. maja 2008, ob 16. uri, v predavalnici št. 05 (Ul. Fabio Filzi, 14, 5. nadstropje).

V LUTERANSKI CERKVI (largo Panfil) bo danes, 9. maja 2008, dobrodelni koncert, ki ga prireja društvo Rotaract Gorica-Tržič-Trst v pomoč otrokom iz Sarajeva. Predstavil se bo mladi pianist Giuseppe Guarerra s programom skladb Bacha, Beethovna in Chopina. Šestnajstletni pianist je doma na Siciliji, vendar v letošnjem šolskem letu obiskuje klavirsko šolo prof. S. Gadjeva na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel v Gorici, kjer pripravlja diplomski izpit. Koncert obetajočega pianista se bo začel ob 20.30.

MOPZ TABOR-OPĆINE IN MEP I.GRUDEN-NABREŽINA prirejata v soboto, 10. maja 2008, ob 20.30, skupni celovečerni koncert v dvorani Prosvetnega Doma na Opčinah. Toplo vabljeni.

SLOMŠKOVO DRUŠTVO IZ SV. KRIŽA vabi na koncert solopjetja. Pelebo sopranička Barbara Tanze, gojenka seminarja prof. Alessandra Švaba, ob klavirju pa prof. Vladimir Mlinarič. Izvajala bosta skladbe Wolfa, Messiaena in Berlioza. Koncert bo v Slomškem domu v Sv. Križu v soboto, 10. maja ob 20.30.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN USCİ Trst vas vladljivo vabita na revijo otroških in šolskih pevskih zborov »PRIMAVERA DI VOCHI« v luteranski Cerkvi v Trstu (largo Panfil) v soboto, 10. maja 2008 ob 18. uri. Nastopajo Šolski pevski zbor NSŠ Sv. Cirila in Metoda iz Trsta, Glasbena šola Le Piccole Melodie, OPS in mladinska glasbena skupina Vigid, Vokalna instrumentalna skupina Cantaré, OPZ Kraški cvet, OPZ Voci bianche Centro Giovanile Claret, Šolski pevski zbor NSŠ Lio-nello Stock in OPZ Fran Venturini.

GLASBENA MATICA Vas vladljivo vabi na koncert udeležencev delavnice za zabavno glasbo in jazz, ki bo v nedeljo, 11. maja 2008, ob 18.30, v Marjini domu v Rojanu. Ul. Cordaroli 29. Učenci bodo nastopili s spremljavi Gorazd Pintar jazz tria. Informacije na tel. št.: 347-5156982 (Andrejka Možina).

TPK SIRENA bo v nedeljo, 11. maja, v sodelovanju s skupino »Il filo incantato« pripravila razstavo ročnih del. Ogledate si jo lahko od 10. do 19. ure. Prisrčno vabljeni.

SKD VIGRED vabi v sredo, 14. maja, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na koncert mešanega mladinskega pevskega zborja Trst, dir. Aleksandra Pertot in pevskega zabora Zavoda združenega sveta Devin. Dirigentki Sara Foster in Natasha Sivarajah.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST prireja v četrtek, 15. maja 2008, predavanje na temo »Triglavski lednik in klimatske spremembe«. Politočno zgodovino lednika bo prikazal univerzitetni, diplomirani geolog Borut Peršolja, v razstavni dvorani Zadružne Kraške Banke na Opčinah, ob 20.30.

DRUŠTVO NOE' v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina organizira v petek, 16. maja 2008, ob 20.30, v Grudnovi hiši v Nabrežini, predstavitev knjige »Poesie Prime« Stefana Sacherja, z nekaj pismimi v prevodu Alda Rupla. Info: 349-8419497.

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, vabi v petek, 16. maja, na Literarno srečanje z Miroslavom Košuto, ob izidu knjige »Teža sončnega« (odgovori, govori in zagovori). Ž avtorjem se bo pogovarjala Tatjana Rojc. Začetek ob 20.30.

Mali oglasi

PRODAM stanovanje v Rojanu v zelo dobrem stanju, sončno, s samostojnim ogrevanjem, 55 kv. m. Okvirna cena 118.000 evrov. Tel. 348-2711691.

POTOVANJE V GRČIJO s Primorskim dnevnikom od 11. do 18. maja, za 2 osebi, oddam. Telefonirati takoj na 040-396013.

AVTOMOBILSKE GUME pirelli p6, 195/60r 15, zelo malo rabljene ugodno prodam. Tel: 347-678677.

Poslovni oglasi

V NABREŽINI PRODAMO STANOVANJE 98 kv.m. s parkirnim prostorom, balkonom in kletjo za 210.000€.

Tel.: 340-2511388

IŠČEMO PRODAJALCA/PRODAJALKO, pogodba za določen čas. Naš e-mail: malalan@ottica.malalan.it

IŠČEM NATANČNO HIŠNO POMOČNICO na Opčinah. Tel. 040/212928 v popoldanskih urah.

AGRITURIZEM V BREGU IŠČE za poletno sezono ob koncu tedna natakarico/ja iz izkušnjami in pomočnico/ka.

Tel. 333-3219372

KMEČKI TURIZEM ŠVARA JE ODPRIT v Trnovci ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah do 18. maja. Tel. 040/200898

POTOVANJE V GRČIJO s Primorskim dnevnikom od 11. do 18. maja, za 2 osebi, oddam. O

**52. Občinska razstava vin
11. Občinska razstava oljčnega olja**

Majenca 2008

PETEK, 9. MAJA

19.30 - odprtje osebne slikarske razstave "Ant." Tatjane Tavčar v galeriji Torkla ob zvoku harmonike Marka Manina

20.00 - odprtje 33. razstave domačih likovnikov in umetnikov v dvorani KD Vodnik ob glasbeni spremljavi gojenca Glasbene Matice Nikolasa Merkuja pod mentorstvom Vesne Zuppin

21.00 - koncert: «Primorske glasbene legende & prijatelji» in Boštjan Konečnik - v sodelovanju z Občino Dolina KROZNA VOŽNJA AVTOBUSOV DO PARKIRIŠČA WÄRTSILÄ

SOBOTA, 10. MAJA

18.00 - parada starodobnih vozil

18.30 - odprtje in nagrajevanje 52. občinske razstave domačih vin in 11. občinske razstave ekstradeviškega oljčnega olja z glasbeno točko Pihalnega orkestra Breg iz Doline od 21. ure dalje - slovesno postavljanje maja

NEDELJA, 11. MAJA

17.00 - nastop Pihalnega orkestra iz Ribnice

18.00 - nastop folklorne skupine "KUD Beltinci" s tamburaši

19.00 - prihod parterjev in parterc na Gorico

20.00 - ples - ansambla Malibu in Dolinski Kvintet

PONEDELJEK, 12. MAJA

21.00 - koncert glasbene skupine Ana pupedan

TOREK, 13. MAJA

18.00 - nastop Pihalnega orkestra Breg iz Doline

19.00 - slovesno podiranje maja

www.majenca.com

REGIJE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA

Cameria di Commercio Trieste

CREDITO COOPERATIVO DEL CASSO ZDRAVNIČKA KRAŠKA BANKA

SOCIETÀ ITALIANA PER IL COLONIZZAMENTO TRANSALPINO S.p.A.

OBČINSKI PRAZNIK REPEN

Danes, 9. maja 2008

18.00 odprtje kioskov

18.30 v Kraški hiši v Repnu: uradna otvoritev Občinskega praznika sodeluje glasbena skupina BREZ TOKA iz Ludmannsdorf-Bilčovsa (Avstrija)

odprtje RAZSTAVE IKON umetnice JOSEFINE DEGENFERK iz Ludmannsdorf-Bilčovsa (Avstrija)

20.30 - 00.30 ples z ansamblom HAPPY DAY

Sobota, 10. maja 2008

18.00 odprtje kioskov

20.30 - 00.30 ples z ansamblom KRAŠKI KVINTET

Nedelja, 11. maja 2008 - Obuditev praznika Binkosti

10.30 slovesna sv. maša na Tabru

16.00 v telovadnici v Repnu odbojkarska tekma med AŠZ Sloga in OK Logatec

17.00 odprtje kioskov

18.30 uradna otvoritev prenovljene telovadnice v Repnu sodeluje mažoretna skupina iz Logatca (SLO)

20.00 povorka repentabrskih fantov ob spremljavi Godbe na pihala iz Logatca (SLO)

prihod povorke na trg in ples, ki ga otvori repentabrska mladina

20.30 - 00.00 ples z ansamblom Mi

Vsak dan stalna razstava živali krajevnih kmetovalcev - možnost poskusa jezdenja konja

Urnik razstave v galeriji Kraške hiše v Repnu od 9. do 18. maja:

petek, 9.5. 18.30-22.00 • sobota, 10.5. 18.00-22.00 • nedelja, 11.5. 11.00-12.30 in 15.00-22.00
sobota, 17. in nedelja, 18.5. 11.00-12.30 in 15.00-17.00

abonmajska sezona 07/08 IZVEN ABONMAJA www.teaterssg.it

Nikolaj Erdman komedija **SAMOMORILEC** Priredba Žanina Mirčevska Režiser EDUARD MILER

v torek, 13. maja 11.00 **SSG Trst**

z obrazom svojega časa

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da se bodo Poletne ustvarjalne delavnice za osnovnošolce odvijale v Rakovem Škojanu od 21. do 26. julija 2008. Dodatne informacije nudi ZSKD (tel. št.: 040-635626, 0481-531495).

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA vo organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev za srednješolce se bo odvijala na Debelem Rtiču od 27. julija do 2. avgusta. Dodatne informacije nudi ZSKD (tel. št. 040-635626, 0481-531495).

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mahinjah odprla osmico. Obišcite nas! Tel. 040-299442.

NA KONTOVELU (na Kamencu) so odprli osmico Andrej, Danilo in Darjo.

OSMICA SILVANO FERLUGA vabi na domačo kapljico.

OSMICA je odprta na kmetiji D'Oro verde pri Walterju in Susy. Tel. na št.: 340-5990529.

OSMICO je odprl Berto Škerk, Trnovec št. 4.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič.

OSMICO je v Logu odprla kmetija Komar. Poleg namiznega belega in črnega vina toči ustekleničeno Vitovsko in Malvazio letnik 2005. Za pod zob so na voljo prašičje dobrote in oljke Belica. Možen je nakup ekstradeviškega olja Belica.

OSMICO sta odprla Paolo in Robi Ferfoglia v Medjivasi št. 6. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

OSMICO sta odprla Cvetko in Zmaga Colja v Samatorci št. 50, tel. na št.: 040-229224. Vabljeni!

SALOMON je v Rupi odprl osmico.

ŠUBER ima na Opčinah odprto osmico.

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadst.), in v Gorici, ul. Garibaldi 9, kjer je darovalcu na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga), iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Loterija 8. maja 2008

Bari	52	64	23	55	82
Cagliari	7	34	47	56	84
Firenze	8	40	50	26	2
Genova	51	67	38	32	72
Milan	33	75	36	16	27
Neapelj	47	40	12	43	16
Palermo	29	65	6	69	30
Rim	56	68	69	10	1
Turin	88	74	68	47	61
Benetke	59	34	55	27	49
Nazionale	19	7	20	84	48

Super Enalotto Št. 56

8	29	33	47	52	56	jolly59
Nagradni sklad						2.689.851,75 €
Brez dobitnika s 6 točkami						6.264.082,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
9 dobitnikov s 5 točkami						59.774,49 €
1.407 dobitnikov s 4 točkami						382,35 €
50.292 dobitnikov s 3 točkami						10,69 €

Superstar 19

Brez dobitnika s 6 točkami	-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-€
Brez dobitnika s 5 točkami	-€
3 dobitniki s 4 točkami	38.235,00 €
187 dobitnikov s 3 točkami	1.069,00 €
2.544 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.385 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
33.490 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

LJUBLJANA - Cankarjeva založba

Živahno potopisno vandranje po istrskem zaledju

Tatjana Gromača je avtorica knjige *Bele vrane - zgodbe iz Istre*

Potpis je priljubljena, pogosto hibridna literarna zvrst, svojevrsten »popis« potovanja z osebnimi vtisi, doživetji pisca, oplemenitenimi s spoznajo mnogih krajev, ljudi in njihovih navad. Pesto razvezani istrski polotok je že od nekdaj privlačna meta potopiscev, ki se sloganovno praviloma priklanjamjo stvarnemu, reportažnemu, oziroma večinoma na družbene razmere in spremembe koncentriranemu potopisu. V vrsti nadarjenih sodobnih hrvaških avtorjev ima pomembno mesto tudi Tatjana Gromača (roj. 1971), ki je slovenskim bralcem znana že po prevodih pesniške zbirke »Je kaj narobe?« s katero je na domačem knjižnem trgu podrla vse povojne prodajne rekorde za poezijo, ter po slovenskem prevedoru poetičnega romana »Črnek«. V pričujočem potopisnem delu »Bele vrane«, se avtorica spopada z zanjo novim literarnim žanrom – poetičnimi krajinskimi skicami in krokiji, ki opisujejo oziroma zarisujejo manj znane specifike istrske pokrajine, skozi katero velikokrat potujemo, ne da bi opazili številne krajinske in družbene zanimivosti, pogosto obarvane z duhom novega časa.

Tatjana Gromača je zaledje hrvaške Istre in nekatera večja mesta obredila s svojim spremlijevalcem, fotografom, in sprva pošiljala besedila v časnik »Feral Tribune«, vendar se je izpostavilo, da je zaradi njihove dokumentarne vrednosti smiselna tudi knjižna objava. Njene potopisne črtice namreč opozarjajo na drobne, spregledane posebnosti regije, recimo na izumitelja naprave proti smrčanju, osamljene taksite in puljsko kavarnico v stranski ulici, v kateri streže sam lastnik, nekdanji priljubljeni bokarski prvak Mate Parlov, ali na družabne rituale priseljencev z različnih koncev Balkana. Ni dvoma, da avtorico posebej pritegnejo različne usode in poklicna dejavnost posameznikov. Eden takih je Damir, obhodnik proge, ki vsak dan službeno obhodi 8-kilometrski odsek od Svetega Petra u Šumi do Pazi-

na, sicer pa je prehodil vse odseke proge od Pulja do Divače, ki je bila položena še za časa Avstro-Ogrske leta 1876. Za njeno varnost danes poleg Damirja skrbi le še peščica drugih železničarskih delavcev, ki nadzorujejo progno, predore, zaseke, zareze, mostove, odtotečne jarke, vendar je ta težavni poklic pred izumrtjem, saj ga bo ob posodabljanju železnic v kratkem spodnesla sofisticirana računalniška tehnologija. V istrski vasici Kolari, nedaleč od Grožnjana, je avtorica obiskala ostarelega mojstra mizara in muzikanta Otavia Rapatočkega, ki se je širom sveta uveljavil z izdelavo vrhunskih strunskih instrumentov, najpogosteje violin in bajsov, vrsto let pa je uspešno vodil skupino »Trio Kras«, s katero je sedelo veliko ljudskih godev, poleg drugih tudi Marino Kranjac in Dario Marušič.

Ko takole nizamo zanimiva avtoričina srečanja z različnimi istrskimi ljudmi in njihovimi življenskimi zgodbami oziroma poklicnimi usmeritvami, ne gre prezreti spretnih krajinskih opisov, ki določujejo mozaično podobo manj znane vendar čudovite istrske pokrajine v katero turistični operatorji sploh ne napotijo agencisce in druge tuje goste. In prav to ima za posledico, da so mnogi pravljenci predeli zaledja polotoka bili in ostali bela lisa na turistično-potovalnem zemljevidu. To zagotovo velja za očem odmaknjeno Čičarijo, pravljeno pokrajino v kateri je redkim prebivalcem bog dobesedno obrnil hrbet. Potopisni itinerer nas najprej pripelje v občino Lanišče, ki je, kako absurdno, po površini največja v Istri (obsegata celotno področje Čičarije), po številu prebivalcev pa je najmanjša. Dovolj je omeniti, da v Lanišču živi največ ljudi na Čičariji in sicer okrog 110, prebivalcev ostalih krajev pa je mogoče preštevati s prsti na rokah! V številnih sosednjih vasicah (npr. Račja vas, Rašpor, Slum, Trstenik, Brest, Jelovice itd.) je slika povsod ista: propadle kamnite hiše z ugaslimi ognjišči so

podobne mrtvakom, ki so jima pozabili zatisnit umirajoče oči. Med tamkajšnjimi prebivalci je največ upokojencev, nekaj otrok in brezposelnih, ki si svoj kos kruha režejo s priložnostnimi opravili ali z delom na črno. Kljub vsem tem in drugim nevšečnostim nekaterim ne manjka (zmernega) optimizma, saj kljub zamrli ovčjereji in zgrešenim industrijskim projektom ter mačehovskemu odnosu istrske županije in države, najdejo nišo za preživetje v okrilju Buzetske pivovarne, tovarne embalaže ali v gostilniški dejavnosti, ki v povezavi z lovom na divjad počasto pritegne italijanske goste. Nedvomno pa je Čičarija, podobno kot na drugi strani »šengenske meje« Brkini dokončno prerezala večstotletno popkovino s Trstom in Reko, nekdanjima gravitacijskima centromi lokalnega prebivalstva. Avtorica v eni izmed potopisnih črtic (»Trst je naš!«) usmerja pogled v nekdanji največji balkanski nakupovalni center – Trst, kjer so na križišču trgovskih poti od nekdaj cveteli konjunkturi ekonomsko-trgovski posli, danes pa v ponudbi široke potrošnje kraljejujo predvsem visokoproduktivni in nizkocenovni kitajski artikli, ki se vedno pritegnejo določeno število hrvaških in slovenskih kupcev. Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da potopisi niso vedno omejeni zgolj na opis krajev, saj si vidnejše mesto v zgodovinskem spominu prisluzijo zlasti po zaslugu avtohtonega živilja. Lahko bi celo dejali, da Tatjana Gromača v svojih zapisih bolj kot Istra »slika« njene prebivalcev, pa niti ne navadne prebivalce, temveč posebnosti lokalnega prebivalstva. In komu je namenjena pričujoča knjiga? Predvsem tistim, ki se zavedajo, da Istra niso le lične hišice, tartufi, istrska supa in polne plaže, temveč da gre za nikoli do konca odkrito čudežno deželo, ki v svojih arhaičnih nedrijih še vedno ohranja odsev prvinskega naboja in veliko majhnih skrivnosti.

Slavko Gaberc

Slovenija na knjižnem sejmu v Saarbrücknu

Slovenija bo letos med 14. in 17. majem častna gostja Evropskega sejma otroške in mladinske književnosti v nemško-francoskem glavnem mestu Posarja Saarbrücknu. Posebej bodo predstavljeni avtorji Lila Prap, Peter Svetina in Desa Muck, ne bo pa manjkala niti slikanica, ki je zaznamovala otroštvo številnih generacij - Maček Muri Kajetana Koviča. Slovenija se bo na sejmu, ob predsedovanju EU in letošnjem letu medkulturnega dialoga, predstavila prvič. Takšne predstavitve so zelo pomembne za uveljavitev in večjo prepoznavnost slovenske otroške in mladinske literature v svetu, saj je sicer priložnost bolj malo, je na včerajšnji novinarski konferenci dejal poslovni sekretar Društva slovenskih pisateljev Saša Jovanović. (STA)

Pri Sanjah zamolčana haitijska zgodovina

Pri založbi Sanje so izšle zgodbe z naslovom Krik? Krak! ameriško-haitijske pisateljice Edwidge Danticat. Zgodbe, preplet realnosti in fantazije, razkrivajo manj znano, potlačeno haitijsko zgodovino, ki je ne vsebujejo turistični preročniki. Zgodbe je prevedla Uršula Rebek. V ciklu Krik? Krak! se prepletajo sanje in realnost iz življenja oseb, katerih usode so deloma povezane. Kljucno vlogo v zgodbah igrajo predvsem ženske kot nosilke izročil in življenja. Avtoričino raziskovanje težavne, potlačene haitijske zgodovine in njenih odmevov v sedanjosti primerjajo z delom afroameriške nobelovke Toni Morrison. Edwidge Danticat (1969) se je rodila na Haitiju, pri dvanajstih pa se je preselila v New York k staršem. V svojih kratkih zgodbah in romanah se loteva izkušnje Haitijev in haitijskih priseljencev v ZDA ter senc, ki jih zapletena haitijska zgodovina meče na sedanjost, so spočeli iz založbe Sanje. (STA)

TRST - Koncert v Rossettijevem gledališču

Einaudi in klavir

Avtor-interpret Ludovico Einaudi prevzel tudi tržaško občinsko

Piano solo: recital avtorske klavirske glasbe, ki jo ustvarja in poustvarja Ludovico Einaudi. Samo vabilo na koncert, brez sporeda, ker ga vsakič sproti na odru oblikuje avtor-interpret. »Ne vem, kaj vam bom še zaigral. Vsak kon-

cert se razvija sam, glede na moj navdih in na vaše razpoloženje, ki ga na odru občutim«. Tako je - med drugim - tržaško publiko v veliki Rossettijevi dvorani nagovoril Ludovico Einaudi, svojstven glasbenik, glasilec novih pogledov

na sodobno glasbo, napisano za instrument, s katerim se izraža. Za klavir. In na odru, kot nazorno opominja tudi naslov koncerta, je sam s klavirjem oz. je sam klavir: njemu Ludovico Einaudi prepriča svoje emocije, svoje glasbene smernice, svoje interpretacije, ki so preveze poslušalcu v številnih državah. Še odmeva njegov lanškoletni novembrski uspeh v prestižni londonski dvorani Royal Albert Hall, kjer je nastopil v okviru evropske turneje, italijanska pa ga je v torek pripeljala tudi v Trst.

Einaudi je kot interpret vsestransko izobražen, saj je klasičnemu študijsu dodal še osnove sodobne glasbe raznih žanrov. Kot skladatelj pa se je izoblikoval kot avtor scenske glasbe, saj je pripravil glasbene kulise za odmevne gledališke in plesne predstave (npr. za slovito ameriško plesno skupino ISO in za koreografije Daniela Ezralowa). In toplo ambientalno, kot nekakšna mehka »oblačila«, ki je prijazno ovijejo, so zazvenele tudi skladbe, ki jih je sproti izbiral na tržaškem odru. Gre za njegove kompozicije, ki jih je tudi posnel; kot z nastopi Ludovico Einaudi tudi s svojimi ploščami žanje velike uspehe. Zadnji cd z naslovom *Divenire*, ki je izšel leta 2006, mu je npr. prinesel tako imenovan zlati plošča za veliko število prodanih izvodov. Naslovi izvedenih skladb verjetno ne povedo veliko, Limbo, Nuvole nere, Dietro casa, La linea scura, Nuvole bianche, Monday, La nascita delle cose secrete, Melodia africana, Stella del mattino, I giorni in Le onde, vsekakor pa so očarale občinstvo, ki je poldrugo uro pazljivo sledilo nastopu in v vztrajnem ploskanjem iztržilo še dodatek (Andare). (bip)

LJUBLJANA - Druga godba

Sedem večerov in trinajst izvajalcev

Sedem večerov in trinajst izvajalcev iz enajstih držav oziroma treh kontinentov je statistika letosnjega 24.

mednarodnega festivala Druga godba, ki se bo v Ljubljani začel 20. maja. Glasbeni razpon je širok: od zvokov, ki se porajajo ob Indijskem oceanu, prek puščavskega blues rocka, reggaeja, post punka in flamenka do romskega hip hopa. Čeprav bo osrednji del festivala potekal od 20. do 28. maja, se bo že prihodnji teden zgodil »drugogodbeni intro«, kot ga je na včerajšnji novinarski konferenci poimenoval programski vodja Druge godbe Bogdan Benigar. V klubu Cankarjevega doma bosta 13. maja za ogrevanje poskrbela pesnica, pevka in skladateljica Naval, prvi glas Komorskih otokov, in eden najbolj vznemirljivih izvajalcev na slide kitari, Debashish Bhattacharya iz Indije, dolgoletna želja Druge godbe.

Klub Cankarjevega doma so si organizatorji, zavod Druga godba, izbrali tudi za prizorišče uradnega začetka festivala. V 6. nadstropju osrednjih kulturnih hiš je 20. maja nastopila šestčlanska pevska družina iz Marseilla Lo Cor de la Plana, ki izvaja sakralne in posvetne tradicionalne pesmi, večinoma v okcitansčini, ter se spreminja s tolkali in zvoki. V zadnjih letih je po Benigarjevih trditvah navdušila povsod, kjer je gostovala.

Uvodnima klubskima koncertoma bodo sledili trije večeri v Križankah, z enim večerom pa bo Druga godba segla še na Metelkovo. Tradicionalni afriški večer, ki bo 22. maja, bo v znamenju reggaeja. Povabili so »najbolj vročega reggaeja na planetu« Tiken Jah Fakoly. Prihaja s Slonokočenje obale, a zadnja leta živi v izgnanstvu v Maliju in trenutno velja za enega najbolj politično in socialno angažiranih glasbenikov. Ker bo istega večera nastopal še malijski blues rock kitarist Vieux Farka Toure, sin znatenitega Alija Farke Toureja, Benigar pričakuje

je, da bosta glasbenika, ki sta velika prijatelja, združila moč na odru.

Drugi večer v Križankah, 23. maja, bo povezal dva skrajno različna žanra, post punk in flamenko, kljub temu skupne točke bodo, je obljudil Benigar. Nastop britanske post punk zasedbe Gang of Four, ki bi moral Slovensko obiskati že v osemdesetih letih, bo sопadel z izidom njihovega novega albuma. Glasbeni ambasadorji Barcelone in dobitniki grammyja za najboljšo flamenko ploščo Ojos de brujo pa se bodo predstavili v obliki »sound sistema«, pri čemer ne bo manjkala plesalka.

Skok na Metelkovo 24. maja bo ponudil vpogled v romsko hip hop scene. Svojo različico bo najprej odigrala zasedba praskih Romov Gipsy.cz, nakar bo mogče slišati, kako zveni urbani rap ob spremljavi romskega pihalnega orkestra - mednarodno uveljavljeni Picikato Brass Band iz Makedonije bo namreč pripeljal lokalnega raperja Kempa, kar bo premiera na evropskih etno festivalih. Za nameček bo Doctor Batonga iz Španije pripravil izbor svetovnih plesnih godb. Romski hip hop večer bo, tako Benigar, alternativa vsem tistim, ki se jim ne ljubi gledati Evrovizije.

Druga godba se bo po nekajnem premoru sklenila 28. maja v Križankah, ko bosta nastopila slovenska zasedba Katalena in ansambel iz Senegala Orchestra Baobab. Ena najbolj prepoznavnih slovenskih etno skupin bo predstavila novi album, ki so ga v celoti posvetili romskega pihalnega orkestra - mednarodno uveljavljeni Picikato Brass Band iz Makedonije bo namreč pripeljal lokalnega raperja Kempa, kar bo premiera na evropskih etno festivalih. Za nameček bo Doctor Batonga iz Španije pripravil izbor svetovnih plesnih godb. Romski hip hop večer bo, tako Benigar, alternativa vsem tistim, ki se jim ne ljubi gledati Evrovizije.

A to še ni vse. Druga godba bo imela »podaljšek«: 14. julija, na francoski državni praznik, bo na Trgu francoske revolucije nastopila elektro-gipsy-swing skupina Caravan Palace iz Francije. (STA)

Pri nas so vsa vra

Kdor se kjer koli na svetu ukvarja s psihičnimi bolniki, kdor razmišlja o možnih terapijah, predvsem pa o umestnosti ali neumestnosti umobolnic, ne more obiti enega imena: Franco Basaglia. »Tudi če želiš izpodriniti njegove teorije, preprosto ne moreš mimo njega,« pojasnjuje Beppe Dell'Acqua v svojem uradu na Weissovi ulici. Naslov najbrž marsikom ne pove veliko, bolj poznani so vzdevki za tržaški mestni predel, kjer se ulica nahaja: »manicomio«, »OPP«, bivša umobolnica. Velikega parka pri Svetem Ivanu, kjer je leta 1908 habsburška monarhija odprla mogočno psihiatrično bolnišnico, že dobrih trideset let ne obdaja več kamnit obzidje. Danes imajo v nekdanjih paviljonih sedež Tržaška univerza, slovenska višješolska zavoda Stefan in Zois, muzej o Antarktiki, a tudi direkcija tržaške zdravstvene ustanove, njen oddelek za psihično zdravje, psihiatrična klinika in številne zadruge, ki se posvečajo duševnim bolnikom. Omenjeni oddelek (Dipartimento di salute mentale) vodi dr. Dell'Acqua, psihiater, po rodu iz Salerna. V Trst je prišel leta 1971: v svetoivansko umobolnico ga je zabil Franco Basaglia, takrat sedemnajstdesetletni psihiater, ki je vanjo vnesel revolucionarne poglede na bolnika in njegove pravice. Dell'Acqua danes, v povsem spremenjenih pogojih, nadaljuje njegovo delo, vse bolj pogosto pa se vsakodnevno ukvarja tudi ...z novinarji. Dogajanje v velikem parku pri Svetem Ivanu že dolgo vzbuja njihovo zanimanje, 13. maja pa bo minilo tudi trideset let od sprejetja zakona 180, bolje poznanega z imenom njegovega navdihovalca Franca Basaglia. Zakona, ki je povsem spremenil odnos države do duševnih bolnikov, predvsem pa določil zaprtje italijanskih umobolnic in nakazal inovativen terapevtski model. Slonel je na dolgoletnih izkušnjah Franca Basaglia, ki si jih je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja nabiral najprej v goriški umobolnici, nato pa na celu tržaške. In, če nekoliko poenostavimo, začel udejanjati legendarni slogan: svoboda je terapevtska. Tudi za umske bolnike.

To je zgoda nekega bolnika, a tudi mojega življenja ...

Beppe Dell'Acqua je prijazen in »radoden« sogovornik, ki na vprašanje odgovori s pravo reko besed, spominov, anekdot (zbral jih je tudi v zanimivi knjigi *Non ho l'arma che uccide il leone*). V njih začutiš popolno predanost poklicu, neke vrste ljubezen, ki se je

najbrž rodila iz zavesti, da so včasih tudi sanje uresničljive. Kajti zaprtje psihiatričnih bolnic je bilo pred tridesetimi ali štiridesetimi leti le utopija.

»V Trst sem prišel zaradi Franca Basaglia, tako kot številni študentje in mlađi zdravniki s Sicilije, iz Piemonta ali Rima. Tu smo videli fantastično možnost sodelovanja pri velikih novostih in spremembah, ki jih je skušal udejanjiti. Bilo je na začetku sedemdesetih let, lepega, bogatega obdobja, a tudi zahtevnega ...«

Za zidovi tržaške umobolnice je mladi zdravnik Dell'Acqua spoznal skoraj petdesetletnega moškega.

»Že dvajset let je vsako jutro postal na oddelku P. Za zdravstveno osebje je bil shizofrenik, zelo umirjen, spoštljiv in tih. Nihče ni zahteval nič drugega ...

(Tako je koristil sistemu ...)

A tudi meni je pošiljal pisma, v katerih me je v ne razumljivem jeziku prosil, naj mu kupim kos zemlje: pismo je vsakič predložil 500 lir. Očitno je želel kmetovati, saditi krompir ali radič. S časom sem se mu uspel približati in začel nanj gledati kot na človeka s svojo zgodbo in preteklostjo: Giovanni Doz je bil v italijanski mornarici, doživel je bombardiranje v siliškem kanalu in brodom. Ko se je končno vrnil v domačo Istru, so bile meje spremenjene, oblast tudi. Po drugi svetovni vojni je iz rojstnega Umaga prišel v Trst: kot številni sonarodnjaki je upal, da bo tu našel boljše življenske pogoje, a se je znašel v umobolnici. «

Giovanni Doz je medtem postal zgleden produkt sistema, v katerega so ga zaprlji. Sistema, ki sta ga krogili toga mentaliteta belih zdravniških halj in zaprtost. Sistema, ki ni bolnikom dopuščal možnosti izbire.

Umo-
bolni-
ce

so bile takrat pač take. Giovanni je gubil svojo identiteto, ne samo v slike, pak tudi v birokratskem: bil je brez fotografij.

Začeli smo tako, da smo našo državljansko identiteto - dokumente - odpeljali v rojstni kraj. V tistem času smo morali prečakati tri meje: med bolnico in italijansko-jugoslovensko granico, ko smo spoznali drugo Giovannija.

Stalo pripomoček za razumevanje.

Giovanni se je srečal z ... in ... pa spili kozarec do kusil rezino komaj pečenega tunetku je shizofrenik, ki je ...

Pri nas so že odprta

Basaglioova revolucionarna ideja je privredila do zakona 180 v Trstu: zakaj prav tu?

»Tu smo najprej ... in ... nove terapevtske prijete. 1975 odprtih prvi center se je nahajal zunaj umobolnic, vodila sta ga dice in dr. Pavel Fonda, nas je od vsega začetka je »zunaj« nemogoče mreže storitev, brez opazovanja bolnicah so ljudje preprečeni le kategorije bolnikov.

la bolezen, človek ji je bil podprt z ... in ... dve možnosti: lahko vidimo Trstu smo izhajali iz prepričanja, da je našemu pojmovanju oskrbo sredstvo, zaradi katerega se ... na. Sredstvo za ločevanje med malnimi: kdo pa določa, kdo je ... Oblast ...«

Vi ste ubrali drugačno pot.

»Dan za dnem smo skušali ... ni: pred nami niso stale le kategorije ljudje z lastnimi zgodbami. Kaj je lahko v življenu vsakogar psihično bolezen povzročijo razne ...«

Z izkušnjo tudi razumeš, da mentalni bolezni, ampak v tem nudiš, na primer delo, hišo, družino.

Kaj jim vi danes nudite?

»Tržaška zdravstvena ustanova je razčlenila po teritoriju. Danes imamo ... hično zdravje, enega vsakih 60.000 je od šest do osem ležišč. V osmih psihiatričnih oddelkih (6 ležišč), ki imajo v jih usmerja v krajevne centra, predvsem pa vrsto zaposlenih laboratorijev: naši pacienti skozi radijsko postajo Radio Fragola, ki se posvečajo krojaštvu, ju in drugim dejavnostim. V mesecih novembra skupnosti, ki ljudem življenja ponudijo ... Ponudba je zelo razvijena, staven. Kdor potrebuje pomoč ... in neposredno priti do nje. Zato ... no odprta.«

Dobesedno?

»Svede, tudi vrata mojega ... (smeh). Tako lahko tudi mestu ... dokažemo posledice in rezultate ... letih se je veliko spremenilo, tudi ... menili, ne bi bilo več poti nazaj.«

Kako je mesto sprejelo te spremembe?

»Spremembe, ki jih je poravnal, mesto pa ni imelo časa, pravilo: Basaglieva sreča je bila ... transverzalno podpora. V katolikovem škof Santin nasprotoval, Zanetti (Krščanska demokracija) zaveznik. Tudi na levici in desnici, drugi pa ne.«

Kako so se na spremembe odzvali?

»Slovenski svet je naša ... morda je v naših naporih videl ... bitkami za emancipacijo in pravice ...«

Ko so list Il circuito del controllo tiskali v tiskarni ZTT ...

Po pomembni izkušnji v Gorici, kjer je v šestdesetih letih začel v praksi uveljavljati svoj pogled na psihiatrijo, predvsem pa začel uvajati nove prijeme v zdravljenju psihičnih bolnikov, je Franco Basaglia svojo teorijo in svoje poglede udejanil v Trstu, kjer je imel stalno in prepričano oporo v pokrajinski upravi, ki jo je takrat vodil predstavnik Krščanske demokracije Michele Zanetti. Basaglia je postopno odpral vrata psihiatrične bolnišnice, začel je snovati mrežo središč za mentalno higieno na teritoriju in nato z Zanettijem na novinarski konferenci, ki je imela v takratni Italiji velik odmev, napovedal konec umobolnic kot institucije. Pomembno poglavje v delu in pogledih Franca Basaglie je bil tudi 3. mednarodni Reseau o alternativni psihiatriji, ki je bil poimenovan »Il circuito del controllo« (strukture nadzora). Med gosti srečanja, ki je bilo leta 1977 v prostorih pravkar odprte umobolnice, se je udeležilo okoli 4.000 gostov, med katerimi so bili bodoči Nobelov nagrjenec za literaturo Dario Fo, vizionarska psihiatra Robert Castel in David Cooper, intelektualec Félix Guattari in drugi. Na tem simpoziju so poudarili, da je zaprtje umobolnic »možna in uresničljiva utopija«. (V oklepaju povedano pa je šel simpozij - kljub svojemu tako izrazito revolucionarnemu družbenemu, kulturnemu in političnemu nabolju, - v nos nasilnežem padovanske skrajno leve Avtonomije, ki so tudi fizično napadli tržaško ekipo. V spopadih je bil poškodovan tudi Basaglia, ki so mu pretepači nalomili rebro.)

Da bi zagotovil zadostno odmevnost Reseauju, je Basaglia želel, da bi med simpozijem izdajali dnevniki s poročili o dogajanju. Pri uresničitvi tega dela projekta smo mu pomagali Slovenci. Po dogovoru s Karlom Šiškovičem, ki je bil pri Slovenski kulturni gospodarski zvezi odgovoren za množične medije, so list, poimenovan Il circuito del controllo, tiskali pri Založništvu tržaškega tiska, tiskarji in rotacija sta prevzeli nalogo, ki je zanje bila dodatno breme. Formalni lastnik glave je bil član Basaglijeve ekipe, sociolog Augusto Debernardi, odgovornost za vsebino pa sem kot odgovorni urednik Primorskoga dnevnika Bojan Brezigar in italijanski kolegi Fabio Benes, ki je takrat začel svojo pot pri agenciji Ansa, novinar Unità Fabio Inwinkl, prava duša pa je bil Gianpiero Testa, posebni poročevalec dnevnika Il Giorno, sicer pa eden od najbolj znanih italijanskih novinarjev, ki so se ukvarjali predvsem s prevratništvom in političnim nasiljem (napisal je med drugim knjigo o atentatu pri Petovljah). Časopis, ki se je grafično zgledal po Il manifestu, smo prispevali poleg rednega dela, imel pa je neko odmevnost, čeprav je kot Reseau živel samo teden dni.

Pri oblikovanju časopisa so sodelovali še bodoči odgovorni urednik Primorskoga dnevnika Bojan Brezigar in italijanski kolegi Fabio Benes, ki je takrat začel svojo pot pri agenciji Ansa, novinar Unità Fabio Inwinkl, prava duša pa je bil Gianpiero Testa, posebni poročevalec dnevnika Il Giorno, sicer pa eden od najbolj znanih italijanskih novinarjev, ki so se ukvarjali predvsem s prevratništvom in političnim nasiljem (napisal je med drugim knjigo o atentatu pri Petovljah). Časopis, ki se je grafično zgledal po Il manifestu, smo prispevali poleg rednega dela, imel pa je neko odmevnost, čeprav je kot Reseau živel samo teden dni.

Vojmir Tavčar

ta vedno odprta

Doz je tako povsem iz-sociološkem smislu, am-brez dokumentov, brez

(Brez življenja ...) nu poskusili vrniti vsaj ente, potem pa se z njim času, na začetku 70. let, mentalne, obzidje umo-sko državno mejo. A ta-njevo življenje, ki je po-mejanje njegovih težav: brati in sestrami, sku-brega belega vina in po-ženega kruha. V tistem končno postal Giovan-tinim okoljem. In to je ene te in številnih po-eti človeka in ne le bo-je sicer nekoliko daljša, Giovanni se je nekaj vrnil domov, začel po-zemljem in hoditi na lov. med ribarjenjem doživel l: na barki sredi morja. (Umrl je vesel ...)

preko 25 let vsa vrata

olucija, ki je leta 1978 se je kot rečeno začela

začeli eksperimentirati eme. Tako smo že leta za psihično zdravje, ki obolnice, točneje v Na-dr. Giovanna Del Giu-; op. nov.). Predvsem pa vodilo prepričanje, da preživeti brez dobre skupnosti. V um-ostu izginjali, obstajale Na prvem mestu je bi-brejen. Tudi danes ima-bolezen, ali človeka. V, da umobolnica ne od-berbe. Umobolnica je sa-družba počuti bolj var-normalimi in nenor-malen in kdo ni?

odkrivati ozadje bolez-gorije bolnikov, ampak zavedati se moramo, nekaj narobe, da lahko lični faktorji.

(Da, različni faktorji.) da problem ni toliko v, kaj lahko ljudem po-zino.«

nova je svojo ponudbo samo štiri centre za psi-0 prebivalcev, v vsakem ednji mestni bolnici je skrb za najnujnejše pri-entre, na območju ne-keluje univerzitetna psi-siči). Veliko je dnevnih oslitvenih in razvedril-sodelujejo z zgodovin-ola, sodelujejo z zadru-grafičnemu oblikovan-stu deluje tudi vrsta sta-pomagajo pri vključi-škuamo vrniti dosto-a, dostop do nje pa eno-nora namreč preprosto so tudi naša vrata ved-

urada so vedno odprta pokažemo, kaj delamo, svojega delovanja. V teh di če bi zakon 180 spre-...«

premembe?

Basaglia niso bile a-sa, da bi se nanje pri-islismi tem, da je užival iškem taboru mu je na pokrajinski predsednik) pa je bil njegov velik ici so ga mnogi podpi-

dzvali Slovenci? orizadevanja podpiral, tako analogijo s svojimi ice. Leta 1972 (takrat je

z nami delal tudi dr. Danilo Sedmak) smo v sodelovanju s krajevnim rajonskim svetom, ki mu je predsedoval Slovenec Švara, priredili

Praznik kostanjev. Pacienti so prvič zapustili umobol-nico in preživel nekaj razposajen ur na stadionu 1. maja. Dogodek smo naz-nanili z dvoje-zičnimi plakati: nam, ki nismo bili Tržačani, se je zdelo povsem naravno, do-godek pa je sprožil val protestov: binom psi-hični bolniki - Slovensi je bil očitno za ne-katere preveč«

Kako ste sami doživljali takrat-ne spre-mem-be?

»Izred-no slab. Nikakor nisem mogel razumeti, zakaj to mesto strelja na nas, seveda v metaforičnem smislu, ko pa smo mu skušali pomagati. Spraševal sem se, zakaj vsakodnevno čistim drek, tokrat dobesedno, zakaj skušam spraviti na prostost te ljudi ... A Trst je čudovito mesto: zdaj vem, da nas je že lelo preizkusiti, čakalo je, da bi videlo sadove našega dela. Led smo razbili, ko je leseni konj Marco Cavallo, ki je postal simbol našega delovanja, zapustil umobolnico in stopil na ulice, trge, v šole. Danes se mi zdi, da se mesto identificira z našim uspehom, da je nanj ponosno. Najbrž tudi zato, ker je situacija mirna, k sreči črna kronika ne beleži hujših primerov, v sodni umobolnici ni zaprt nihče. Tu-di število samomorov se je v zadnjih letih drastično zmanjšalo, kljub temu, da je imel Trst pred leti najvišjo stopnjo samomorov v Italiji.«

Kako si to razlagate?

»Nekateri so ponavljali; seveda je toliko samomorov, saj ste odprli vrata umobolnice! Kot da jih ne bi tu-di na Siciliji ali v Piemontu ... Vsekakor ne verjamem, da je nagnjenost k samomoru mogoče povezati s psihičnimi motnjami: le ena tretjina samomorilcev je imela kdaj opraviti z našimi ustanovami. Prepričan sem, da je bil tudi v tem primeru bistven prvi korak: kako smo organizirali svoje službe, kaj smo ponudili ljudem v stiski. Mislim na široko medijsko kampanjo, na brezplačno telefonsko linijo.

Imam pa tudi drugo razlag, ki je sicer zelo osebna: samomori so upadli tudi zaradi padca meje. Različne mestne skupnosti so začele končno komunicirati med sabo, težka preteklost, vojna, konflikti stopajo v ozadje.«

V središču predvsem medijske pozornosti pa kljub temu ostaja nasilje.

»Nasilje je sestavni del našega življenja, humor je del nas, vse od Abela in Kajna. V Združenih državah Amerike je zakon zelo restriktiven, stopnja umorov pa vseeno visoka. V

Italiji že trideset let ni-mamo psihiatričnih bolnic, a tudi nizko stopnjo umorov. Seveda, nevarnost obstaja, ampak: ali bomo v psihiatrično bolnišnico zaprli vse, ki bi se lahko spremeni v potencialne morilce? Zakaj pa naj bi bili vsi, ki se spopada-jo z duševnimi težavami, nevar-

ni morilci? To je podobno, kot bi trdili, da so vsi bančni uslužbeni ... poštenjaki.«

(Lepo ste povedali: ali lahko trdim, da so vsi poštenjaki?)

PS. Intervju z direktor-jem Dell'Acquo je sou-stvaril tudi švedski no-vinar, ki je v Trst prišel v spremstvu moškega srednjih let, predstavnika društva duševnih bol-nikov: komentarji, objavlje-ni v oklepaju, so njegovi ...

Poljanka Dolhar

1978
13
2008

Filmi, knjige, glasba, gledališče ...

Tridesetletnico zakona 180 bodo v Trstu proslavili z bo-gatim sporedom prireditve, ki jih ob tej priložnosti prireja oddelek za psihično zdravje in njegova »tovarna« La fab-brica del cambiamento.

V ponedeljek, 12. maja, se bo na Pomorski postaji odvil-jal vsedržavni kongres »družbene kooperacije« na temo Delo osvobaja? Pričetek ob 9. uri.

Ob 21. uri v gledališču Miela: gledališki dogodek »Chi ha intascato i valori delle Coop?«.

V torek bodo ob 21. uri predvajali film Shine (zgodba pianista Davida Helfgotta), nato pa dokumentarec Se ho il leone che mi mangia il cuore.

V sredo ob 19. ure dalje družabni večer v centru za pro-mocijo zdravja v Ulici Pindemonte: glasba, hrana, gleda-lišče.

V tržaškem Kulturnem domu bodo v četrtek ob 21. uri uprizorili »La luce di dentro. Viva Franco Basaglia«, po-e-tično in nežno zgodbo o revoluciji, ki se je rodila v tržaški umobolnici.

V petek v dvorani Tripovich (20.45) originalna zmes gla-sbe in gledališča »Stazioni lunari« na odru Simone Cri-sticchi, Teresa De Sio, Ginevra Di Marco, Peppe Servillo.

V soboto v Tržiču literarni večer v občinskem gledališču Libera nos a Malo (ob 20.30).

Sergio Zavoli pa bo v ponedeljek, 19. maja, predstavil dokumentarni film »I giardini di Abele«, ki ga je v goriški psihiatrični bolnišnici posnel daljnega leta 1967. Srečanje se bo odvijalo v auditoriju muzeja Revoltella ob 17.30, predstavili pa bodo tudi knjigo »Franco Basaglia. Una bio-grafia«, ki sta jo lani napisala Michele Zanetti in France-sco Parmigiani.

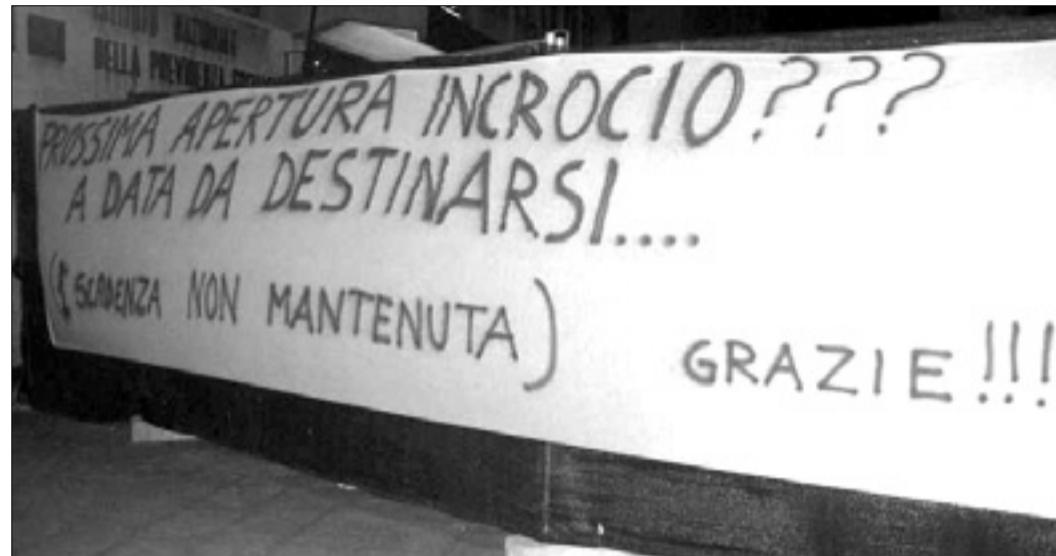

GORICA - Predstavnika zveze trgovcev na občini zaradi zamud pri obnovi Travnika

Trgovci na bojni nogi: »Parkirišča so prioriteta«

Kosič: »Preveriti je treba možnost ureditve parkirišča za nadškofijo« - Trgovine zapirajo

»Travnika jim ne bo uspelo pretlakovati do konca leta, kot je bilo napovedano. V zadnjih tednih smo izračunali, koliko kvadratnih metrov ploščic uspejo delavci podjetja Luci costruzioni položiti v določenem obdobju. Ugotovili smo, da je nemojče, da bi dokončali s tlakovanjem v osemih mesecih.« Tako meni Benedikt Kosič, predstavnik goriške sekcije SDGZ-ja in obenem zveze goriških trgovcev ASCOM, ki z ostalimi trgovci Travnika in Raštela pozorno in z vedno večjim nezadovoljstvom spremlja počasni potek obnove mestnega jeda. Kosič in Beniamino Ursic sta se kot predstavniki odbora zvezne trgovcev za nadzor nad gradbiščem v sredo srečala z županom Ettojem Romolijem, direktorjem gradbišča Vittoriom Ranaletto in predstavnikoma tehničnega urada pri goriški občini. Predstavila sta jim težave trgovcev - med temi je predvsem pomanjkanje parkirišč, pa tudi predlogi, kako premakniti zadevo v ugodnejšo smer.

»Po našem mnenju je za razvoj Travnika nujno potrebno, da se novo parkirišče urešniči v neposredni bližini. Zato smo županu predlagali, naj se zavzame za ureditev parkirišča za nadškofijo. Če do tega ne bo prišlo, bo edina rešitev v ponovnem odprtju predora Bombi za promet v obe smeri. Prisotnost parkirišč ni pomembna le za trgovce, pač pa tudi za občane, ki zahajajo v javne urade in lokale na Travniku. Župan nam je odgovoril, da bo ponovno navezel stike z nadškofijo,« je povedal Kosič. Parkiri-

šče za nadškofijo predstavlja danes edini možni odgovor na zahteve trgovcev; tam bi lahko uredili še več parkirnih mest, kot je premogla ploščad sredi Travnika, vendar so trenutno pogovori z nadškofijo prekinjeni. Trgovci pravijo, da je na potezi občina, leta pa pričakuje, da nadškofija izrazi pripravljenost na pogajanja.

Zamujanje z deli na trgi, na katerega so trgovci pred nedavnim opozorili tudi s transparenti, ki so jih mestne oblasti takoj odstranile, potiska trgovce na Travniku in v njegovi okolici v veliko stisko. »V zadnjih treh mesecih so zaprli tri trgovine in poslovanje se je znizalo od dvajset do tredeset odstotkov. Zaradi počasnega napredovanja del pa ne bo tudi nikomur prišlo na misel, da bi na tem območju naredil investicijo,« je pojasnil Kosič.

Po mnenju trgovcev je upočasnjeni ritem obnove Travnika povezan z dejstvom, da je gradbišče pogosto zapuščeno in da delavcev ni na spregled. To je pivedlo do neupoštevanja časovnega plana, ki ga je ob koncu marca tržaško podjetje Luci costruzioni izročilo občini; v njem je bilo predvideno, da bodo križišče med ulicama Oberdan in Roma ponovno odprli 28. aprila. »V najboljšem primeru pa bodo križišče odprli konec maja. Če se tudi to ne bo uresničilo, bomo morali ponovno organizirati protestno akcijo, kot je bilo razobešanje transparentov. Če se ne poslužujemo takšnih sistemov, nam nihče ne prisluhe,« je poudaril Kosič in dodal: »Prepričani smo, da ima podjetje Luci

Odstranjeni transparent trgovcev (zgoraj, povzet s spletni strani Gorizia Oggij), Beni Kosič in delavci na novo tlakujejo Travnik

BUMBACA

costruzioni na gradbišču premalo delavcev. Polaganje kamna je v zadnjih tednih sicer res zaustavil pogosti dež, kot trdi župan, res pa je tudi, da je ekipa delavcev kar deset dni zapustila Gorico in odšla v Lignano, kjer je zaključila drug gradbeni poseg. Ramaletta je povedal, da bo skušal spodbuditi podjetje k pospešenemu delu. Upamo, da bo do tega končno prišlo.« Kosič in Ursic sta županu tudi izročila spomenico, v kateri trgovci spodbujajo upravo k razmisliku o prihod-

nosti Travnika. Ob parkiriščih so v njem izpostavili tudi problem opreme za olepšavo urbanega okolja, načrte za ozivitev območja in odstranjevanje odpadkov.

Naj ob koncu še zabeležimo, da se je s stisko travniških trgovcev na svoji zadnji seji seznanila tudi goriška sekcija SDGZ-ja. Problematiko je članom njenega vodstva obelodanil Kosič, ki je hkrati predstavil tudi delovanje združenja ASCOM.

Aleksija Ambrosi

GORICA - Danes Opolnoči zaprtje javnih lokalov

Z današnjim dnem vstopa v veljavno ukrep, ki uvaja skrajšan urnik javnih lokalov na ožjem mestnem območju. Župana Ettore Romoli ga je podpisal včeraj, danes dopoldne pa so ga izročili vsem zainteresiranim in ga objavili na oglasni deski občine.

Naj njegovih osnovnih bodo morali lokalne zapreti opolnoči, gostje pa se bodo v njih lahko zadrževali še največ eno uro. Zakon namreč dopušča toleranco ene ure, so povedali na goriški občini, kjer računajo, da bo županova odredba zajezila nočni hrup, ki naj bi sosedom kralil nočni spanec in jih silil v tolkišen obup, da so se večkrat obračali s pritožbami na sile javnega reda in sodišče. Lastniki bodo primorani znižati glasbo že ob 23. uri; ob tem bodo morali redno čistiti pličnice pred svojimi lokalimi, kjer bodo morali namestiti pepelnike.

Območje, na katerem bo veljal ukrep, bo obsegalo ožji del mestnega centra, in sicer korzo Italia od križišča z ulicama Locchi in Bellini, ulice Nizza, Rismundo in Diaz, korzo Verdi do križišča z ulicama Boccaccio in Oberdan ter trg pred županstvom in ulico Garibaldi.

Ukrep, ki bo veljal vse dni v tednu, bodo po besedah občinskih upraviteljev uvedli za poskusno obdobje. Če se bo položaj bistveno izboljšal, ga bodo preklicali, v nasprotnem primeru pa ga bodo obdržali ali celo poštrtili. Ob posebnih priložnostih, kot so manifestacije, bodo ukrep izjemoma zamrznili. Kontrole nad spoštovanjem novih določil bodo opravljali mestni redarji, ki bodo lokale obiskovali tudi brez uniforme. Kazen za kršitelje bo določil sodnik.

Podpis odredbe je bil napovedan že nekaj dni, vendar se je župan ranj odločil šele včeraj, potem ko so v odredbo vključili tudi ugotovitev goriške kvesture glede hrupa in nočnega dogajanja na ulicah. Na takšen način je utemeljitev ukrepa popolnejša, pravijo na občini, kjer tudi računajo, da bodo tako »razorozili« lastnike lokalov, ki so že napovedali, da nameravajo vložiti priziv z zahtevo po razveljavitvi.

GORICA - Preiskava o ropu v zavarovalnici AXA

Serijski ropar?

Sorodnosti z dogodki iz zadnjih mesecev - V interesu preiskave karabinjerji molčijo

Po mnenju preiskovalcev bi lahko bil ropar, ki je v sredo kradel v goriški zavarovalnici, tudi avtor podobnih kaznivih dejanj, do katerih je v prejšnjih mesecih prišlo v različnih krajih na Goriškem. Na »serijskega roparja« daje misliti vrsta sorodnosti med goriškim dogodkom in tistimi, ki so se pripetili v Gradišču, Marianu, Zagru in Ronkah: v vseh primerih je šlo za čedno oblečenega moškega s pištolem, ki je govoril v uglajeni italijansčini in ki je svojim tarčam - v glavnem je šlo vedno za ženske v pisarnah - pred begom velel, naj sil javnega reda ne pokličejo takoj. »Trenutno preverjamo še vse možnosti. Zbrali smo prstne odtise in pričevanja,« je bil odrezav Roberto Arcieri, poveljnik goriških karabinjerjev, ki vodijo preiskavo. Moški, ki ga iščejo, je v sredo iz zavarovalnice AXA v ulici Duca D'Aosta odnesel 300 evrov. V urad je vstopil okrog 13. ure, ko je v njem bila le uslužbenka. Obraz je imel pokrit, v roki pa je držal pištolem. Pod prisilo mu je uradnica izročila denar iz blagajne.

RONKE - Na letališču

V spodnjicah skrival denar

Prepričan je bil, da je za denar našel najboljše možno skrivališče. Pošteno se je uštel. Spodnjice je moral sleči, iz njih pa je skočilo 30 tisoč evrov. Del le-teh so mu zaplenili, v kolikor je prekršil zakon o prenosu denarja ali vrednostnih papirjev v državo ali iz nje.

Vest je včeraj sporočilo goriško poveljstvo finančne straže. Stražniki so namreč med zaostrenimi nadzorom potnikov ronškega letališča zalotili moškega iz Gane, ki ni prijavil, da ima s sabo 30 tisoč evrov. Dovoljena vsota denarja znaša deset tisoč evrov, zato pa so mu zaplenili 40 odstotkov presežka dovoljenega zneska, in sicer približno 7.300 evrov.

Kot so povedali stražniki, se je državljan Gane, ki ima bivališče v Vidmu, odpravil z letalom v domovino, pri predhodu kontrolne tocke pa se je sprožil metal detektor. Najprej so pregledali prtljago, nato še njega, pri čemer je iz spodnjic potegnil skrbno shranjene bankovce.

GORICA - Včeraj popoldne nesreča pri delu

Padel s strehe

37-letni M.T. si je zlomil golenco in piščal, hujših poškodb pa ni utrpel

Kraj včerajšnje nesreče

Izgubil je ravnotežje in padel z višine štirih metrov naravnost na tla. Posledice bi lahko bile hujše, k sreči pa si je zlomil le nogo. Včeraj popoldne je v ulici Favetti v Gorici prišlo do nesreče na delovnem mestu, v kateri si je 37-letni delavec zlomil golenco in piščal.

Okrug 16.45 je M.T. popravljal dimno cev stanovanja v ulici Favetti 25. 37-letni Goričan je zaposlen pri podjetju, pri včerajšnjem opravlju na pi-potreboval pomoči sodelavcev. Ko je popravljal dimno cev na strehi, se mu je spodrsnilo. »Izgubil je ravnotežje in padel z višine štirih metrov naravnost na tla. Pri tem si je poškodoval nogo, k sreči pa ni treščil na zidek in ni zadobil udarcev v glavo,« je povedal goriški poveljnik karabinjerjev Roberto Arcieri in dodal: »Na pomoč je poklical stanovalec, ki je slišal, da je delavec štrbunknil na dvorišče.« Na kraju je poleg karabinjerjev nemudoma posredovala rešilna služba 118, ki je 37-letnika zaradi odprtga zloma golencu in piščali odpejlala v goriško bolnišnico.

GORICA-NOVA GORICA - Zaključno dejanje pobude »Isonzo Day« na skupnem trgu

Izvajali analize rečnih voda in znanje prenašali v prakso

Slovenski višješolski zavodi iz Gorice so tokrat odigrali tudi vlogo »mostu«

Sredi trga ob teh Goricah se je včeraj začel projekt »Isonzo Day«, ki je nastal pod pokroviteljstvom odborništva za šolstvo goriške pokrajine ter s podporo občine Sovodnje in Zadružne banke Doberdò - Sovodnje. Pri njem je bilo sodelovalih preko dvesto dijakov italijanskih in slovenskih šol iz Goriške, ki so opravljali analize soških voda in priučeno znanje prenašali v prakso. »Projekt »Isonzo Day« sta dneva na Soči, ki poteka že deset let,« nam je povedal Franc Biancuzzi, profesor in koordinator načrtovane dejavnosti pri slovenskih višješolskih zavodih Žiga Zois in Jurij Vega v Gorici. Ravnin včeraj so namreč obeležili deseto obletnico pobude. Zato je bila priložnost posebno praznična. Izbrali pa so skupni trg, ker so prvič pri projektu v režiji italijanskih šol sodelovali tudi slovenske višje srednje šole, in sicer zavodi Ivan Cankar, Žiga Zois in Jurij Vega iz Gorice, poleg njih pa še novo-goriška gimnazija.

Zakaj je pobuda pomembna in kaj so dejani odnesli?

»Pobuda je izredno pomembna, ker ima mednarodni značaj ter povezuje slovenski in italijanski prostor. V ponos nam je tudi dejstvo, da smo prisotni tudi "zamejci", ki smo dali vse od sebe, da smo lahko bili most med slovensko šolo iz Nove Gorice in italijanskimi šolami. Izredno pomembna je tudi zato, ker je pobuda posvečena skrb za Sočo. Stanje reke smo analizirali tako iz ekološkega kot naravoslovnega vidika, in sicer od izvira do izliva. V ta namen smo določili štirinajst postaj - pet na slovenski strani meje, štiri v Gorici in pet od Gradišča do izliva - in izvedli kemijsko-mikrobiološke analize.«

Kako ste si porazdelili postaje?

»Naša šola je sodelovala pri vseh postajah na slovenski strani meje. Na prvih dveh postajah pri izviru reke in pri Čezsoči so sodelovali tri šole: poleg predstavnika našega tehničnega pola še predstavniki zavoda ITAS D'Annunzio iz Gorice in novogoriške gimnazije. Ostale tri postaje v Sloveniji - pri Ajbi blizu Tolminja, pri Anhovem in pri Solkanu - so bile izključno v slovenski režiji, saj so tam izvajale analize naše šole iz Gorice in novogoriške gimnazije. Naj še povem, da naš tehnični pol zastopajo trije razredi, in sicer prvi in drugi razred šole Žiga Zois in prvi razred zavoda Jurij Vega.«

So lahko tovrstne pobude za dijake bolj učinkovite od pouka v razredu?

»Tako je. Učenje ekologije preko učbenikov se ne more primerjati z doživljajem na terenu in preverjanjem znanja v živo. Iz teoretičnega vidika smo snov v razredih že obravnavali, saj je del učnega načrta. Teorijo torej obvladajo. »Isonzo Day« jim je

Včerajšnje vpisovanje rezultatov analiz na trgu, pred vsemi sodelovalnimi dijaki

BUMBACA

omogočil, da so priučeno znanje spojili s prakso.«

Menite, da bi morala še odločneje vztrajati na tej poti, da se učna snov preverja na terenu, v praksi?

»To je nujno potrebno. Poučevanje naravoslovja, ne da bi dijak imel direktnega stika z naravnim okoljem in doživel dela na terenu, je nepopolno. Popolnost dosežemo le, če teorijo preverjamo in znanje utrijujemo s prakso.«

Se boste tudi v bodoče udeleževali pobude »Isonzo Day«, morda celo v prihodnjem letu?

»Povabilo smo že dobili. Šola ITAS D'Annunzio, ki koordinira pobudo, se že veseli naše ponovne udeležbe. Moram podariti, da smo veliko dela pri prevajanju celotnega gradiva v slovenščino opravili ravno mi, goriška slovenska šola. Pojasniti moramo tudi, da smo analize opravili na osnovi protokola Green. To je metoda, ki so jo pripravili v ZDA, gradivo pa je bilo razpoložljivo v angleščini in italijanščini. S pomočjo dijakov smo ga prevedli in posredovali novogoriški gimnaziji. Delo, ki smo ga opravili, je

bilo ravno za to toliko bolj pomembno.«

Kako so se dijaki odzvali?

»Dolgo so se pripravljali na »Isonzo Day«. Imeli smo tudi predhodne terenske vaje. Pred dvema mesecema smo bili v Pošču, kjer smo vadili na licu mesta. Pripravljali so se torej že dolgo časa in so bili zato izredno motivirani. Prepričan sem, da so od tega ogromno odnesli. Med drugim so prejšnjo noč prenociли v domu v Trenti, ki je v upravi novogoriške gimnazije, in tam doživelji dragoceno priložnost za druženje s sovrašniki.«

Kaj pa bi povedali o zaključnem shodu na skupnem trgu s predstavitvijo rezultatov?

»Delo je bilo zahtevno, ker je bilo treba v zelo kratkem času izvesti veliko analiz. Gre za pregled različnih parametrov: temperature zraka, vode, pH vrednosti, nitratov, nitritov, amoniaka, fosfatov in birosti. Opravili smo so tudi mikrobiološke analize preko fekalnih poliformov. Vse to omogoči sliko rečnega zdravja. Včeraj smo si nabrali podatke izmenjali in jih predstavili z zapisovanjem v vsem vidno razpredelnico.«

Kaj ste torej odkrili?

»V Soči smo zabeležili predvsem posledice komunalnih odplak, ponekod več, drugje manj. Smo pa tudi ugotovljali, da je stanje reke dokaj dobro. Stopnja nitratov je razmeroma nizka, navzgor pa poškodi od Gorice dalje. Fosfati so namreč predvsem pokazatelj onesnaženja, ki povzroča rast alg, modrozelenih cepljivk in je povezano z odplakami.«

Včerajšnjega zaključnega srečanja na trgu pred novogoriško železniško postajo se je med dijaki poleg vzgojiteljev in ravnateljev udeležil tudi Maurizio Salomon, odbornik za šolstvo pri goriški pokrajini. Letošnji »Isonzo Day« je tako očenil: »To je velik uspeh. Projekt je povezel več kot dvesto dijakov. Prvič smo analize izvedli od izvira do izliva reke. Pokrajina je šolam nudila tudi posebno podporo, ker je dogajanje umestila v širši projekt z naslovom Voda je dobrina vseh. Pobudo bomo vsekakor ponovili tudi prihodnje leto in, če bo mogoče, jo dodatno razvili.«

Tjaša Dornik

GORICA-NOVA GORICA - Še do jutri čezmejno srečanje mladih odrov

Gledališče dragocena priložnost za stik

Dijaki tehničnega in licejskega pola slovenskega višješolskega središča v Gorici so uprizorili Utrip živiljenja - Poleg umetniškega je imel njihov nastop tudi izrazit družbeni in miroljubni nabolj

Nastopajoči na torkovi otvoritveni predstavi v Novi Gorici

BUMBACA

V novogoriškem šolskem centru se je v torek začelo že tradicionalno Srečanje mladih odrov, ki je letos trinajsto po vrsti. V organizaciji združenja Artisti Asociatii iz Gorice in z umetniškim vodstvom Walterja Mramorja bo niz gledaliških predstav trajal vse do jutri, ko bodo na prireditvi z začetkom ob 20. uri v goriškem Kulturnem domu nagrajeni najboljši udeleženci letosnjega srečanja. Poleg spektakla RBR Dance Company s predstavo »Statuaria« bodo dijaki nestрpno pričakali razglasitev prve in druge najboljše igre, najboljšega igralca in najboljše igralke, najboljše uprizoritve ter nagrado, ki je glede na temo danes še najbolj aktualna: pokrajinsko odborništvo za mir bo namreč podelilo posebno priznanje predstavi, ki bo najbolje utelešala poziv k miru in sodelovanju med narodi.

Festival že vrsto let uspešno raste in se uveljavlja pod pokroviteljstvom goriške pokrajine, in imenu katere je na torkovem odprtju spregovorila odbornica za mladinska vprašanja Licia Rita Morsolin; poudarila je vezi, ki lahko nastanejo med mladimi ravno s pomočjo gledališke igre. Gostiteljica večera, podžupanja novogoriške občine Darinka Kozinc, pa je z navdušenjem spregovorila o vlogi dramatskih krožkov in skupnosti onstran bivših meja.

Gledališko srečanje sodi letos k projektu Mladi

ob meji, ki ga je Italija »osvojila« in ga predstavila ostalim zastopstvom evropskih držav, ki so pred kratkim zasedala na Brdu pri Kranju; nastalo je s podporo ministra za mladinska vprašanja in šport ter dežele Furiani-Julijske krajine.

V letošnjem programu, ki ga bosta do zadnjega večera dvojezično vodila vse bolj priznani goriški igralec Enrico Cavallero in Tjaša Dornik, je kar sedem gledaliških postavitev, ki so jih pripravili dijaki iz Nove Gorice, Idrije, Ajdovščine in Gorice. Nadvse strokovna je tudi Širija, ki ocenjuje dela. Predseduje ji igralec Gianfranco Candia, sestavlajo pa jo še dramaturginja Samantha Kobal ter igralci Tina Sosič, Angelo Zampieri in Giorgio Borghes.

Poudarek zasluži predstava slovenskega višješolskega centra v Gorici, ki so jo v sredo, na drugi večer srečanja, skupaj odigrali dijaki tehničnega in licejskega pola. Pod brezhibnim vodstvom mladini priljubljene režiserke Vesne Tomšič so na odru dvorane Bergamas v Gradišču uprizorili igro Utrip živiljenja, ki jo je publike nagradila z dolgim aplavzom. Uprizoritev je bila dvojezična, s čimer je nakazovala potrebo po premagovanju meja. V sebi je torej imela poleg umetniškega tudi izrazit družbeni in miroljubni nabolj, ki vsekakor zasluži priznanje.

ŠTANDREŽ

Poleti obnova šolskega dvorišča

MARIO BRESCIA

BUMBACA

ŠEMPETER - Županova zahteva pri ministrstvu naletela na »gluha ušesa«

Vinjete bodo oškodovale delavce in igralnice

Novi sistem plačevanja cestnine bo s prvim julijem veljal od državne meje dalje

DRAGAN VALENČIČ
BUMBACA

Predlog šempetrsko-vrtojbenškega župana Dragana Valenčiča, da bi voznike oprostili uporabe vinjet na kilometri dolgem delu hitre ceste med državno mejo in izvozom za Novo Gorico, je na slovenskem ministrstvu za promet naletel na »gluha ušesa«. Ta »nespametna odločitev« bo vplivala tudi na obisk v HIT-ovih igralnicah, pravi Valenčič. Odločitev ministrstva bo še kako vplivala na pretek prometa na omenjenem odseku hitre ceste, so prepričani na občini. »Na tem območju je namreč tranzit številnih gostov v Novo Gorico, natančneje v igralnice, zelo intenziven. Uporaba vinjet bo po lanskem uvedbi kadilskega zakona pomenila še dodaten izpad obiska v HIT-ovih in ostalih igralnicah,« so še poudarili. Po njihovih besedah na ministrstvu svojo odločitev utemeljujejo z dejstvom, da plačevanje cestnine z vinjetom ne zahteva ustavljanja vozil na cestninskih postajah, kar naj bi bistveno povečalo pretočnost cestninskih cest, zmanjšalo zastoje na cestninskih postajah in prispevalo k manjši onesnaženosti okolja. Prav tako naj bi bila uvedba vinjet »pravicevnejša« od sedanjega sistema cestnunjence.

Problematika vinjet je bila predmet razprave v začetku aprila na srečanju goriške, novgoriške in šempetrsko-vrtojbenške občine. Valenčič je zato predlagal, da na vnapški avtocoesti med državno mejo in cestninsko postajo Bazara vinjete ne bi bile potrebne. Povjasnil je, da na območju nekdanjega mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba, kjer dela precej ljudi, avtocoesto uporablja veliko Slovencev in Italijanov, ki se odpravljajo v službo čez mejo, pri čemer uporabljajo le kak kilometer avtocoeste. Isti odsek avtocoeste uporabljajo tudi številni italijanski gostje novogoriških igralnic.

Kot znano, bodo vinjete uveli v Sloveniji s 1. julijem. Cena letne vinjet je predvidena v višini 55 evrov (veljala bo od 1. decembra predhodnega leta do 31. januarja naslednjega leta, skupaj 14 mesecov), polletne pa 35 evrov (veljala bo šest zaporednih mesecov od dneva nakupa, za leto 2008 bodo na voljo le polletne vinjete). Za motorna kolesa bo cena ugodnejša, in sicer 27,5 evra. Valenčič je prepričan, da bodo na ožjem goriškem čezmejnem območju vinjete oškodovale gospodarstvo.

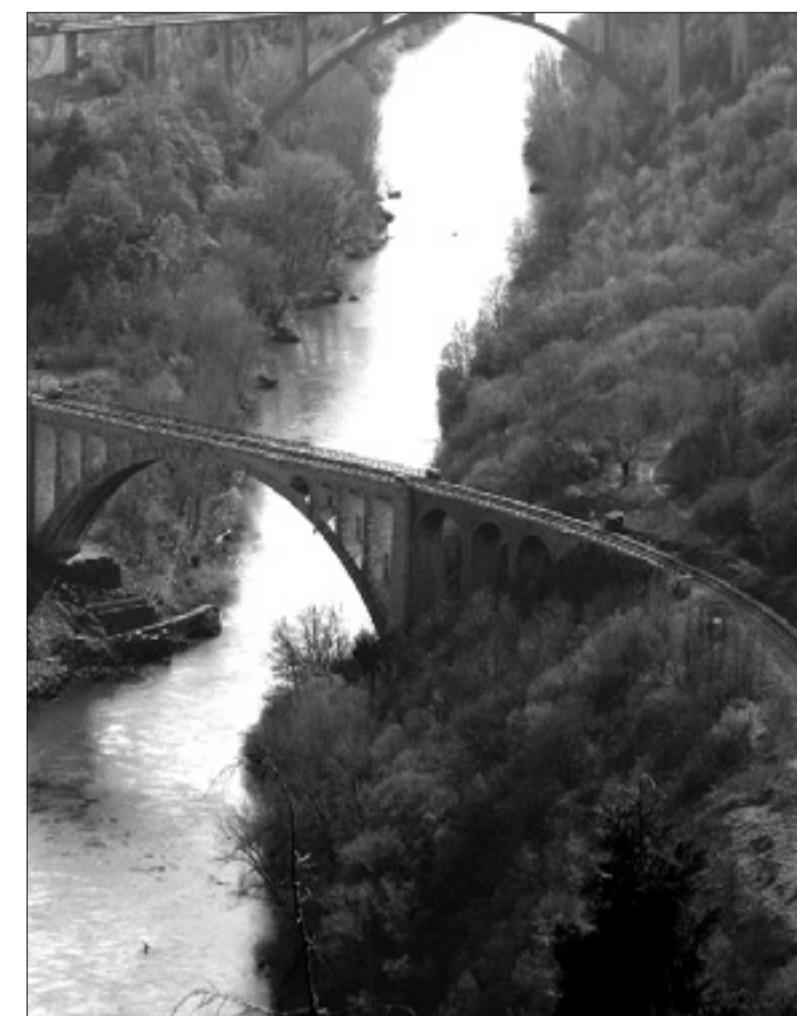
NOVA GORICA - Društvo za Bohinjsko-goriško progo

Prisegajo na privlačno silo potniškega vlaka med Goricama

Člani društva za Bohinjsko-goriško progo ugotavljajo, da se kljub odpravi mejne kontrole še vedno ni nič premaknilo glede uvedbe potniških vlakov med Gorico in Novo Gorico, kar bi bila po njihovem mnenju dobrodošla povezava, predvsem s turistične plati. Vlakova povezava za potniški promet med Goricama je bila sicer ukinjena že pred dobrimi 15 leti, vzrok je bil premajhno število potnikov, da bi bila proga sploh rentabilna. Do Gorice zapelje le muzejski vlak, kar pa ni redna linija. Sicer pa so člani društva tudi v lanskem letu, ki je, glede na leto 2006, ko je proga praznovala 100-letnico, minilo precej bolj mirno, večno sodelovali s kolegi iz sosednje Goricce. Skupaj s tamkajšnjo skupino Prijatejlev železniških prevozov so se udeležili nekaterih prireditev, letos pa načrtujejo nekaj skupnih ekskurzij.

Vse kategorije prometa na Bohinjski progi se povečujejo, ugotavljajo pri društvu, to pa je po njihovem mnenju v prvi vrsti posledica večje prepoznavnosti proge, k čemer so gotovo delno pripomogli tudi s svojim delovanjem. Člani društva tudi obžalujejo, da so zastale nekatere aktivnosti, ki so bile začete ali zastavljene v letu praznovanja stoletnice Bohinjske železnice. Med njimi sta tudi preučitev možnosti za vpis proge na Unescov seznam svetovne dediščine ter ureditev novega potniškega postajališča v Solkanu in v Šempetu pri Gorici. Glede slednjega nameravajo v kratkem z dopisi seznaniti pristojne. Člani društva za bohinjsko-goriško progo tudi opozarjajo na stanje ostalih objektov na progi, zlasti na številne zanemarjene in slab izkoriscene objekte na železniških postajah. »Te objekte bi lahko v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi namenili za izvajanje različnih dejavnosti, ki bi na postaje pripeljale več življenga in hkrati zagotovile ustrezno vzdrževanje teh objektov,« predlagajo v društvu.

»Ena glavnih skrbib pa je namenjevanje ohranitvi in novi vsebinski objektov nekdanjih kulinicev v Novi Gorici, ki naj bi v bližnji prihodnosti postali sestavni del trgovskega središča Supernova,« opozar-

Pogled na progo in slikoviti solkanski most

FOTO K.M.

ja tajnik društva, Matjaž Marušič. Člani soglasno opozarjajo, da so bili ti objekti zgrajeni z denarjem in žulji domaćih ljudi, ki so tu stoletje dolgo tudi delali. »Zato je tudi moralno nesprejemljivo, da bi prihodnjo izrabu teh objektov določil izključno interes zasebnega kapitala,« je prepričan Marušič. Člani društva zato od novogoriške mestne občine in spomeniškovarstvene stroke pričakujejo, da bosta še naprej vztrajali pri funkcionalni ohranitvi kurilniške rotunde z obračališčem za lokomotive in tirnim dostopom

do nje ter namenitvi objektov kulturni in turistični dejavnosti.

Kljub nekaterim težavam, ki pestijo Bohinjsko progo, pa ostaja delovanje društva na prijetni družabni osnovi. Z gorškimi kolegi se bodo tudi letos podali na nekaj skupnih ekskurzij; predvidoma naj bi obiskali železniške delavnice v Mariboru in mini železniški muzej v Šentjurju, depo voznih sredstev v Trstu in tržaško pristanišče, ranžirno postajo v Brinci pri Beljaku, kjer naj bi se srečali tudi s koroškimi ljubitelji železnic. (km)

SOVODNJE - Narašča zanimanje za nedeljsko svečanost

Odkritje kipa odmevno

Rubijska prireditev vključena v vseslovenski program obeleževanja 500-letnice Trubarjevega rojstva

Medtem ko intenzivno tečejo priprave na odkritje doprsnega kipa Primoža Trubarja v Rubijah, narašča tudi odmevnost napovedanega dogodka. Prireditev bo potekala v nedeljo z začetkom ob 11. uri pred vhodom v Rubijski grad pri Sovodnjah. Vzdolž tamkajšnje Trubarjeve ulice je že urejena s kamnom ograjena gredica, sred nje pa bo na kamnitih podstavki položen bronasti kip začetnika slovenske pisane besede.

Na poklon Trubarju se odziva tudi italijanska javnost, ki je doslej domala ignorirala njegov obstoj, kaj pa še, da bi vedela, da je slovenski reformator v Gorici pridigal v treh jezikih, tudi v italijanščini. S Trubarjem javnost odkriva tudi Rubijski grad in njegovo zgodovino, ki je manj znana celo med Slovenci.

Nedeljsko slovesno odkritje kipa bo spremljal kulturni program, ki ga koordinira član Zveze slovenskih kulturnih društev Vili Princič. Ob govorniku Miranu Košuti, predsedniku slavističnih društev Slovenije, izstopa nastop pevskih zborov iz sovodenjske občine. To so ženski zbor Danica v Vrhu, vokalna skupina Sovodenjska dekleta, moški zbor Skala iz Gabrij, mešani zbor Rupa-Peč in mladinski zbor Vrh Sv. Mihaela. Trubarjeve besede v izvirniku bo prebral igralec Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice Radoš Bolčina. Spored bo potrebovala Karolina Černic.

Organizatorji napovedujejo tudi udeležbo vidnih gostov, saj je prireditev vključena v vseslovenski program obeleževanja 500-letnice Trubarjevega rojstva. Kot se spodbodi, bo uvodni pozdrav poverjen krajevni upraviteljem. Dobrodošlico bo izrekel sovodenjski župan Igor Peštan, v imenu goriške pokrajine pa bo pozdravil predsednik Enrico Gherghetta.

GRAD DOBROVO

Rebuli posvečajo danes festival

Klub Briške mladine in študentov prireja danes od 14. do 20. ure na Gradu Dobrovo Festival rebule. Tokrat so moči pri organizaciji prireditve združili z Revijo Vino, Vinoteko Brda, konzorcijema Brda in Collio, Vinoteko Provin, Hišo vin Koželj in portalom evino.si. Na Festivalu rebule, avtohtone briške sorte, se bodo vinariji iz vseh območij Slovenije in Italije, kjer se prideluje rebula, predstavili s pridelanimi rebulami, dogodek pa je namenjen gostincem, novinarjem in trgovcem ter nenačadrne vsem ljubiteljem in seveda mladim, ki jih fascinira kultura pitja vina, sporocajo organizatorji. Vzpostavili bodo potekale tudi izobraževalne eno-gastronomiske delavnice v Lovski in Kmečki sobi: Rebula skozi različne kozarce (vodil jo bo Gašper Čarman), Vertikala Rebul (vodil Jo Darinka Ribolica) in Rebula v Kulinariki (vodil Toni Gomišček); na delavnice se je mogoče prijaviti po elektronskem naslovu kbms@siol.net ali na tel. 0038641-933667. (km)

Poskusne lekcije inštrumenta

Pri Glasbeni matici v Gorici potekajo v maju brezplačne poskusne individualne lekcije, s katerimi se otroci lahko soočajo s študijem glasbe in z inštrumentom, ki jih najbolj pritgne. Izbira inštrumenta brez predhodnega, neposrednega stika z njim je lahko problematična. Profesorji vseh oddelkov so na razpolago za poskusne lekcije. Prijave sprejemajo na tajništvu GM v Gorici, korzo Verdi 51, od pondeljka do petka od 15. do 17. ure; informacije na tel. 0481-531508.

Vozniku zagrozila z nožem

V sredo nekaj minut po 14. uri sta v Novi Gorici dva moška zaradi neporavnanih računov z nožem zagrozila občanu in mu vzelo osebni avtomobil tipa renault clio ter se odpeljala s kraja. Kmalu po obvestilu so policisti vozilo izsledili v središču Nove Gorice in osumljence - italijanskega državljanja prijeli. Avtomobil so mu zasegli in zoper njega napisali kazensko ovadbo.

Knjiga o tragediji azbesta

Nocjo ob 20.30 bodo v knjigarni Rinascita v Tržiču predstavili knjigo z naslovom »Il male che non scompare. Storia e conseguenze dell'uso dell'amiante nell'Italia contemporanea«; avtor je Enrico Bullian, zapise pa so prispevali senatorja Felice Casson in Antonio Pizzicato ter patolog Claudio Bianchi. Večer bo vodil Tiziano Pizzamiglio, govorila bosta avtor in Davide Bottegaro, ki je bil do marca letos predsednik tržiškega združenja izpostavljenih azbestu.

ADOC in zahteva odškodnine

Goriška sekcija italijanskega združenja za zaščito potrošnikov ADOC obvešča, da imajo na njenem sedežu v ulici Rossini 16 v Gorici na razpolago obrazec za zahtevo odškodnine zaradi objave davčne prijave v svetovnem spletu. Na ADOC se lahko obrne vsak občan, ki ocenjuje, da ga je objava na kateri kolik način oškodovala.

Večer poezije in glasbe

V okviru niza pobud »Fare voci« v priredbi združenja Equilibri iz Gorice bo nocjo ob 20.30 v lokalnu Tana dei ghiri na Krminski gori večer z glasbo in poezijo. Nastopili bodo Mauro Punteri, Marilisa Trevisan, Maurizio Benedetti in Stefano Schiraldi.

Bend »Tra palco & realtà«

Oboževalcem Ligabueja in ljubiteljem dobrega rock'n rola je namenjen nočniji koncert v lokalnu Primo Volo v ulici Terza Armata v Gorici. Z začetkom ob 20. uri bo nastopila skupina »Tra palco & realtà«; sestavljajo jo kitarista Franco de Colle in Michele Pellarini, basist Moreno Germano, pevec Mirko Babuin in Andrea Fontana, bobnar italijanske pevke Elise. Skupino so ustanovili leta 2004; po zamenjavi nekaterih članov žanje uspehe po vsem Trivenetu.

SOLKAN - Razstavlja Vladimir Klanjšček

Tenkočutno dojemanje krajine

Goriški likovni umetnik Vladimir Klanjšček, po rodu iz Števerjana, bo z današnjim dnem razstavljal v Solkanu. V tamkajšnji galeriji Dimenzija napredka na Veliki poti 15 bodo do 30. maja na ogled njegove slike iz ciklusa Obrobje in v tehniki akrila na platno. Razstavo prireja likovno društvo Coronini iz Šempetra, njeno odprtje pa bo danes, 9. maja, ob 19. uri.

»Enkratna, očarljiva pokrajina, naranča v človekovo delo, spomin in sošledje letnih časov so med hvaležnimi viri navdih, iz katerih zajema Vladimir Klanjšček: njegovo upodabljanje je nabito in hkrati razenčeno, trpko in lahno, s tenkočutnim ozivljjanjem spomina, pa tudi z ikonsko intenzivnostjo,« je v spremjevalno zloženko zapisala likovna kritičarka Franca Marri, ki umetnikovo motiviko tako opredeljuje: »Briška narava, vinogradi, drevesna debla in kmečki svet zaznamujejo slikarjeva platna, ki lebdijo med abstraktним in stvarnim, ki v značilnih rdeče-rjavih tonih spominjajo na prst in na tenkočutno dojemanje krajine. (...) Privlačno ikonsko upodabljanje ponekod usmeri slikarja in iska-

Vladimir Klanjšček
ALTRAN

nje podob z arhaičnim priokusom in skoraj totemskim videzom: mlaka, ob kateri se napajajo krave in voli, razkriva med vodnimi obroči in algami prisotnost žab in drugih živali. Barve postanejo živahnejše in s skrivnostjo starih pravljic pričarajo priroke iz preteklosti. Zidovi in kuhinjski prostori pa zavabijo slikarja v razmišljanje o lastni preteklosti in preteklosti kraškega človeka: zaporedne in prekrivajoče se poteze čopiča tu pričajo o minevanju časa, ki ga vselej odmerja intimna dolžina spomina - doživetega, ki ga prekvaša globoka slikarska občutljivost.«

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, ul. Olives 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Gledališče

IZ NIZA »UN CASTELLO DI... MUSICAL & RISATE!« bo v soboto, 10. maja, ob 20.45 v gledališču Verdi v Gorici glasbena predstava z naslovom »Se tutto fosse Musical« izvedeni gledališke skupine T & M Live iz Genove.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE vabi v ponedeljek, 12. maja, ob 17. uri v Deželnem auditoriju v ul. Roma v Gorici na zaključek akademskega leta 2007-2008. Ob priložnosti bo združenje Grado Teatro nastopilo s komedio »El moroso de la nona«.

V DVORANI BERGAMAS V GRADIŠČU: danes, 9. maja, ob 21. uri David Riondino »Fermata provisoria«; 16. maja ob 21. uri (izven abonmaja) Lucio Belviso »Pianofortissimo«; informacije na tel. 0481-92683.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici bo v soboto, 10. maja, ob 20.30, v nedeljo, 11. maja, ob 19. uri in v četrtek, 15. maja, ob 20.30 gledališka predstava »V vlogi žrtve. Teater absurd v policijski izvedbi« (brata Presnjakov).

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Notte brava a Las Vegas«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Carnera - The Walking Mountain«. Dvorana 3: 16.00 - 18.00 »Saw 4«; 20.00 - 22.00 »Il treno per il Darjeeling«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Speed Racer«. Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Mongol«. Rumena dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Iron Man«.

TRŽIČ **KINEMAX** Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Iron Man«. Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Notte brava a Las Vegas«.

Dvorana 3: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Speed Racer«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Carnera - The Walking Mountain«.

Dvorana 5: 16.00 - 18.00 »Saw 4«; 20.00 - 22.00 »I cacciatori - The Hunting Party«.

Razstave

ČEZMEJNA RAZSTAVA SLIKARJA FRANCETA SLANE

je na ogled v galeriji Artes v Novi Gorici (ul. Gradnikev brigade 6) in v galeriji Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20); do 30. maja v galeriji Kulturnega doma od ponedeljka do petka od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, v večernih urah med prireditvami; v galeriji Artes v Novi Gorici ob delavnikih od 9. ure do 12.30 in od 15. do 19. ure.

FOTOGRAFSKI KROŽEK BFI iz Gorice obvešča, da je v baru v ul. Petrarca v Gorici do 25. maja na ogled razstava člena Viktorja Selve z naslovom »Scalini«.

IZ NIZA ARS NATURAE - NARAVA V SLIKI IN FOTOGRAFIJI je v centru Gradina v Doberdobu na ogled fotografske razstava Luciana Gaudenzija; do 11. maja ob petkih med 17. in 20. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 10. in 20. uro; vstop prost; informacije na tel. 333-4056800, info@ogos@gmail.com.

NA SEDEŽU FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom Lepote Benetk - Slike iz osemajst-

ga stoletja iz zasebnih zbirk; do 27. julija od torka do nedelje med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto; informacije na tel. 422-410886.

RAZSTAVO »TRA IL MURO E IL MARÈ« bodo odprli danes, 9. maja, ob 18. uri v ul. S. Ambrogio (Palazzetto Veneto) v Tržiču; na ogled bo do 15. junija od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro; informacije na tel. 0481-774842.

V MODRA'S GALERIJI v Doberdobu bo v soboto, 10. maja, ob 19. uri odprtje razstave slikarja Mirana Kordeža z naslovom Z vetrom; na ogled bo do 25. maja ob delavnikih med 17. in 19. uro, ob praznikih med 10. in 12. uro. **V DRŽAVNI KNJIŽNICI** v ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava z naslovom Sanje Artura Nathana; do 31. maja od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30, ob nedeljah zaprto.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici bo danes, 9. maja, ob 18. uri odprtje razstave avtorskih mozaikov z naslovom »mosaicando&mosaicisti«; razstavo bo predstavil Nevio Polli; v soboto, 10. in 17. maja, med 10. in 13. uro in v petek, 16. maja, med 10. in 18.30 bodo potekala srečanja z umetniki in laboratoriji mozaikov; informacije na tel. 333-1050680 (Opus Aquileia); na ogled bo do 17. maja od ponedeljka do petka med 10. in 18.30, ob sobotah med 10. in 13. uro.

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici je na ogled razstava grafik Sonje Makuc in male plastike Tee Cerk; na ogled bo do 24. maja od torka do sobote po urniku Katoliške knjigарne.

V GALERIJI DIMENZIJA NAPREDKA na Veliki poti 15 v Solkanu bo danes, 9. maja, ob 19. uri odprtje razstave slikarja Vladimirja Klanjščka z naslovom Obrobje; na ogled bo do 30. maja.

V GALERIJI FRNAŽA na Erjavčevi 4 v Novi Gorici bo do 15. maja na ogled razstava z naslovom Willy Darko.

V GOSTILNI SHERLOCK na Oslavju (pri Tildi) razstavlja svoje fotografije Marko Vogrič, član fotokluba Skupina 75. Dela v različnih tehnikah in formati bodo na ogled do poletja.

V HIŠI MORASSI v goriškem grajskem naselju je na ogled skupinska razstava z naslovom »2 quartett«; razstavljajo Alessandra Bernardis, Liana Colombo, Patrizia Devidè, Nicola la Rovere, Aranyi Sandor, Halla Tibor, Kovacs Réka Gyöngyver, Tompai Ilidiko; na ogled bo vsak dan med 15.30 in 18.30 do 14. maja.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava del Negovana Nemca; po domeni ali ob prireditvah do 30. junija; informacije na tel. 0481-531445.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA (trg Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici) bo danes, 9. maja, ob 20. uri odprtje razstave z naslovom Lujo Vodopivec Skulpture; na ogled bo do 30. maja od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

V OBČINSKEM MUZEJU V PALAČI LOCATELLI V KRMINU bo danes, 9. maja, ob 18.30 odprtje razstave slikarja in pesnika Gustava Januša. Umetnika bo predstavil Hans Kitzmueller; razstava bo na ogled do 2. junija ob četrtekih in petkih med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10.30 in 12.30 ter 16. in 19. uro.

V PALAČI ATTEMPS-PETZENSTEIN v Gorici je v priredbi Pokrajinskih muzejev iz Gorice na ogled razstava z naslovom »Josef Maria Auchenthaler (1865-1949) - Secesionist na robu cesarstva«; na ogled do 30. septembra vsak dan razen ponedeljka med 9. in 19. uro.

V PILONOVI GALERIJIV AJDOVŠČINI je že danes na ogled kiparska razstava Dušana Tršarja z naslovom Življenje v prostoru.

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: 14. maja, ob 20. uri v samostanski cerkvi na Kostanjevici v Novi Gorici koncert tria Seraphin (Marta Močnik Pirš - sopran, Jure Gradišnik - trobenta, Klemen Karlin - orgle).

SNOVANJA 2008 V ORGANIZACIJI SCGV EMIL KOMEL: 15. maja ob 20. uri v dvorani Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju v Gorici koncert z

naslovom »Muovete al mio bel suon« (renesančne in baročne pesmi in plese izvajajo mladi glasbeniki iz dežele FJK in Slovenije); informacije na tel. 0481-532163, scgvkomel@tin.it; vstop prost.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 12. maja, ob 20.15 nastopil ukrajinski pianist Denys Masliuk; za informacije Kulturni dom Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 0030655-3354013, www.kulturnidom-n.si.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo v maju profesorji vseh oddelkov šole nudili brezplačne poskusne individualne lekcije za otroke; prijave na tajništvo Glasbene matice v Gorici, korzo Verdi 51, tel. 0481-531508, ob ponedeljka do petka med 15. in 17. ure.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICKNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da je še nekaj prostih mest na 48-urnem tečaju Uvod v Web Publishing, ki se bo začel v maju in bo potekal dvakrat tedensko ob torkih in petkih z urnikom od 18. do 21. ure. Glavni cilj projekta je nudititi tečajnikom osnovno poznavanje za sestavljanje spletnih strani. Sposobnosti, ki jih bo vsak udeleženec razviljal, so vezane na funkcije osnovne uporabe programskega jezika HTML. Interesenti naj pohitijo z vpisom; informacije na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51, tel. 0481-81826.

Izleti

DRUŠTVO JADRO IN ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK vabita na avtobusni izlet v Belo Krajino v nedeljo, 25. maja; informacije in vpisovanje na tel. 0481-482015.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA (Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030) vabi v soboto, 17. maja, na izlet na Dovško babo (1891 m) - Karavanke (nezahteven pohod v mesecu cvetenja narcis, možnost organiziranega prevoza, vodi Simon Gorup). Sestanek z udeleženci v društvenih prostorih v četrtek, 15. maja, ob 18.30 uri.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA (Bazoviška 4 v Novi Gorici, tel. 003865-3023030) vabi v soboto, 17. maja, na izlet po grebenih Gore (lahka pot, možnost organiziranega prevoza, vodi Rajko Slokar); sestanek z udeleženci v društvenih prostorih v četrtek, 15. maja, ob 18. uri.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA obvešča udeležence izleta Sabotinske družne poti v nedeljo, 11. maja, da bo avtobus odpeljal ob 8. uri s parkirišča pred sejemskim razstaviščem v ulici Barca v Gorici.

Obvestila

ČIPKARSKA ŠOLA V GORICI vabi na odprtje razstave čipk ob 1. mednarodnem natečaju z naslovom Čipke v Gorici v soboto, 17. maja, ob 11.30 v samostanu uršulink v ul. Palladio 6 v Gorici; razstava bo na ogled do 25. maja vsak dan med 10. in 12. uro ter med 15. in 17. uro, ob nedeljah do 18. ure; informacije na tel. 0481-386463, scuola-merletti@libero.it.

DRUŽBE IRIS, IRISACQUA IN ISOGAS obveščajo, da je okence v ulici Sant' Ambrogio v Tržiču z včerašnjim dnem zaprto zaradi dezinzekcije. Dejavnosti tržiškega okanca bo do nadaljnega prevzelo okence v ulici Cade Mezo v Ronkah, ki bo odprt od ponedeljka do sobote med 8.30 in 12.30, ob ponedeljkih in sredah pa tudi med 14. in 18. uro.

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOVCEV FJK DOBERDOB prireja tekmovanje v streljanju na 100 m (tarčo) z lovsko, športno in risanico brez optike. Tekmovanje bo v nedeljo, 11. maja, s pričetkom ob 8. uri v Ušjah pri Sodnici. Preizkusili se bodo tudi streliči iz Slovenije; nagrajevanje je predvideno ob 17.30.

KD OTON ŽUPANIČ, KZPKM GALEB IN ZSKD vabijo osnovnošolske otroke na ustvarjalne delavnice, ki bodo potekale v domu A. Budala v Štandrežu; prvo srečanje v soboto, 17. maja, od 15. do 18. ure pod mentorstvom

POSTAVITEV BRONASTEGA KIPA PRIMOŽA TRUBARJA v Rubižah bo v nedeljo, 11. maja, ob 11. uri. Na priporoču pred Rubiškim gradom bo potekala kulturna prireditev; slavno-

Nashi režiserki

A začasni gradbeni izvedenki
Danes 60 in 10 nazdravljamo
Jutri pa v Šmihel se odpravimo
I nji atelje popravimo.

Kinoatelje

Vljudno vabljeni na slovesnost podelitev priznanja

KAZIMIR HUMAR
kulturnemu delavcu
in vzgojitelju

IVU BOLČINI

Danes, 9. maja 2008,
ob 18. uri v Štandrežu,
župnijska dvorana
Anton Gregorčič

Sodeluje župnijski štandreški otroški zbor pod vodstvom Alessandre Schettino
Kulturni center Lojze Bratuž
Združenje cerkvenih pevskev zborov
Zveza slovenske katoliške prosverte
ob sodelovanju PD Štandrež

stni govornik bo predsednik Slavističnega društva Slovenije Miran Košuta, peli bodo slovenski zbori iz sovodenjske občine. Osrednji pobudnik postavitev obeležja je Rubiški grad s sodelovanjem občine, Kulturnega doma iz Gorice, ZSKZ, ZSKD in Kulturnega centra Lojze Bratuž; pokrovitelji so SKGZ in SSO, odborništvo za kulturo dežele FJK, goriška pokrajina, Urad vlade RS za Slovence po svetu in Častni odbor za počastitev 500. obletnice Trubarjevega rojstva.

RUSIJA - Potem ko se mu je v sredo iztekel predsedniški mandat

Duma s široko večino izrazila zaupnico Putinu kot predsedniku vlade

Medvedjev: »Mislim, da nihče ne dvomi v nain tandem, najino sodelovanje se bo še naprej krepilo«

MOSKVA - Vladimir Putin je včeraj postal predsednik ruske vlade potem, ko ga je na ta položaj potrdil spodnji dom ruskega parlamenta, duma. Za Putina, ki je predtem v govoru razgrnil prihodnje cilje, je glasovalo 392 poslancev, 56 poslancev komunistov je bilo proti.

Putina je na položaj v sredo imenoval novi ruski predsednik Dmitrij Medvedjev, ki je včeraj v dumci napovedal, da bo imel Putin ključno vlogo pri kreiranju ruskega razvoja do leta 2020. "Mislim, da nihče ne dvomi v nain tandem, najino sodelovanje se bo še naprej krepilo," je povedal.

V govoru v dumci je Putin pred glasovanjem napovedal, da si bo prizadeval za spodbujanje proizvodnje naftne. Zavzel se je za znižanje davkov naftnih podjetij, pa tudi nižje davke v drugih sektorjih gospodarstva, med drugim v gradbeništvu, želi pa še obrzdati inflacijo.

Stopnjo inflacije želi novi ruski premier znati pod deset odstotkov. Inflacija je lani dosegla 11,9 odstotka, pri čemer je Putin izpostavil potrebo po znižanju cen. "Naš cilj je, da bi v letu dni imeli enoštevilčno inflacijo," je o načrtih vlade razglabil novi premier, ki je še omenil, da je potrebno izboljšati infrastrukturo in delovno produktivnost.

Nastop pred poslanci je bil samozavesten, Putin pa je dejal, da je Rusija postala drugačna država, od kar je bil premier nekaj mesecov v letu 1999. Po njegovih besedah je Rusija danes sedmo največje gospodarstvo na svetu, do konca leta pa bo prehitela Veliko Britanijo in postala šesto največje.

Napovedal je, da si bo vlada še naprej prizadela vzpodobljati vlaganja ruskih podjetij v tujini, pri čemer je spomnil, da so tuja vlaganja v Rusiji desetkrat večja od ruskih vlaganj v tujini, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass. Kot je dejal Putin, bo vlada, ki jo bo vodil, tujim partnerjem Rusije še naprej potrejevala, da ruska vlaganja niso nič slabša od vlaganj kake države. "Njihovi vzgliki: 'Pazite se. Rusi prihajajo,' so neutemeljeni," je dejal Putin.

Putin se je v sredo po dveh predsedniških mandatih poslovil od Kremlja, kjer ga je nasledil Medvedjev, ki ga je Putin sam izbral za svojega naslednika. 55-letni Putin, nekdanji agent ruske obveščevalne službe, je bil premier pet mesecov leta 1999, ko je predsednik Rusije še bil Boris Jelcin. Slednji je odstopil 31. decembra 1999 in mu predal predsednikovanje. Putin je bil tri meseca kasneje izvoljen na položaj. (STA)

Vladimir Putin in Dmitrij Medvedjev

ANSA

MJANMAR - Ciklon zahteval 100 tisoč mrtvih?

Včeraj pristalo prvo letalo ZN s humanitarno pomočjo

V Brindisiju v Italiji natovarjajo letalo ZN s humanitarno pomočjo

ANSA

YANGON - V Mjanmaru, kjer je divjanje tropskega ciklona Nargis minuli konec tedna terjalo grozovite posledice, je včeraj pristalo prvo letalo Združenih narodov s humanitarno pomočjo. Kot je pojasnil tiskovni predstavnik organizacije Svetovni program za hrano (WFP) Paul Risley, je čartersko letalo pristalo v Yangonu.

Risley je tudi povedal, da je italijansko zunanje ministrstvo organiziralo polet. Letalo s prepotrebno humanitarno pomočjo, vključno z zdravili, energijskimi ploščicami in ostalim, pa je priletno iz italijanskega mesta Brindisi. Po poročanju ZN so včeraj v Mjanmaru pristala še tri letala s pomočjo, potem ko so si predstavniki ZN dva dni prizadevali prepričati vojaško hunto, naj dovoli prihod pomoči.

Mjanmarska vladajoča hunta je bila medtem včeraj prvič deležna prisika s strani svojih sosedov, naj odpre meje in dovoli prihod tuji pomoči in

človekoljubnim delavcem. Vodja Združenja držav jugovzhodne Azije (Asean) Surin Pitsuwan je namreč dejal, da mora hunta, "preden bo prepozno", sodelovati z mednarodno skupnostjo.

Po uradnih mjanmarskih ocenah je tropski ciklon Nargis na jugozahodu Mjanmara zahteval najmanj 22.900 življenj, več kot 42.000 ljudi še pogrešajo, vendar pa je odpravnica poslov na ameriškem veleposlanstvu v Yangonu Shari Villarosa dejala, da bi zaradi pomanjkanja pitne vode in hrane ter slabih higieničnih razmer število mrtvih lahko preseglo 100.000.

Eno najbolj prizadetih je območje delte Iravadija, kjer so pod vodo celotne vasi, številna trupla pa so zagozdena med drevesi. Posledice so čutili tudi v Yangonu, kjer je bil med drugim poškodovan dom mjanmarske opozicijske voditeljice in Nobelove nagrade za mir Aung San Suu Kyi, ki je ostala brez elektrike, tako da si pomaga s svečami. (STA)

KITAJSKA - Neznanci so skušali ovirati nosilce bakle pred vrhom

Olimpijski ogenj prispev na Mount Everest, a ne brez težav

Olimpijska bakla na Sterhi sveta

ANSA

PEKING - Posebna olimpijska bakla, ki so jo prireditelji olimpijskih iger v Pekingu poslali na Mount Everest, je prispevala na streho sveta. Cering Wangmo, zadnji od petih nosilcev bakle, je prispeval na 8848 metrov visoko goro, kjer je zapicil kitajsko, olimpijsko in zastavo iger v Pekingu. Zaključni vzpon iz tabora na 8300 metrov je trajal šest ur.

Vodil ga je Nima Ciren, vodja alpinistične šole u Lhasi, prihod na vrh pa je prenašala tudi kitajska televizija. Osvojitev vrha je bila po načrtih najbolj spektakularna pot olimpijske bakle, ki bo skupaj premerila 137 tisoč kilometrov.

Kot poroča nemška tiskovna agencija DPA, pa tudi na vzponu ni šlo brez težav. Nosilci plamenice so pred vrhom srečali nepoznane tuje alpiniste, ki naj bi poskušali ovirati vzpon bakle. "Naša ekipa je povsem neprizakovana zagledala svetlobo iz alpinističnih svetilk. Nismo pričakovali, da bi lahko koga srečali," je dejal eden od vodij vzpona Li Zhixin, ki ni navedel, kdaj in na kateri višini je prišlo do srečanja, je pa potrdil, da je nekaj ljudi poskušalo ovirati pot olimpijskega ognja.

Zaradi bojazni, da bo prišlo do neljubih dogodkov, je Kitajska tujim alpinistom odpravila odpravah od 1. do 10. maja pred povedala pohod na Mt. Everest, prav tako pa je zaprosila nepalsko vlado, da tudi ona na južni strani Everesta storiti enako. Prihodu olimpijskega ognja v Tibet, ki vključuje tudi pot na streho sveta, so se najbolj upirali tibetanski aktivisti, ki menijo, da želi na ta način Kitajska še bolj utrditi svojo prevlado v tej regiji. (STA)

TIBET - Kljub različnim stališčem

Peking obnavlja pogovor s predstavniki dalajlame

NEW DELHI - Odposlanec tibetanskega duhovnega vodje dalajlame Lodi Gyari je včeraj sporočil, da so se na nedeljskih pogovorih s predstavniki kitajskih oblasti dogovorili za nadaljevanje uradnih pogovorov, katerih datum bodo kmalu določili.

Lodi Gyari je eden od dveh odpolancev, ki se je udeležil nedeljskih neformalnih pogovorov v mestu Shenzhen na jugu Kitajske, ki so bili prvi med stranoma na marčevskih nasilnih protikitajskih protestih v Lhasi. Kot je povedal, so se dogovorili, da bodo nadaljevali uradne pogovore in da bodo datum sedmtega kroga pogovorov določili kmalu po skupnih posvetih. Tibetska vlada v izgnanstvu in kitajske oblasti so imele med letoma 2002 in 2007 šest krogov uradnih pogovorov, ki jih je lani prekinil Peking.

Gyari je v izjavi za javnost, ki jo je objavila na sedežu tibetanske vlade v izgnanstvu v Dharamsali, tudi sporočil, da sta obe strani "kljub velikim razlikam glede pomembnih vprašanj pokazali pripravljenost za iskanje skupnega pristopa". "Obe strani sta dali kon-

kretne predloge, ki bi lahko bili predmet prihodnjih pogovorov," je dodal.

"Dali smo jasno vedeti, da so dogodki v Tibetu neizbežna posledica načrte politike oblasti do Tibetancev, ki sega več desetletij nazaj. Kriza je jasen simptom globoko občutene stiske in nezadovoljstva Tibetancev s to politiko," je povedal Gyari, ki se je v Indijo vrnil v torek, ko je z vsebino pogovorov seznanil dalajlamo. Dodal je, da imata strani povsem različne poglede na naravo in vzroke nedavnih tragičnih dogodkov v Tibetu, da pa so jih na pogovorih izrazili z odkritostjo in iskrenostjo.

Povedal je še, da so Kitajsko povzvali k izpustitvi tibetanskih zapornikov in h končanju politične prevzoje.

Pogovorih so iz Pekinga sporočili, da sta kitajski predstavniki ponovila stališče Kitajske, da se dalajlama ne sme več zavzemati za neodvisnost Tibeta in da mora nehati s poskusmi sabotiranja poletnih olimpijskih iger v Pekingu. Dalajlama je sicer zavzemanje za oboje že večkrat odločno zanikal. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Včeraj so potekale razne slovesnosti in priložnostne prireditve

Izrael slovesno obeležuje 60. letnico obstoja države

13. maja bo v luči slovesnosti v Izrael priproval ameriški predsednik George Bush

JERUZALEM - V Izraelu so včeraj slovesno in na različne načine obeležili 60. obletnico nastanka svoje države. Minulo obdobje so zaznamovala burna leta, v katerih je Izrael storil korake naprej, vendar mu miru sosedi ni uspelo doseči, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

V okviru praznovanj je izraelska vojska odprla vrata svojih vojašnic. Javnost si je tako lahko približje ogledala vojaške baze in tudi nekatero orožje. Del praznovanj so tudi letalski mitinci, ki so jih pripravili ob tej priložnosti.

Več tisoč Izraelcev se je 60. obletnice nastanka države Izrael spomnilo na tudi piknikih, na katerih so, kot poroča AFP, zaužili kakih 13 milijonov hamburgerjev, zrezkov, klobas in kebabov. Zabave so potekale tudi na plazah.

Dogajanje so seveda pozorno spremljale izraelske varnostne sile zaradi nevarnosti, da bi palestinski skrajniči to lahko izkoristili za nove napade. Posebni ukrepi so tako veljali za Zahodni breg.

Medtem ko javnost slavi nastanek judovske države, pa politično vodstvo morebiti čakajo spremembe in negotovost glede politične prihodnosti izraelskega premiera Ehuda Olmerta. Olmert, ki se je znašel sredi več protikorupcijskih preiskav, med drugim zaradi zlorabe položaja, zanika, da bi storil kaj narobe in zatrjuje, da namrava še naprej opravljati naloge premiera.

Izraelska država je nastala 14. maja 1948, ko je David Ben Gurion le nekaj ur pred iztekom britanskega mandata nad Palestino razglasil njen ustanovitev. Skromna slovesnost je potekala v muzeju v Tel Avivu. Ustanovitev Izraela pa je temeljila na odločitvi Združenih narodov iz leta 1947 o delitvi Palestine na dve državi: judovski in arabsko.

Osrednje slovesnosti ob dnevu samostojnosti, s katerimi zaznamujejo 60 let obstoja izraelske države, so leto glede na judovski koledar potekale včeraj. 13. maja pa bo v luči slovesnosti v Izrael priproval ameriški predsednik George Bush, ki želi z obiskom po navedbah Bele hiše potrditi svojo zavezanost miru na Blížnjem vzhodu, 14. maja pa bo izraelski predsednik Šimon Peres v svoji rezidenci sprejel vse, ki so se pred 60. leti rodili na ta dan. (STA)

Letalski miting v počastitev izraelskega državnega praznika

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Libanon na robu državljanke vojne

V Bejrutu in drugod po državi izbruhnili siloviti sponadi

BEJRUT - V libanonskem Bejrutu so včeraj v več četrtih v zahodnem delu mesta izbruhnili siloviti oboroženi sponadi med privrženci prozahodne libanonske vlade in opozicije pod vodstvom Hezbolah, poroča francoska tiskovna agencija AFP, ki se sklicuje na neimenovanega predstavnika libanonskih varnostnih oblasti.

Sponadi so izbruhnili v nekaterih mešanih sunitsko-šiitskih soseskah, vpleteni pa naj bi pri tem uporabili granate, puške in pištole. AFP ob tem poroča o več eksplozijah, ki so odjeknile v prestolnici, slišati naj bi bilo tudi streljanje, območe pa je preletaval helikopter tamkajšnje vojske. Kljub temu neimenovani predstavnik libanonskih varnostnih oblasti o morebitnih žrtvah ali poškodbah ni poročal.

Na televizijskih posnetkih s prizorišča je bilo moč opaziti oborožene moške, pripadnike obeh taborov, ki so streljali drug na drugega. Vodja Hezbolah Hasan Nasralah je medtem vladno zatiranje podpornikov Hezbolah označil kot enakovredno razglasitvi vojnega stanja.

Nasilje je v Libanonu izbruhnilo v sredo med splošno stavko proti naraščajočim cenam. Stavka se je kmalu sprevrgla v sektaško nasilje, saj so se suniti in šiiti sponadli v več delih mesta, zaprli pa so tudi avtocesto, ki vodi do letališča. (STA)

Vodja Hezbolah Hasan Nasrallah

ANSA

EU - Ratifikacijo opravilo že 13 članic

Litva in Latvija ratificirali Lizbonsko pogodbo

VILNIUS/RIGA - Parlamenta Litve in Latvije sta včeraj ratificirala Lizbonsko pogodbo. S tem je reformno pogodbo EU, naslednico propadle evropske ustavne pogodbe, ratificiralo že trinajst članic EU.

V 141-članskem litovskem parlamentu je za ratifikacijo glasovalo 83 poslancev, pet jih je bilo proti, 23 pa se jih je glasovanja vzdržalo. V 100-članskem latvijskem parlamentu pa je bilo 70 glasov za, trije proti in eden vzdržan. Na pobudo Latvije sta se državi dogovorili, da bosta reformno pogodbo ratificirali hkrati. Tretja baltska država Estonija pa je ratifikacijo napovedala za 11. junij.

Lizbonsko pogodbo, ki so jo predsedniki držav in vlad članic EU podpisali decembra lani v Lizboni, so pred Litvo in Latvijo ratificirale Danska, Avstrija, Portugalska, Slovaška, Poljska, Bolgarija, Madžarska, Slovenija, Malta, Romunija in Francija. Irska pa bo kot edina članica povezave izved-

la referendum o tem vprašanju.

Slovensko predsedstvo EU pozdravila ratifikacijo v Litvi in Latviji. "Lizbonska pogodba nedvomno predstavlja dober in pomemben temelj za nadaljnjo graditev skupne evropske prihodnosti. Je pogodba, ki bo Evropski uniji omogočila, da se tako navznoter kot navzven skupaj sponade z izivji, ki jih prinaša 21. stoletje in doprinese še več koristi vsem državljanom EU in vsem državam članicam," je v sporočilu za javnost zapisalo predsedstvo.

Vsaka ratifikacija je po navedbah slovenskega predsedstva pomemben korak h končnemu cilju. Predsedstvo zato skrbno spremlja postopke ratifikacije v državah članicah in ugotavlja, da postopki ratifikacije potekajo ter da pogodba uživa podporo. "Podpora, ki jo pogodba uživa, je pozitivna spodbuda za doseg skupnega cilja vseh držav članic Evropske unije, da pogodba začne veljati 1. januarja 2009," je še zapisalo. (STA)

EU - Včeraj in danes v Ljubljani

Ugledni politiki na Evropa forumu

LJUBLJANA - Ugledni evropski politiki so včeraj, prvi dan 11. Evropa Forumu na Ljubljanskem gradu v vrsti razprav obravnavali prihodnost EU in izzive, s katerimi se sooča unija, pa tudi aktualna vprašanja evropske varnostne in sosedske politike. Veliko pozornosti so namenili tudi Srbi in Turčiji.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering in predsednik Evropskega sveta, premier Janez Janša so se strinjali, da so bili glavni mejnički unije v zadnjem letu dni dogovor o Lizbonski pogodbi, medkulturni dialog in podnebne spremembe. Po mnenju Barrosa k pomembnim mejnikom spadata še širitev schengenskega območja in zagon novega cikla lizbonske strategije. Janša je k bilanci zadnjih 12 mesecev dodal, da je EU v zadnjem letu okreplila vodilno vlogo globalnega dejavnika v boju proti ključnim vprašanjem v svetu - podnebnim spremembam, revščini in migracijam.

Uveljavljanje Evrope kot globalnega akterja v današnjem svetu

PREDSEDNIK EVROPSKE KOMISIJE JOSE MANUEL BARROSO

ANSA

je kot temeljni iziv Evrope v uvodnem govoru na Evropa Forumu, ki ga vsako leto prireja zahodnonemška televizija WDR in letos izjemoma poteka v Ljubljani, izpostavljen slovenski predsednik Danilo Türk.

"EU, ki je srce Evrope, ni več zgolj skupina držav, ki se želijo med seboj tesno povezati, ampak je že razvita skupnost, od katere svet pričakuje vodilno vlogo," je postal. Med glavnimi "frontami" EU je izpostavljen boj proti globalnemu segrevanju in svetovni revščini, izpolnjevanje razvojnih ciljev tisočletja ter artikuliranje jasne politike glede Balkana in Blížnjega vzhoda.

B. VZHOD

Iranski predsednik napadel Izrael

TEHERAN - Praznovanje ob 60. obletnici ustanovitve Izraela, ki se odvijajo po vsem svetu, ne morejo rešiti tega "gnilega in smrdljivega trupla", je včeraj izjavil iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad. Ob tem je na srečanju z novoizvoljenimi iranskimi poslanci znova napovedal neizbežen propad judovske države.

"Tisti, ki misljijo, da bodo z udeležbo na zabavah ob obletnici rešili ali oživili to gnilo in smrdljivo truplo, se hudo motijo. Poleg tega se morajo tudi zavedati, da bodo njihova imena zabeležena v sionističnem kriminalnem dosjeju," je Ahmadinedžad dejal na iranski državni televiziji. Ahmadinedžad je že v preteklosti povzročil mednarodno ogroženje zaradi izražanja upanja o izkoreninjenju Izraela, o premestitvi judovske države v Evropo ali na Aljasko in z vprašanjem o zgodovinski dimenziji holokavsta. (STA)

Sakašvili: Gruzija in Rusija sta zelo blizu vojni

BATUMI/MOSKVA - Gruzija in Rusija sta v zadnjih dneh prišli zelo blizu medsebojni vojni, je včeraj izjavil gruzijski predsednik Mihail Sakašvili. "Mislim, da smo bili pred nekaj dnevi zelo blizu vojne z Rusijo in ta grožnja še vedno ostaja," je dejal Sakašvili v gruzijskem Batumiju. Dodal je, da sta za oborožen sponpad potrebni dve strani, da pa si gruzijska stran tegega ne želi. "Gruzija se ne more bojevati proti Rusiji. Nimamo dovoljenih enot, pripravljenih za vojskovanje, poleg tega pa pri tem ne moremo računati niti na pomoč Nata," je dejal Sakašvili.

Gruzijska prozahodna vlada je Moskvo že pred tem obtožila, da želi k ruskemu ozemlju priključiti gruzijski separatistični pokrajini Abhazijo in Južno Osetijo, da bi s tem oslabila Gruzijo in njena prizadevanja za vstop v severnoatlantsko zavezništvo.

V Kremlju so kmalu po Sakašvilevih izjavah dejali, da "težko verjamemo, da je gruzijski voditelj govoril o tem, da sta državi blizu vojne. "Vsak odgovoren politik, sploh pa predsednik države, bi zelo težko izjavil kaj takega," je povedal neimenovani predstavnik Kremlja.

ECB pustila obrestno mero nespremenjeno

ATENE - Svet Evropske centralne banke (ECB) tudi na včerajšnjem zasedanju - tokrat v Atenah - po pričakovanjih ni spremenil ključne obrestne mere v evrskem območju. Ta tako ostaja na 4,0 odstotka, so sporočili iz ECB. Svet ECB je nespremenjeni pustil tudi obrestni meri za odprtou ponudbo mejnega posojila na 5,0 odstotka in odprtou ponudbo mejnega depozita na 3,0 odstotka.

Svoj mandat za boj proti inflaciji tako še vedno postavlja pred pozive k znižanju obrestnih mer zaradi pešajoče gospodarske rasti. Letna stopnja inflacije v območju evra je po prvi oceni evropskega statističnega urada Eurostat aprila sicer znašala 3,3 odstotka, kar je za tri odstotke manj od marčevske rekordne inflacije. Kljub znižanju pa inflacija v 15 državah z evrom vztraja na visoki ravni že od začetka letosnjega leta in krepko presegla cilj ECB, po katerem naj inflacija na srednjem roku ne bi presegla dveh odstotkov. (STA)

BENEČIJA - Glasbeni spleti

Kitara v komorni glasbi

Večer komornih skupin akademije za glasbo iz Ljubljane jutri v cerkvi sv. Silvestra v Landarju

Sodelovanje z Akademijo za glasbo iz Ljubljane je letos obogatilo program koncertne sezone Glasbene matice z dvema koncertoma. Ob posredovanju pri realizaciji zaključnega abonmajskega večera v Trstu z glasbeniki slovaške Visoke šole iz Banske Bistrike, bo slovenska Akademija nastopila s svojimi učencami na koncertu beneškega dela sezone, ki bo 10. maja v cerkvi v Landarju (Podbonesec) ob 18. uri. Vezna nit večera bo kitara; nastopile bodo namreč tri komorne skupine s kitaro z raznolikim programom, ki bo

obsegal baročne skladbe, kompozicije italijanskih, španskih in južnoameriških mojstrov tega glasbila, vse do sodne slovenske in hrvaške glasbe.

Igrali bodo trio Irenema (Irena Rovtar-flavta, Neža Pirš-violina, Mario Kurtjak-kitara), duo Decorde (kitarista Simon Krajčan Fojkar in Aljoša Vrščaj) in duo, ki ga sestavlja violinist Peter Jud in kitarist Jure Zdovc. Trio je poleg številnih nastopov v Sloveniji, Italiji, Nemčiji in na Hrvaškem prejel 1. nagrado in zlato medaljo na lanskem Tekmovanju komornih sku-

pin Primož Ramovš, srebrno plaketo in posebno nagrado za najboljšo izvedbo slovenskega dela pa na letošnjem tekmovanju TEMSIG. Kitarski duo je začel s skupnim muziciranjem že na Srednji glasbeni šoli in zdaj uspešno nadaljuje na AG, kjer študij dopolnjujejo še uspehi na tekmovanjih. Duo Decorde pa je nastalo leta 2006, a je že igral v Osterčevi dvorani Slovenske filharmonije, v okviru cikla Mladi talenti Imaga Sloveniae in na koncertu iz cikla Študent – profesor (skupaj z duom Lorenz – Novak).

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V četrtek, 15. maja, ob 10.30 / v malih dvoranih Marko Sosič: »Tubotubatubetibit«, abonma zlata ribica.

Gledališče Rossetti

Andrea Camilleri: »La concessione del telefono« / režija: Giuseppe Dipasquale; igrajo: Francesco Paolontoni, Tuccio Musumeci, Pippo Pattavina, Marcello Peracchio; produkcija: Teatro Stabile di Catania. Danes, 9., in jutri, 10. maja, ob 20.30 ter v nedeljo, 11. maja, ob 16.00.

Gledališče Rossetti - Dvorana Bartoli

Nicola Fano: »Lillipupa« / režija: Antonio Calenda; igrajo: Angela Pagano, Ivan Schiavi, Agostino Oliviero - violina, Pierangelo Fevoli - tambarica, Massimo Biaglino - kitara. Danes, 9., in jutri, 10. maja, ob 21.00, v nedeljo, 11. maja, ob 17.00, od torka, 13., do sobote, 17. maja, ob 21.00 ter v nedeljo, 18. maja, ob 17.00.

Gledališče La Contrada

Italo Svevo: »Iferiorità« / igrajo Adriano Giraldi, Maurizio Zaccagna, Manuel Fanni Canelles in Lorenzo Zuffi. Do jutri, 10. maja, ob 20.30 ter v nedeljo, 11. maja, ob 16.30.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 9. maja, ob 20.30 / gledališka predstava »Il fidanzato marocchino« v izvedbi Gledališke skupine La Giara iz Gorice.

V soboto, 17. maja, ob 20.30 / komedija-musical »Quel vizietto« v izvedbi gledališke skupine Gruppo Qaos iz Forlja.

V ponедeljek, 19. maja, ob 20.30 / gledališka predstava »Duohtar pod mus« v režiji Vita Tauferja, igrajo Iztok Mlakar, Urška Bradaška, Gregor Zorc in Boris Cavazza (predstava v abonmaju SSG 2007/08).

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

Brata Prešnjakov: »Vlogi žrtve« / jutri, 10. maja, ob 20.30, v nedeljo, 11. maja, ob 19.00 in v četrtek, 15. maja, ob 20.30.

V četrtek, 15. maja, ob 20. uri / »Somrak bogov«, režija Diego de Brea.

V petek, 16. maja, ob 19.00 / Tena Štivčić: »Fragile«, režija Matjaž Pograjc.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče: do 23. maja bo na ogled razstava Fotokrožka Trst 80 »Človek in čas«.

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), na ogled je likovna razstava Emme Malina Marinelli.

4. pomol: na vodnem žerjavu Ursus bo do 11. maja na ogled razstava sodobne umetnosti. 30 umetnikov predstavlja 60 izdelkov, do platen do fotografij, od kolažev do instalacij in videourat. Urnik: vsak dan od 10.00 do 12.30 in od 19.00 do 20.00.

V gradu pri sv. Justu: sta na ogled razstavi »Van Leo. Un fotografo armeno al Cairo« in »Armeni a Trieste tra Settecento e Novecento«. Urnik: do 25. maja od 9. do 19. ure. Zaprt ob ponedeljkih.

V Trgovinski zbornici je na ogled razstava slik o Somaliji.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

V kavarni San Marco bo do 18. maja na ogled razstava Niccie Quarto »La volutta e il sogno«.

Spazio comunicare (Ul. S. Nicolò 29) / do 24. maja bo na ogled razstava »Stefano Valvasori - +«. Urnik: od ponedeljka do petka od 9. do 13. in od 16. do 19. ure, ob sobotah od 16. do 19. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

V galeriji Milka Bambiča (Proseška ul. 131) bo do 16. maja na ogled slikarska razstava »Naturalistična estetika« društva likovnih dejavnosti Pozejdonska iz Kopra. Urnik: od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra, z urnikom: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno nujavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

V dvorani Iga Grudna bodo do 18. maja na ogled slike Klavdija Palčiča. Urnik: ob sobotah, od 17. do 19. ure, ob nedeljah, od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

V kavarni Gruden so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laurenti. Urnik: kavarne, ob sredah zaprto.

GORICA

ČEZMEJNA RAZSTAVA slike Frančeta Slaneta v organizaciji Kulturnega doma v Gorici in galerije Artes iz Nove Go-

KOSTANJEVICA

Samostanska cerkev Gospodovega oznanjenja

V sredo, 14. maja, ob 20.00 / koncert Tria Seraphim; igrajo: Marta Močnik Pirc - sopran, Jure Gradišnik - trobenta in Klemen Karlin - orgle.

SOLKAN

Kulturni center Mostovna

Jutri, 10. maja, / koncert s skupinama Noctifera in Prospect.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 15. maja, ob 20.30 / »Sera-ta artistica giovanile« - nova predstava koreografije Maje Delak.

Danes, 9. maja, ob 19.30 / v Gallusovi dvorani koncert Zagrebške Filharmonije, dirigent: Alexander Rahbari; solista: Monika Leskovar, violončelo.

Danes, 9. maja, ob 21.00 bo v Klubu CD koncert Brine.

V nedeljo, 11. in v ponedeljek, 12. maja, ob 20. uri / v Linhartovi dvorani: Peeping Tom »Le salon«, sodobni ples (Bruselj, Belgija).

Od torka, 13., do petka, 16. maja, ob 19.30 / v Dvorani Slovenske filharmonije »Noč, sanje, molitve« - koncertni tenedelj s klarinetistom Matetom Bekavcem.

V torek, 13. maja, ob 20.30 / v Klubu CD koncert »Veter indijskega oceana« - nastopa Nawal (Komori) in Debasish Bhattacharya (Indija).

Križanke

Danes, 9. maja, ob 20.00 / koncert saraevske skupine Indexi.

V četrtek, 15. maja, ob 19.00 / koncert Davorja Radolfija.

Mediapark Cvetličarna

V četrtek, 15. maja, ob 21.00 / koncert Janeza Bončine - Benča.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče: do 23. maja bo na ogled razstava Fotokrožka Trst 80 »Človek in čas«.

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), na ogled je likovna razstava Emme Malina Marinelli.

4. pomol: na vodnem žerjavu Ursus bo do 11. maja na ogled razstava sodobne umetnosti. 30 umetnikov predstavlja 60 izdelkov, do platen do fotografij, od kolažev do instalacij in videourat. Urnik: vsak dan od 10.00 do 12.30 in od 19.00 do 20.00.

V gradu pri sv. Justu: sta na ogled razstavi »Van Leo. Un fotografo armeno al Cairo« in »Armeni a Trieste tra Settecento e Novecento«. Urnik: do 25. maja od 9. do 19. ure. Zaprt ob ponedeljkih.

V Trgovinski zbornici je na ogled razstava slik o Somaliji.

Na tržaški fakulteti za ekonomijo bo do 31. julija razstavljal svoje slike Adriano Valuzzi.

V kavarni San Marco bo do 18. maja na ogled razstava Niccie Quarto »La volutta e il sogno«.

Spazio comunicare (Ul. S. Nicolò 29) / do 24. maja bo na ogled razstava »Stefano Valvasori - +«. Urnik: od ponedeljka do petka od 9. do 13. in od 16. do 19. ure, ob sobotah od 16. do 19. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

V galeriji Milka Bambiča (Proseška ul. 131) bo do 16. maja na ogled slikarska razstava »Naturalistična estetika« društva likovnih dejavnosti Pozejdonska iz Kopra. Urnik: od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra, z urnikom: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno nujavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

V dvorani Iga Grudna bodo do 18. maja na ogled slike Klavdija Palčiča. Urnik: ob sobotah, od 17. do 19. ure, ob nedeljah, od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

V kavarni Gruden so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laurenti. Urnik: kavarne, ob sredah zaprto.

GORICA

ČEZMEJNA RAZSTAVA slike Frančeta Slaneta v organizaciji Kulturnega doma v Gorici in galerije Artes iz Nove Go-

rice bo na ogled do 30. maja v galeriji Artes v Novi Gorici (Ul. Gradnikove brigade 6) in v Galeriji Kulturnega doma v Gorici (Ul. I. Brass 20). Urnik: v Galeriji Kulturnega doma od ponedeljka do petka od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami; v galeriji Artes v Novi Gorici pa ob delavnikih od 9. do 12.30 in od 15. do 19. ure.

Kulturni center Lojze Bratuž: / do 30. junija, bo ob prireditvah ali po domeni na ogled razstava z naslovom »Neganov Nemec, 20 let pozneje«.

Palaca Attems-Petzenstein: / do 30. avgusta bo na ogled razstava »Josef Maria Auchentaller (1865-1949) - Un secessio-nista ai confini dell'Impero«. Urnik: od 9. do 19. ure, zaprto ob ponedeljkih.

KOLESARSTVO - Jutri v Palermu začetek dirke po Italiji

Po enajstih letih bi spet lahko zmagal tujec

Italijansko zastopstvo tokrat šibkejše, sporna Astana pa ima več adutov

Zmagovalec Toura 2007 Alberto Contador je eden najboljših tujih kolesarjev na letošnji dirki po Italiji

PALERMO - Za najboljšimi kolesarji je prvi del sezone, obdobje klasičnih spomladanskih dirk, začenja pa se drugi s prvim viškom. Jutri se bo v Palermu na Siciliji z mostvenim kronometrom začela ena treh največjih večetapnih preizkušenj, 91. dirka po Italiji.

Letošnji Giro zna biti izredno zanimiv in negotov do konca, saj bo konkurenca zelo dobra. Predvsem bodo močnejši tujih kolesarji, ki bodo poskušali prekiniti niz 11. zaporednih zmag Italijanov. Zadnji tujih kolesar, ki je dobil dirko, je bil Rus Pavel Tonkov leta 1996. Prvi kandidati za prekinitev tradicije bodo gotovo kolesarji v zadnjih letoh najbolj kontroverzne ekipe, kazahstanske Astane, ki so vabilo za nastop dobili v zadnjem trenutku. Organizatorji jih namreč na prvotni seznam niso uvrstili, v zadnjem trenutku pa so vendarle ugotovili, da bi dirka brez Astane izgubila na vrednosti.

Vodja moštva Astane Belgijec Johan Bruyneel se je priedelitevjem oddolžil s tem, da je v moštvo uvrstil praktično svoje vsa svoja orožja. Slovenci Janija Brajkoviča, ki so ga

pred začetkom sezone celo omenjali kot kandidata moštva za Giro, sicer zaradi zdravstvenih težav ne bo, bodo pa zato visoke uvrstitev lovili lanski zmagovalec Toura Španc Alberto Contador, eden najuspešnejših kolesarjev na zadnjih dirkah po Franciji Nemeč Andreas Kloeden in Američan Levi Leipheimer, ki je bil na največjih dirkah vedno kandidat za visoka mesta, saj je odličen v vožnji na čas, tudi vzponi pa mu niso tujji.

»Med dirko se bomo odločili, na koga bomo stavili vsa razpoložljiva sredstva. Čeprav smo za nastop izvedeli v zadnjem trenutku, pa verjamem, da se je vsaj eden izmed nas zmožen boriti za zmago. Kloden je dobro formo pokazal na dirki po Romandiji, verjamem da bo Contador iz etape v etapo močnejši, v zadnjem tednu, ko se bo dirka odločala, bo že lahko napadal, za Leipheimerja pa mi tudi ne skrbi,« je pred začetkom dejal Bruyneel.

Poleg kolesarjev Astane v ožji krog favoritov sodi cela vrsta Italijanov na celu z Danilom Di Lucom, Paolom Savoldellijem in Gilbertom Simonijem, ki že imajo rožna-

te majice skupnega zmagovalca, in mlajšo generacijo, v katero sodijo Franco Pellizotti, Vincenzo Nibali in Ricardo Ricco. Vidne pa so tudi odstotnosti. Tako ne bo Stefana Garzelli, Ivana Bassa (oba zaradi dopinaga) in Damiana Cunega. V naštevanju favoritorov se ne sme pozabiti na nekatere ruske kolesarje, predvsem na Vladimira Menčova, dvakratnega zmagovalca dirke po Španiji, in tudi vedno nevarne Kolumbijce, pri katerih naj bi tokrat glavno vlogo odigral Mauricio Soler, ki je lani nase opozoril na Touru.

Na večdnevnih dirkah je vedno tudi vprašanje, kdo bo dobil največ etap, za končnega zmagovalca v tem vprašanju vedno kandidirajo specialisti za sprint. Tokrat med kandidati ni Alessandra Petacchija, ki ga je mednarodno športno razsodišče v Lozani nekaj dni pred začetkom kazovalo z enoletno prepovedjo nastopanja, njegovo vlogo bi naj bi vsaj na papirju prevzel Austral Robbie McEwen, njegovi glavni tekmeči pa naj bi bili Italijana Danilo Napolitano, Davide Bennati, Britanec Mark Cavendish, Nemec Erik Zabel in Robert Förster in Belorus Aleksander Usov.

Kolesarji bodo morali v treh tednih prevoziti 3430 kilometrov, ki bodo razdeljeni v 21 etap, imeli bodo dva prosta dneva. Gorskih etap bo nekoliko manj kot v preteklosti, v vzponi se bodo sponpadli v sedmi, 14., 15. in 19. etapi, poleg tega pa jih v 16. etapi čaka še gorski kronometer z vzponom na Kromplatz. Prav voženj na čas pa je več kot prejšnja leta, saj tekmovalce poleg moštvencev in gorskega kronometra čakata še dve posamični uri resnice.

KRATKOVIDNOST

Malo zdaj raje kot več kasneje?

DIMITRIJ KRIŽMAN

»primavere«, sedel pa je tudi že na klopi prve ekipe. V Trstu se spominjam primera tedaj 20-letnega Sebastijana Berka. Skoraj vsi tisti, ki so tako mladi odšli v tujino, so se čez leta vrnili domov sklonjenih glav. Kot primer, nesojeni zvezdnik Benfice Brezovčki bolj kot ne sedi na klopi zadnjevrščenega prvoligaša Livaria. Razlog je preprost: kaj je 16-letni slovenski nogometni blago? Čim se bo pojavi podobno nadarjen Brazilec, bo prednost dobil slednji.

Druga zgodba so prestopi »s trebuhom za kruhom«. Večina slovenskih nogometarjev odhaja tja, kjer jim v dolčenem trenutku ponujajo največ, brez posebnih misli, če je naložba dolgoročna. Dosti igralcev z zelo solidnim potencialom je odšlo na Ciper, nekateri podobno zanimivi v Izrael. Precej denarja takoj, a praktično podpis poklicne smrtne obsodbe. Iz katere nogometno razvite države pa bodo hodili iskat dobre igralce na Ciper ali Izrael! Obratna zgodba je deniro Robert Koren, ki je pred leti iz Celja odšel na Norveško, kjer je zaslužil celo manj kot doma. A Norveška je loviče Anglezov, ti so Korena opazili in letos je Korošec bil najboljši igralec prvouvrščene ekipe 2. angleške lige West Bromwich in bo prihodnje leto igral proti Chelseaju in Manchesteru. Razmišljanje »bolje vrabec v roki kot golob na strehi« v poklicnem športu pač vodi v povprečnost. Finančno nezanimivo slovensko prvenstvo, ki pa je vseeno bolj na očeh kot izraelsko ali ciprsko, v tej kratkovidni logiki tone vse nižje. (dimkrizman@yahoo.it)

ZADNJIH 10 LET

1998: Marco Pantani (Ita)
1999: Ivan Gotti (Ita)
2000: Stefano Garzelli (Ita)
2001: Gilberto Simoni (Ita)
2002: Paolo Savoldelli (Ita)
2003: Gilberto Simoni (Ita)
2004: Damiano Cunego (Ita)
2005: Paolo Savoldelli (Ita)
2006: Ivan Basso (Ita)
2007: Danilo Di Luca (Ita)

REKORDERJI

5 zmag: Eddy Merckx (Bel)
5 zmag: Fausto Coppi (ITA)
5 zmag: Alfredo Binda (ITA)
3 zmage: Bernard Hinault (Fra)
3 zmage: Felice Gimondi (Ita)
3 zmage: Fiorenzo Magni (Ita)
3 zmage: Gino Bartali (Ita)
3 zmage: Giovanni Brunero (Ita)

SLOVENCI - Špilak za belo majico, Golčar le pomočnik

Izkušeni Tadej Valjavec se spogleduje z etapno zmago

PALERMO - Na 91. kolesarski dirki po Italiji bodo nastopili trije Slovenci. Najbolj izkušeni bo Besničan Tadej Valjavec, ki bo letos vozil z francosko ekipo AG2r Providance, v ekipi LRP Brakes bo Mariborčan Jure Golčer, dres Lampreja pa bo nosil najmlajši, Prekmurec Šimon Špilak. Glede na izkušenost in dosežke v preteklosti se največ pričakuje od Valjavca, ki bo na dirki po Italiji nastopil že petič (rekorder med Slovenci je Gorazd Štangelj s sedmimi nastopi). Njegova pripravljenost je sicer tudi zanj neznanka, saj v prvem delu ni veliko tekmoval, a je že dostikrat dokazal, da je lahko tudi po ne najboljšem začetku sezone na Giru zelo visoko. »Letos sem vse podredil Touru, zato na Giru ne pričakujem, da bi lahko bil povsem med najboljšimi. Predvsem si želim, da bi vsaj v eni izmed etap prišel do odmevnega rezultata, mogoče tudi do zimage, ki jo doslej še nimam,« ne ve, kaj lahko pričakuje Valjavec, ki je lastnik najboljše slovenske skupne uvrstit-

TADEJ VALJAVEC

ve na Giru. Leta 2004 je dirko končal na devetem mestu. Besničan upa, da bo imel letos nekaj več pomoči klubskih kolegov, saj je med vsemi, ki bo do letos vozili za AG2r, verjetno najboljši gorski kolesar.

Golčer in Špilak bosta na dirki debitanta, brez izkušenj pa na tako dolgi in zahtevni dirki težko prideš do rezultata. Špilak je sicer v prvem delu sezone vendarle opozoril nase in dokazal, da se lahko enakovredno kosa z najboljšimi. Strokovnjaki so mu celo napovedali boj za belo majico najbolj-

šega mladega kolesarja. »Na taki dirki je zelo težko kaj napovedovati. Vem, da sem dobro pripravljen. Za kaj pa bo to zadostovalo, bomo še videli. Upam, da bom v kakšni izmed etap med najboljšimi, predvsem v etapah s krajšimi vzponi,« je dejal 21-letni Špilak, ki je lahko zadovoljen z dejstvom, da njegova ekipa tokrat nima izrazitega favorita za skupno zmago, saj ne bo kolesaril zmagovalec leta 2004 Damiano Cunego (največ pričakujejo od Poljske Sylvestre Szmyda in Maurizia Bruseghina). Tako bo imel Slovenec vsaj na začetku proste roke in mu ne bo treba garati za kapetana.

Vsekakor pa to ne veja za Golčerja, tekmovalca, ki bi moral na Giru nastopiti že leta 2004, a mu je tu UCI preporovala zaradi prevelikega števila krvnih teles. Mariborčan bo imel vlogo pomočnika, pomagati bo moral lanskemu zmagovalcu Danilu Di Luci in Paolu Savoldelliju (najboljšemu 2002 in 2005). Zato od dirke ne pričakuje ničesar.

NOGOMET - Pokal Roma drugi finalist

CATANIA - Roma je drugi finalist državnega pokala. Potem ko je na prvi polfinalni tekmi proti Cataniji Roma doma zmagala z 1:0, sta se ekipi srečoč v Cataniji razšli pri neodločenem 1:1. Že v 27. min. je po 11-metrovki za Romo zadel Aquilani, dve minutki kasneje pa je izenjal Silvestri. Obe ekipi sta igrali brez mnogih standardnih igralcev, Roma pa je svoj cilj dosegla brez težav. V finalu se bo 24. maja v Rimu pomerila z Interjem. Roma bo v finalu igrala že četrti zapored, lani pa je tudi zmagala.

ERIKSSON - Nekdanji dolgoletni angleški nogometni selektor Sven-Göran Eriksson naj bi v kratkem vnovič postal trener portugalskega prvoligaša Benfice iz Lizbone. Vodstvo Benfice naj bi sedanju trenerju Manchester Cityja ponudilo triletno sodelovanje, ki naj bi Švedu navrglo po 2,29 milijona evrov na leto.

IAQUINTA - Napadalec Juventusa Vincenzo Iaquinta bo zaradi poškodbe mišice zamudil tudi zadnji dve tekmi A lige. Poškoda se dobri celi, vendar bo bržas moral izpustiti tudi nastop na bližnjem Euru. Verjetno je to dobra vest za njegovega kolega Alessandra Del Piera...

SMRTNA KOSA - 26-letni Belgijski nogometar François Sterchele, najboljši strelcev moštva Club Brugge in državni reprezentant, je včeraj zjuril umrl v prometni nesreči, potem ko je s svojim porschejem zletel s ceste in se z veliko hitrostjo zaletel v drevo.

CAPELLO - Anglija bo moja zadnja ekipa pred upokojitvijo, je izjavil njen selektor Fabio Capello, ki meni tudi, da bo na bližnjem EP naslov prvaka ovojila ena med reprezentancami Španije, Francije, Nemčije in Italije.

POSVET - Na Sissi v Trstu prof. Antonio Dal Monte o »primeru Pistorius«

Bodo zmagovali le tekači s protezo?

Tehnologija se hitro razvija, ankete pa kažejo, da so atleti za slavo pripravljeni na vsako žrtev

Ali je pravično dovoliti Oscarju Pistoriusu, da sodeluje z neinvalidi na letosnjih olimpijskih igrah? Profesor Antonio Dal Monte, dolgoletni direktor na Medicinskom in znanstvenem inštitutu pri italijanskem olimpijskem komiteju in bivši odgovorni pri Oddelku za fiziologijo in biomehaniko v istem Inštitutu, je včeraj na celodnevnem posvetu »Znanost in šport« na visoki šoli SISSA odgovoril na zastavljeno vprašanje. Navedel je razloge, zakaj naj bi bil nastop Pistoriusa na najelitnejšem tekmovanju nepravičen.

»Pistorius ni navaden človeški stroj.« Tako je profesor Dal Monte (sedaj poznani športni televizijski komentator) začel nastop, v katerem je utemeljil, zakaj je Pistorius s protezami v primerjavi z ostalimi v prednosti in je bil zato zaenkrat izključen iz iger. Karbonske proteze naj bi mu omogočale doseganje višjih hitrosti.

Dal Monte meni, da so proteze, ki jih Pistorius uporablja pri teku, že na začetku načrtovali samo zato, da bi mu omogočile večjo hitrost. Karbonij, iz katerega so sestavljene, in njihova oblika omogočajo južnoafriškemu tekaču največjo elastičnost, česar mu na primer aluminijaste ne bi nudile.

Karbonski protezi posledično posmenita, da so Pistoriusove »noge« lažje od človeških nog: naše spodnje okončine tehtajo navadno 4–5 kg, proteze pa le nekaj sto gramov. Za premik vsake proteze pri teku je torej potreben manj moči in manj truda. Neinvalid se torej pri teku, pri vsakem koraku (torej premiku noge), utrdi bolj kot Pistorius, ki opravi lahko vsak korak z enakim zagonom in enako močjo.

Z utrujenostjo in močjo je povezano tudi teža vsakega tekača: ker ima Pistorius manj telesne mase, saj je brez nog, ima njegovo srce v primerjavi z »normalnim« tekačem manj »dela«. Posledično se Pistorius utrdi manj kot ostali.

Dal Monte nadalje ugotavlja, da je njegova proteza daljša v primerjavi z normalnim spodnjim delom noge (od kolena do stopala) za vsaj 30 %. To mu tudi omogoča, da predinjači pred ostalimi. Tehnični pripomočki, ki so kot načrtni narejeni le za doseganje visokih hitrosti, tudi določajo frekvenco koraka, ki jo lahko invalid določi na podlagi svojih potreb.

Profesor Dal Monte se je v svoji predstavitvi zaustavil le na eni slabosti protez: »Proteze Pistoriusa bi lahko bolje načrtovali z vidika areodinamičnosti,«

Zgoraj prof.
Antonio Dal
Monte, desno
Oscar Pistorius in
njegovi protezi

KROMA, ANSA

ti, saj niso optimalne.« Da je južnoafriški atlet, ki je nase opozoril predvsem lani na atletski zlati ligi v Rimu, kjer je osvojil drugo mesto, oškodovan na mokri stezi, na štartu in v ovinku, pa ni omenil.

»Če bi proteze bile jamstvo za osvojitev olimpijske zlate medalje, po petih letih pa bi umrl, bi se odločil tudi za amputacijo nog?« Tako se je glasilo vprašanje, na katerega so v anketi odgovarjali vrhunski atleti. Profesor Dal Monte je razkril, da je večina pritrdirno odgovorila na vprašanje. Omenil je še, da si je že veliko tekmovalcev prilagodilo amputiran del telesa samo zato, da bi lahko dosegali v športu boljše rezultate. »Ne izključujem, da so si celo nekateri metalci kopja umetno prilagodili komomelec, da bi dosegli boljše rezultate,« je bila šokantna trditve. Žeja po slavi je torej včasih večja od tega, kar si lahko navadni smrtnik predstavlja.

Res je, da mora Pistorius še osvojiti normo, ki bi mu dovoljevala nastop na najelitnejšem športne dogodku. Tehnologija in znanost pa dandanes napredujejo v neverjetno hitrostjo, tako da se znanstveniki bojijo, da bi že leta 2012 ali 2016 imeli na finalu tekaških preizkušenj le atlete s protezami: »Kočija je nekoč prehitevala avtomobile, naposled

pa so postali avtomobili hitrejši,« je ponazoril s primerom Dal Monte.

Zakaj pa bo južnoafriška plavalka Natalie du Toit, ki je nesreči z motorjem izgubila nogo in je prejšnji teden dosegla normo za nastop na OI na 10 kilometrski plavalni preizkušnji, lahko nastopila v Pekingu med neinvalidi, Pistorius pa so vse nastope prepovedali? Dal Monte je odločitev utemeljil, da pri plavanju na dolge proge noge v bistvu ne štejejo, ampak so pomembne edinovane za ravnoteže v vodi. Plavalka z eno nogo torej naj ne bi imela nikakršnih prednosti.

Kaj pa ostali pripomočki kot so na primer nove kopalke Speedo? Ali niso tudi te nedovoljeni pripomoček, ki pa ga plavalci uporabljajo samo zato, da bi bili hitrejši? Dal Monte se je na zastavljeno vprašanje posmehnil in pojasnil, da bodo najbrž v Pekingu njihovo uporabo prepovedali.

Čeprav je Dal Monte proti nastop Pistorusa na olimpijskih igrah, pa zelo ceni južnoafriškega atleta. 21-letni sprinter je namreč postal zgled za tisoče otrok in odrasle, ki prav tako nosijo proteze, saj je dokazal, da je lahko življenje brez nog enako uspešno kot z obema nogama.

Veronika Sossa

OSTALI NA SISSI O dopingu, genetiki in rekordih

Včeraj so v okviru podiplomskega študija na mednarodni visoki šoli SISSA v Grljanu priredili celodnevni posvet »Znanost in šport«, na katerem so ob znanstveniku in znanemu športnemu komentatorju Antoniju Dal Monte predaval še profesor sodne medicine v Padovi in član komisije za antidoping na italijanski nogometni zvezi **Santo Davide Ferrara**, profesor molekularne biologije na tržaški medicinski univerzi in odgovorni v tržaškem mednarodnem centru genetskega inženirstva in bioteknologij **Mauro Giacca** ter profesor fiziolijke na videmski univerzi **Pietro Enrico di Prampero**.

DOPING - Profesor Ferrara se je v uvodnem predavanju osredotočil na doping. Ker v znanosti ni gotovosti, niti znanstveniki na tem področju ne morejo z gotovostjo trditi, da je določena nedovoljena substanca resnično pomagala športniku k doseganju vrhunskih rezultatov. Čeprav novinarji največkrat povezujejo smrti z uporabo nedovoljenih substanc, je Ferrara potrdil, da le redkokdaj lahko znanstveniki z gotovostjo trdijo, da je smrt res posledica uporabe nedovoljenih substanc. Boj proti dopingu pa je dandanes obsojen na zaostanjanje, saj zaradi hitrega razvoja je neodkritih dopinskih substanc čedalje več.

GENETIKA - Če mednarodna protidopinska organizacija WADA pri odkrivanju substanc zaostaja, pa je na področju genetike zelo previdna. Profesor Giacca je predstavil, kako Center za genetsko inženirstvo po naročilu WADE že ugotavlja možnosti genskega dopinga: »Menim, da bi se tak doping lahko razširil edinole na državni ravni, saj je za to potreben pravi 'dopinski' center. Vsekakor pa menim, da se ta vrsta dopinga še ni razširila,« je zaključil Giacca.

REKORDI - Ali obstajajo fiziološke meje rekorda? Profesor Di Prampero je prikazal, kako lahko fiziolog iz matematično formulo izračunajo tekuči rekord, ki ga lahko doseže. Predstavljal je tudi študijo, ki je izračunalna, kateri bodo maksimalni rekordi, ki bi jih človek lahko dosegel do 23. stoletja. Takrat naj bi atlet pretekel 100 m v 9,15 sekunde.

HOKEJ NA LEDU Za Slovenijo »misija nemogoče« proti Slovaški

HALIFAX - Slovenska hokejska reprezentanca je dobila tekmece v boju za obstanek v elitni skupini svetovnega hokeja. Po dramatičnem razpletu v predtekmovalni skupini C na SP v Halifaxu je zadnje mesto presestljivo zasedla Slovaška, ki bo tako s Slovenijo igrala dvoboj na dve zmagi za obstanek med elito; prva tekma bo dan. Izločitev Slovaške iz boja za medalje je prava senzacija. Slovaška ima 82 klubov, 45 hokejskih dvoran in več kot 10.000 igralcev, od tega 1800 članov. Slovaška je, odkar je leta 1993 nazadnje igrala skupaj s Češko, kot samostojna država na SP v elitni skupini redno nastopala od leta 1996. Nikoli ni bila slabša od desetega mesta. Največji uspeh slovaškega hokeja je naslov svetovnih prvakov leta 2002 na Švedskem.

Za Slovenijo je nastop proti njej prava »misija nemogoče«. Veliko več sreče je imela Italija, ki bo za nasprotnika v boju za obstanek imela Francijo.

NBA - Kobe Bryant je v drugi tekmi polfinala zahodne konference dokazal, zakaj so ga razglasili za najkoristnejšega igralca rednega dela lige. K drugi zmagi svojega moštva Los Angeles Lakers proti Utahu s 120:110 je prispeval 34 točk, 8 skokov in šest asistenc.

Novo solidno predstavo je pokazal tudi Saša Vujačić, v 20 minutah je dosegel 12 točk. V polfinalu vzhoda pa so že odigrali tretji tekmo, Orlando je s 11:8 ugnal Detroit in znižal izid v zmaghah na 1:2.

DUNKERQUE - Slovenski kolesar Borut Božič (Collstrop) je dobro nastopil v tretji etapi dirke Štirje dnevi Dunkerque in osvojil peto mesto ter ciljno črto prevozil v času zmagovalca, Belgijca Kennyja De Haesa (Topsport). V skupnem seštevku vodi Francoz Stephane Auge z 19 sekundami prednosti pred rojakom Clementom Lhotellieriem, Božič je napredoval na 17. mesto (+ 2:54).

PO FJK - Andrea Piechele je zmagovalec skupinskega šprinta 2. etape dirke Po Furlaniji od Pordenona do Casarse della Delizia. Na skupnem vrstnem redu še naprej vodi Slovenec Uroš Silar. Začetek 3. etape bo danes v Trstu, karavana bo vozila tudi po Gorici in Števerjanu, cilj pa bo po 139 km v Gradišču.

V NEDELJO V TRSTU Košarkarski dvoboj na vozičkih in Sitting Volley

System Volley Trieste, tržaška odbojkarska kluba Altura in Libertas ter amatersko športno društvo Calicanto bodo v nedeljo organizirali mednarodno prijateljsko tekmo košarkarje na vozičku med gradiško ekipo Castelvecchio Endesa (A2-liga, pripravljajo se na finali del končnice za napredovanje v A1-ligo, 17. in 18. maja) in moštvo DP Ljubljana, ki igra v prvi slovenski ligi. Tekma bo ob 10.45 v tržaški športni palači na Čarboli. Pobudo, ki so jo predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci v prostorih tržaške kavarne San Marco, so poimenovali »Šport za vse«. Pred prijateljsko tekmo med ljubljanskim in gradiškim klubom se bodo zvrstile še nekatere pobude, s katerimi bodo skušali seznaniti širšo javnost, da obstajajo tudi športi s katerimi se uspešno ukvarjajo športniki s posebnimi potrebami. »Pred prijateljsko tekmo bodo člani društva Calicanto uprizorili nekaj dvobojev tako imenovane integrirane odbanke (ob 9. uri). Na igrišču igrajo športniki s posebnimi potrebami in navadni tekmovalci. Ob 10. uri bo na vrsti še Sitting Volley, ki je v Italiji še malo poznana disciplina. To je odbanka, ki se igra sede,« je nedeljski program orisal Luigi Guerrero (prišotna sta bila še brata Giorgio in Alessandro Tirel). »Tovrstne socialne pobude moramo valorizirati. Pri društvu Calicanto se s športom ukvarja približno 80 športnikov s posebnimi potrebami. Vsi se zelo trudijo in redno trenirajo. Pomembno je, da tudi oni doživijo trenutek slave,« je zaključil predsednik Alture Giorgio Tirel. (jng)

ROKOMET

Ivan Kerpan z »azzurri« za nastop na EP

V državni reprezentanci, ki bo od danes do nedelje na kvalifikacijah v Latisani »lovila« nastop na mladinskem

evropskem rokometnem prvenstvu, bo tudi slovenski član tržaškega moštva Pallamano Trieste Ivan Kerpan. Nasprotniki Italije na kvalifikacijah so Madžarska, Slovaška in Armenija, na EP, ki bo julija na Češkem, pa se uvrstita dve najboljši reprezentanči.

Zbor »azzurrov« je bil včeraj v Liganu, tekme pa bodo, kot rečeno, v Latisani. Za Ivana, ki je že dve leti član državne reprezentance, nedavno od tega pa je z njo nastopil na turnirju v Egiptu, bo to doslej najbolj pomembna preizkušnja v modrem dresu.

ODBOJKA - Derbi končnice 1. moške divizije na Goriškem

Na prvi tekmi Olympia bolj prisebna v ključnih fazah

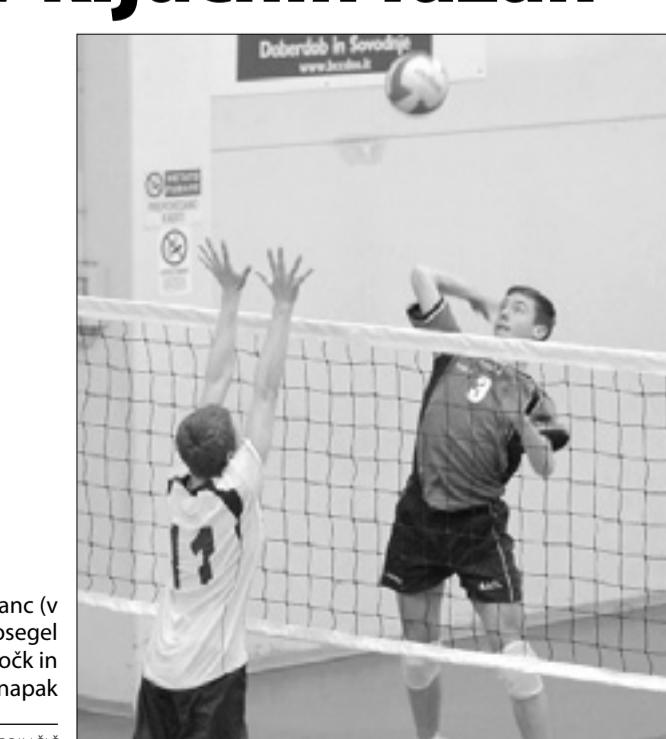
Olympia - Soča Lokanda Devetak 3:0
(25:18, 26:24, 26:24)

OLYMPIA: Fajt 10, Polesel 3, Mucci 10, Komjanc 17, Terpin 3, P. Brotto 5, L. Brotto 1, Blasig 0, Frandoli (L), Dorni.

SOČA: Butkovič 4, A. Černic 9, G. Černic 1, I. Devetak (L), M. Devetak 6, R. Devetak 2, Juren 5, Škorjanc 12.

Prvi derbi polfinala končnice za napredovanje v D-ligo je pripadel Olympii, tekma pa je bila bolj izenačena kot kaže končni izid. Gostitelji so največ pokazali v prvem setu in ga gladko osvojili, v naslednjih dveh pa je odločitev o zmagovalcu padla šele v zaključnih akcijah, v katerih so bili igralci Olympia obakrat bolj prisebni. V drugem setu je Soča tudi dalj časa vodila in imela prva zaključno žogo. Pri zmagovalcih se je še posebej izkazal mladi korektor Matija Komjanc, ki je imel ob 17 točkah samo tri napake. Patrik Brotto pa je na centru dobro nadomestil Ivana Komjanca. Pri Soči velja pohvaliti Martina Devetaka na centru in Davida Škorjanca v napadu. Druga tekma bo že danes ob 20.30 v Sovodnjah, morebitna tretja pa prihodnjo sredo spet na igrišču Olympia.

Matija Komjanc (v napadu) je dosegel veliko točk in naredil malo napak

PRINCIC

KRIZA NAŠEGA NOGOMETA - Športni vodja Kras Goran Kocman je bil razočaran

Alejnikov ni več trener Krasa »Igralce smo preveč razvadili«

Vrhunski trener ni bil garancija za uspeh - Odslej nova strategija - Z Vesno? Letos (verjetno) še ne

Krasova sezona je bila vse prej kot pozitivna. Nogometni repenskega društva se je izmaznilo neposredno napredovanje v elitno ligo (zasluženo je napredoval San Luigi, četudi ga je Kras v prvem delu premagal, v drugem pa igral neodločeno) in tudi uvrstitev v play-off, ki je bila minimalni cilj repenskega društva. Športni vodja Goran Kocman je letošnjo sezono ocenil s petico. »Končno peto mesto je negativen rezultat. Pozitivna je bila le izkušnja z beloruskim trenerjem Sergejem Alejnikovom, četudi mu ni uspelo spremeniti mentalitete večine naših nogometarjev in nismo imeli najboljših rezultatov. Vsekakor je bil Alejnikov zanimiv za marsikoga, za medije, za vse nasprotnikove ekipe in za vse ljubitelje nogometov.«

Bo Alejnikov še naprej treniral Kras?

»Ne. Sinoči (v sredo zvečer op. ur.) smo sedli za mizo in se prijateljsko pogovorili s Sergejem, ki je pred kratkim dobil že nekaj ponudb iz profesionalnega in pol-profesionalnega sveta. Odločili smo se, da prekinemo sodelovanje (beloruski trener je lani s Krasom podpisal enoletno pogodbo op. ur.). Alejnikov torej ne bo več treniral Krasa. Osebno mi je res težko, saj sva z Sergejem velika prijatelja. Letos pa se resnici na ljubo v promocijskem prvenstvu ni najbolje znašel. Če bi napredovali v elitno ligo, bi ga prav gotovo potrdili. Tako pa ne. Z njim odhaja tudi njegov sin Artur.«

Treba bo torej najprej poiskati novega trenerja?

»Tako je. Pogovori so že v teku in v kratkem bo znano ime novega trenerja. Lahko vam le povem, da bo to mlad in ambiciozen trener.«

Je bil Alejnikov mogoče preveč profesionalen?

»Razlika med amaterskim in profesionalnim nogometom je prevelika. Sergej je že treniral tudi v D-ligi. Vseeno pa je skok med ligama prevelik. Mišljene je pač povsem drugačno. Vrhunski trener ni bil garancija za uspeh.«

V to ekipo ste veliko vložili, zbrali ste veliko dobrih nogometarjev. Kljub temu smo na igrišču videli določene vrzeli, predvsem v obrambi.

»V prvem delu, do decembra, smo igrali dobro in potegovali smo se za prvo mesto. Z januarjem pa se je začel prosti pad. Naredili smo veliko napak. Še posebno ranjivi smo bili v obrambi. Pa tudi v napadu nam ni šlo od rok. Pogrešali smo gole Radenka Kneževiča, ki so ga stalno pestile poskodbe (gleženj in hrbot). Tudi ostali napadniki niso bili najbolj prodomi. Zadnje štiri tekme pa moramo čimprej pozabiti. Igra-

Dimitri Batti (desno) je bil med redkimi, ki so igrali zelo konstantno. Trener Sergej Alejnikov (spodaj) bo pri nas ostal samo še do začetka junija. Na sliki zgoraj Goran Kocman

KROMA

li smo slabobi. Fantje so bili demotivirani in brez prave volje.«

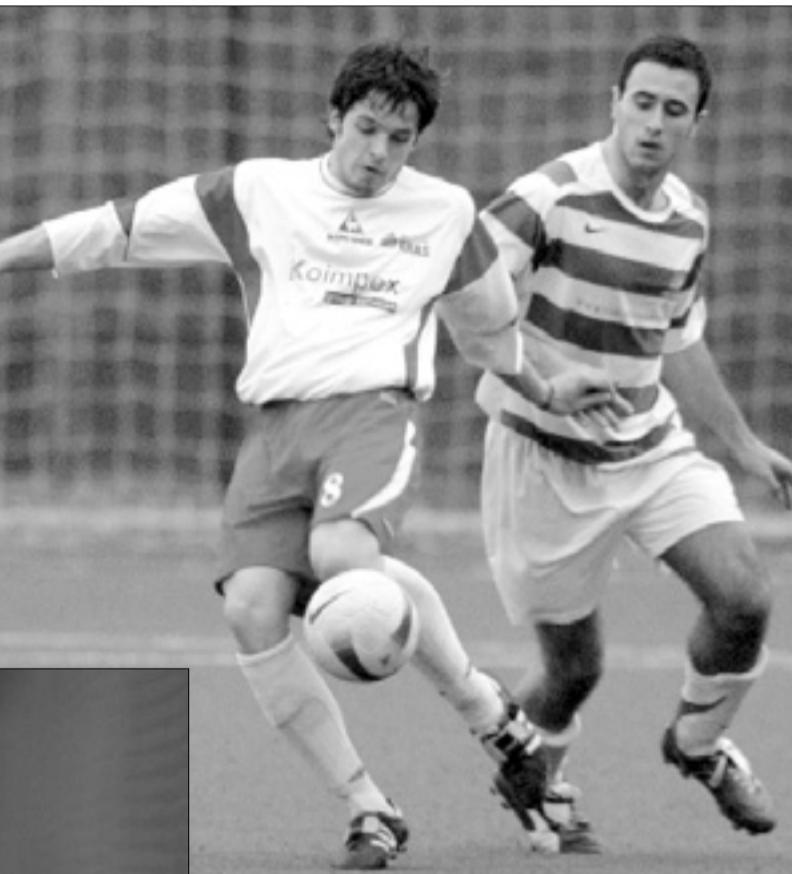
Vaš nogometar Alessandro Giorgi je pred kratkim za naš dnevnik izjavil, da ste bili za marsikoga antipatična ekipa.

»Najbrž so nam nekateri vse to zaviali. Na gostovanja smo se odpovedali z avtobusom, pred tekmo smo šli skupaj na košilo, imeli smo majice s številnimi sponzorji itd. Prav zaradi tega so proti nam dali vse od sebe in igrali 110 odstotno.«

Zakaj pa niso tudi vaši nogometarji dali vse od sebe?

»Najbrž smo jih z vsem tem preveč razvadili. Nudili smo jim vse najboljše pogoje. Očitno to ni dobro. Odslej ne bo več tako. Morali se bodo bolj potruditi. Vse ugodnosti si bodo morali prislužiti z dobrimi rezultati, trudom in požrtvovalnostjo.«

Kako naprej?

»O igralskem kadru se bomo pomnenili z novim trenerjem in skupaj odločili, kdo bo ostal in kdo se bo poslovil. Nekaj sprememb bo, ker so nas nekateri

»Ne vem. Mogoče ne bi sprejeli z veseljem. Združitev pa je edina pot, da bi lahko bili še naprej kompetitivni z ostalimi.«

Jan Grigč

TROFEJA POKRAJIN

Zmagaj in gol Bressana

Goriška mladinska selekcija 2. in 3. amaterske lige, pri kateri igra tudi četverica nogometarjev doberdobške Mladosti (Danijel Ferlez, Simone Bressan, Emanuel Radetič in Jurij Devetak), je v tretjem krogu Trofeje pokrajin premagala selekcijo iz Tolmeča. Končni izid je bil 3:1. Med strelce pa se je vpisal tudi zvezni igralec Mladosti Simone Bressan. Trst je z 0:1 premagal Portoroz. Videm pa je bil 2:1 boljši od Črvinjana. V prihodnjem krogu bo Gorica igrala proti Črvinjanu, Trst pa proti Vidmu.

DISCIPLINSKI UKREPI - Trije nogometarji naših društv v 1. krogu prihodnje sezone ne bodo stopili na igrišče. Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je za en krog kaznovala Riccarda Bertocchija (Vesna), Radenka Kneževiča (Kras) in Micheleja Meolo (Primorec).

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke od letnika 1998 do letnika 2004, v telovadnicah na Opčinah v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpisovanje do 31. maja 2008, na tel. št.: 040-226332 ali na info@cheerdancemillenium.com.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM ob priliki 5. obletnice ustanovitve društva vabi na priložnostno »Zaključno prireditve« v soboto, 17. maja 2008, ob 20.30, v športnem centru Ervatti pri Brščkih. Toplo vabljeni!

TPK SIRENA organizira tudi letos tri poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 13. leta starosti. Nudimo teorične in praktične tečaje tečaje v razredu »Optimist«. Potrebna pogoja za vpis sta dobro poznавanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom vso opremo, vpis v Jadralno zvezo in spremstvo na plovbi. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure. 1. tečaj – od 16. junija do 27. junija; 2. tečaj – od 30. junija do 11. julija; 3. tečaj – od 14. julija do 25. julija. Vpisovanje: najkasneje 7 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše informacije so na razpolago v tajništvu sedeža, Miramarski drevored, 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ali na tel. 040-422696.

SMUČARSKA KOMISIJA ZSŠDI vabi vse nagrajence, tekmovalce in prijatelje športnega gibanja na zaključno nagrajevanje Primorskega smučarskega pokala, ki bo včut, 10. maja na Kaliču pri Postojni.

AŠD-SK BRDINA organizira v nedeljo, 25. maja avtobusni izlet in Gardaland. Vpisovanje bo na sedežu, Repentabora ul. na št. 37, v torek od 19.30 do 21. ure. Informacije lahko dobite na tel. 347-5292058. Rok za vpis zapade danes.

AŠD BREG organizira v nedeljo, 18. maja tekmo med bivšimi Bregovimi nogometarji. Za podrobnejše informacije in prijavo lahko poklicete v večernih urah naslednje številke: Giuliano 3291258112, Sandy 3356186336 in Paolo 3488833730.

SK DEVIN prireja 4.izlet v okviru po bude Špoznavajmo kras s kolesom v nedeljo 11. maja 2008. Zbirališče ob 9.uri na Opčinah - cesta za Repentabor - približno 50 m na desno pred železniškim mostom.

ŠD MLADINA - SMUČARSKI ODSEK vabi nagrajence, tekmovalce in člane na zaključno nagrajevanje smučarskega Primorskega pokala, ki bo v soboto, 10. maja, na Kaliču pri Postojni.

SPDG vabi svoje člane in tekmovalce na zaključno nagrajevanje smučarskega Primorskega pokala, ki bo v soboto na Kaliču pri Postojni.

SK DEVIN vabi vse nagrajence, tekmovalce, udeležence in spremjevalece na sklepno nagrajevanje Primorskega smučarskega pokala, ki bo včut, 10.maja na Kaliču s pričetkom ob 12.uri.

ZSŠDI razpisuje likovni natečaj namenjen učencem osnovnih, ter literarni natečaj namenjen dijakom nižjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na temo športa z naslovom Drobci iz športnega sveta 2008. Rok za predstavitev prispevkov zapade 31. maja 2008. Podrobnejše informacije na www.zssdi.it.

OBČNI ZBOR

Cheerdance bo proslavljal peto obletnico

Pred dnevi se je v Gropadi, na sedežu KD Skala, odvijal občni zbor AŠD Cheerdance millenium. Po pozdravu predsednice Petre Križmančič in obnovi sezone, ki jo je podala Nastja Milič, so člani volili za odprtje davčne številke, ki naj bi društvo zagotovila številne olajšave.

Ob koncu občnega zборa je bilo tudi podeljevanje priznanj članom, ki so se najprej udejstvovali v motorično plesni šoli, po ustanovitvi AŠD Cheerdance millenium pa so se še dodatno angažirali. Križmančičeva se je toplo zahvalila Miji Kalc, odbornici, ki je zbirala posnetke in slike tekmovanj, na podlagi katerih je pripravila 2 dvd-ja.

Letos slavi društvo svojo peto obletnico ustanovitve, začetki delovanja pa segajo že v leto 1998.

V soboto 17. maja bodo obletnico društvene ustanovitve obeležili z nastopom. Svečanosti bodo potekale v telovadnici »Ervatti« pri Brščkih z začetkom ob 20.30.

KONJSKI ŠPORTI

- Tina Ivancich iz Križa

Niza že lepe uspehe

Konec maja jo čaka nastop na prestižnem Sienskem trgu v Rimu - Na severu Italije vodi na tekmovanju v preskakovanju ovir

Tina Ivancich s svojim 10-letnim holandcem Rulianom trenira praktično vsak dan, letos pa je že zmagala na pomembnih preizkušnjah v Venetu in Lombardiji

Vrhunski rezultati so pri Tini zasluženo plačilo za vložen trud, saj je nastopanje v konjških športih res izjemno naporno bodisi za tekmovalce bodisi za družine. Mlada Ivancicheva je v otroških kategorijah na poniju namreč

tekmovala v raznih tržaških društvih, že pol drugo leto pa se vsak dan razen ob ponedeljkih (ob vikendih pa so kot rečeno večkrat na sporednu dolga potovanja na tekme) pelje v Manzano, kjer jo v konjušnici Erica tržaške dru-

žine Prioglio na treningu pričakujeta trener Michele Faccin in 10-letni holandec. Pri tem športu je kajpak še kako pomembna simbioza med jahačem in konjem, ki jo je moč primereno razvijati le preko vsakodnevnega stika.

9. MAJ IN EVROPSKO LETO MEDKULTURNEGA DIALOGA

Če ni odprtosti, ni medkulturne družbe

Evropa je globoko razdeljena med severom in jugom, vzhodom in zahodom, protestantizmom in ortodoksijo.

Bolj so jo karakterizirale ločitve in konflikti, kot pa enotnost in soglasnost.

Bideleux

Mladi doživljamo proces evropske intergracije kot nekaj samo po sebi umevnega, kot del vsakdana. V okviru šolskih projektov potujemo v Bruselj, hodimo na »Erasmuse« po Evropi, plačujemo z evrom, se peljemo mimo mej, ki jih pravzaprav ni več. In se nam zdi nemogoče, da bi bilo lahko drugače. Ne zavedamo se, da so stvari, ki so nam tako vsakdanje, pravzaprav sad dolgega procesa, potičnih poganjaj, velikih projektov.

Ko smo imeli pri Klopou pred kratkim sestanek in smo si delili delo in teme, o katerih naj bi vsak pisal, smo ugotovili, da izide letos naša stran ravno 9. maja. »9. maj ... Ma kaj ni

dan Evrope?«, je nekdo vprašal. Tako je! In se nam ni zdelo prav, da ne bi o tem ničesar napisali. Gre namreč za dan, ko se spominjam enega prvih konkurenčnih premikov, ki so bili narejeni v smeri oblikovanja tega, čemur danes pravimo Evropska unija.

9. maja 1950 je tedanji francoški zunanjji minister Robert Schuman v svoji zgodovinski izjavi, ki jo danes poznamo kot »Schumanova deklaracija«, predlagal oblikovanje skupnega trga v dveh pomembnih gospodarskih panogah - premogu in jeklu. Schuman je predlagal, naj se premogovi in jeklarski industriji Francije in Nemčije, ki sta bili v tistem času osnova vojaške moči obeh držav, povežeta v okviru nadzravne, upravljavske organizacije, v katero bi se lahko vključile tudi druge evropske države. 9. maj je bil leta 1985 razglašen za dan Evrope.

Pri Klopou smo se spraševali, kako naj obeležimo današnji dan. Kaj pomeni danes 9. maj? Danes, ko je aktualno vprašanje ratifikacije Lizbonske pogodbe, ko Slovenija predseduje Svetu Evropske unije, ko poteka evropsko leto medkulturnega dialoga ... Prav medkulturnost se nam je zdela najprivlačnejša tema. O njej smo se pogovorili z 28-letnim Mitjo Tretjakom, ki je diplomiral na fakulteti za medkulturne vede v Trstu. Tri leta je delal na devinskem Zavodu zdrževanja sveta, kjer se je ukvarjal z medkulturnostjo in vodil dejavnosti s šolami. Zadnja tri leta je glavni in odgovorni urednik Primorskega študentskega univerzitetnega časopisa Kažin, od lani pa tudi glavni in odgovorni urednik novonastalega Radia Kažin. Je publicist in sodeluje s Študentsko organizacijo Univerze na Primorskem.

Letos je evropsko leto medkulturnega dialoga. Kaj to pomeni - medkulturni dialog?

Da se ne spuščamo v teorije in strokovne razlage, lahko rečemo, da medkulturni dialog predstavlja neko pozitivno in konstruktivno, se pravi ne xenofobično, rešitev soocanja z različnostmi. Še bolj enostavno, lahko bi trdili, da gre za neki poskus razumevanja drugih kultur, religij in nazrov, sprejemanja le-teh v smeri pluralizma.

Skozi celo leto poteka vrsta aktivnosti, pobud v različnih evropskih državah. Cilj je »spodbuditi medkulturni dialog kot proces, v katerem se lahko vsi v EU v svojem vsakodnevničju sposegnejo spoprijemamo z odprtim in kompleksnim kulturnim okoljem« (tako Jan Figel na konferenci »Medkulturni dialog kot temeljna evropska vrednota«).

Kako je po tvojem mnenju konkrentno mogoče vzpostaviti medkulturni dialog? Kakšna je lahko na primer vloga šole?

Pred nekaj meseci se je začela intenzivna debata o pomenu, ki ga ima v naši, se pravi evropski, družbi medkulturni dialog. Nekako se ga poskuša na veliko spodbujati, kar seveda ni napačno. Menim pa, da se moramo zavedati, da ne gre za nekaj novega - medkulturni dialog je v večkulturnih družbah vedno obstajal. Kulture so se vedno srečevali in interagirale brez večjih problemov. Tudi naš ozji prostor je bil od nekdaj večkulturni, pluralistični prostor, tako kot je bil Balkan in konec koncov Evropa sama. Zaradi svoje majhnosti je Evropa naravni habitat za medkulturni dialog. O tem se doslej ni posebno razpravljalo, šlo je pač za dejstvo. Občutek imam zato, da se zadnje čase nekako »odkriva toplo vodo«, ko se poskuša predstaviti to vrsto dialoga, kot nekaj novega, inovativnega. Gre za težnjo, ki je posledica nestrnosti, ki je danes v Evropi vedno večja. Različne oblike raziskov so vse bolj pogoste. Sprožili pa jih niso priseljeni kot nam marsikdaj skusajo dopovedati. Nestrnost ne zadeva namreč samo priseljencev. V naši družbi je na primer veliko (prikrtega) nasilja (nad šibkejšimi, nad istospolno usmerjenimi, v družinah pa sploh).

Če se povrnam na vprašanje: seveda je vloga šole zelo pomembna, če pa situacija ni rožnata ne smemo kriviti samo šole, ker so za vzgojo otrok ravno tako odgovorni v prvi vrsti starši, družina in pa drugi dejavniki, kot so danes na primer mediji.

Katere so ovire, ki zaustavljajo ta dialog?

Zagotovo so to nepoznavanje, se

pravi splošna ignoranca, ki je v naši družbi vse bolj prisotna, nevzgoja, pa seveda neprimerni poskusi reševanja problemov in sporov. Pa še je lahko našteval ...

Raziskava je pokazala, da je dve tretjini Evropecev vsak dan v stiku z vsaj eno osebo iz drugega verskega, etničnega ali nacionalnega okolja. To kaže, da je medkulturna integracija vsakdanji pojav v Evropi. In vendar se med Evropeci krepi strah pred drugačnim (glej uspeh Severne lige na zadnjih volitvah v Italiji). Gre po tvojem za protislovje ali samo za logično posledico vse bolj raznolikosti in mešane sestave evropske družbe?

Če je nekdo v stiku z osebo, ki izhaja iz drugega verskega, etničnega ali nacionalnega okolja, še ne pomeni, da je integriran. Te dve stvari nista niti slučajno povezani. Brez spoznavanja druge kulture, ne bo nikoli prišlo do zdaj toliko aktualnega medkulturnega dialoga. Integracija pa je nekaj drugačega. Ne poznam statističnih podatkov, za to kar vem, sem videl in izkusil pa se mi zdijo priseljeni iz ne-evropskih držav zelo slabo integrirani v celi EU. Ta je eden od mnogih problemov, ki bi ga bili morebiti rešiti že pred desetletji. Ker pa ni bil rešen, se danes spopadamo s težavami, ki nastajajo iz tega ne-integriranja, oziroma iz getizacije skupin priseljencev. Problemi pa so seveda na obeh straneh, pri priseljenjih in pri t.i. domaćinih.

In še - je ta strah samo italijanska anomalija ali gre za vseevropski pojav?

Ne bi siupal posploševati, je pa ne-strupnost vseevropski pojav, ki se nevarno močno in hitro širi predvsem v vzhodni Evropi. V zahodni Evropi je sicer že dlje prisotna in to se kaže tudi po izidih volitev malodane povsod v Evropi. Desnica počasi prevzema oblast tudi v tistih državah, ki so bile do nedavnega vzor integracije in plurnosti ...

Je po tvojem pretirana odprtost migracijske politike škodljiva v procesu vzpostavljanja medkulturne družbe?

Če ni odprtosti, ni medkulturne družbe. Evropska družba je bila od vedno odprta. Ko smo začeli postavljati meje pa so se začeli problemi, presodite sami.

V procesu globalizacije se izgubljajo prvine manjših kultur, stare kulturne vrednosti se spreminja. Kakšna je usoda, ki jo imajo v tem procesu zdrževanja manjše države, številčno manjši narodi?

Glej, zamejcem ta odgovor ne bo niti malo všeč, je pa tako: kulture in identitete se spreminja, izginjajo in se rojevajo novo. To je dejstvo in nekaj čisto navadnega.

Petek, 9. maja 2008

Št. 17 (70)

Pri strani sodelujejo Aleksandra, Andrej, Erik, Ivana, Jana, Martina, Mateja, Tereza, in Veronika.

e-mail: klop@primorski.it

Na enak način se spreminja tudi jezik in navade. Gre za proces, za razvoj. Usoda manjših držav je odvisna od nacionalne politike, usoda narodov pa je odvisna od njihove odprtosti in pripravljenosti na razvoj, sprememb. Zagotovo pa ni odvisna od prisotnosti ali ne-prisotnosti priseljencev.

Govori se o združevanju držav, narodov. Kaj pa združevanje ljudi? Posameznik? Mogoče so prav posamezniki s svojimi različnimi pogledi na svet, s svojim strahom pred drugimi glavna ovira pri vzpostavitvi medkulturnega dialoga. Kaj ti misliš o tem?

Zagotovo. Kdo drug tvori narode in države, če ne posamezniki? Kot sem že povedal, pa je glavna ovira nestrnost, ki jo izrodi nepoznavanje, oziroma strah pred drugim.

Koliko po tvojem mnenju Evropejci sploh čutimo potrebo po dialogu?

Ne vem. Če je dialog vsljen, je neučinkovit. Če bi morali razumeti, kaj se v Evropi pravzaprav dogaja in sami pri sebi priznati, da nas je strah drugega. Strah nas je globalizacije, ker je prehitra in ker ne vemo, kam nas bo peljala. Takega tempa ni bil nikče vajan. Če mislimo, da ne čutimo potrebe po dialogu, se pravi po sočanju, potem pa se moramo zamisliti in si priznati, da smo postali nestrnji, da ne rečem rasti.

9. maj je dan Evrope. Misliš, da ima lahko to, da se spomnimo podobnih simbolov, velik pomen pri gradnji neke skupine, evropske zavesti?

Ne vem. Evropska identiteta itak ni naravna, je nekaj umetnega, ki bo samoumevana naslednjim generacijam. Nam zagotovo ni. Nikakor ne bi primerjal proslavljanja tega datuma s proslavljanjem drugih, zgodovinskih datumov, ki so zakorenjeni v našem skupnem spominu. Sploh pa je evropska zavest nekaj tako strašno nedoločenega, da se včasih sprašujem, kakšno zavest je treba pravzaprav graditi. Ne bi hotel, da bi vse to zvezelo čudno in ekstremno, vendar mislim, da moramo v današnji družbi najprej najti same sebe in svoj prostor v tej Evropi. V času globalizacije mora človek najprej ponovno definirati samega sebe, nato bomo lahko gradili Evropece in neko skupino, evropsko identitet. Je pa po drugi strani Evropska Unija vedno večja, združuje različne narode in kulture, ki si včasih niso niti podobni. Zato mislim, da bi morali prej graditi na vrednotah in ne na neki skupni kulturni identiteti. Vrednote pa, kot sem že povedal, moramo na novo definirati in odprtost, sprejemanje drugačnega lahko postane ena od teh.

 Vse najboljše Sandra!

 Jutri: v kriškem baru Manatabas (pr'Andreju) glasbeni večer v spomin na Walterja; nastopila bo cela vrsta dž-jev, med katerimi bo tudi slavnij dž Kashmire.

Zasluzek bo lastnik lokalne dodelil v dobrodelne namene.

 Ob prazniku mamic prirejata mladinski odsek in ženska vokalna skupina kulturnega društva Jezero iz Dobrodoba dobrodelni glasbeni večer. Potekal bo v dvorani društvenega sedeža v petek, 9. maja, z začetkom ob 20. uri. Nastopila bosta ženska vokalna skupina in otroški pevski zbor iz Sovodenj, gost večera pa bo mednarodno dobrodelno društvo Kulturagua. Na pobudo le-tega poteka namreč nabiralna akcija za nakup zdravstvenih naprav, namenjenih otroški kirurski sobi bolnišnice v mestu Leon v Nikaragvi. Na doberdobske prireditve bo društvo Kulturagua predvajalo posnetke, ki dokumentirajo opravljeno delo v Nikaragvi od julija 2003 do novembra 2006. Slovenski otroci iz Goriške in Tržaške so se že izkazali po darežljivosti, prispevali so k nabirkam denarja ter svojim manj srečnim sovrašnikom podarili tudi odrabljene igrače in oblike.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 8. video natečaj 2008 - Mladinski dom - Celovec: Tuječ imenovan oče

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Lynx

23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Io sto con lei

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina (vodita E. Daniele in L. Giurato)

10.50 Aktualno: Komemoracija v spomin na žrtve terorizma

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

12.15 Variete: La prova del cuoco (vodi A. Clerici)

13.30 Dnevnik in Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana Storie (vodi C. Balivo)

14.45 Nad.: Incantesimo (i. V. Alfieri, M. Campironi)

15.50 Variete: Festa italiana

16.15 Variete: La vita in diretta

18.50 Kvizi: Alta tensione (vodi Carlo Conti)

20.00 Dnevnik

20.30 Kvizi: Affari tuo

21.10 Variete: I Raccomandati

23.15 0.50 Dnevnik

23.20 Aktualno: Tv7, sledi Appuntamento

Rai Due

6.00 6.20 Aktualno: Focus

6.05 Dnevnik, zdravje, sledi Focus

6.25 17.20, 19.50 Resničnostni šov: X Factor

7.00 Variete: Random

9.15 Aktualno: Dnevnik - Gore

9.45 Magazine - Un mondo a colori

10.00 Aktualno: Dnevnik - punto.it

11.00 Variete: Piazza grande

13.00 Dnevnik, običaji in družba, potovanja

14.00 Variete: L'Italia sul 2

15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alda D' Eusanio)

18.05 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

19.00 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 Dnevnik

21.05 Film: Indiana Jones e il tempio maledetto (pust., ZDA, '84, r. S. Spielberg, i. H. Ford, K. Capshaw)

23.10 Dnevnik, sledi Punto di vista

23.25 Proza: Corpo di Stato - Il delitto Moro: una generazione divisa

0.40 Aktualno: Parlament

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo; Italia, istruzioni per l'uso

8.05 Aktualno: La storia siamo noi

9.05 Aktualno: Verba volant

9.15 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved in rubrika Cifre in chiaro

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.10 Aktualno: Fuoriclasse canale Scuola - Lavoro

13.40 Aktualno: Lab Story: Miss Perfettissima

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Dnevnik - Leonardo - Neapolis - Flash L.I.S. -

15.15 Variete: Trebisonda

16.00 Dnevnik - GT ragazzi

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.10 Variete: Blob

20.30 Nad.: Un posto al sole (i. S. Rossi)

21.05 Aktualno: Mi manda Raitre (vodi A. Vianello)

23.10 Dnevnik - deželne vesti, sledi Primo piano

23.45 Variete: Glob - Losceno del villaggio

Rete 4

6.20 Aktualno: Peste e corna e gocce di storia

6.25 Nan.: Kojak

7.30 Nan.: Magnum P.I.

8.30 Nan.: Nash Bridges

9.30 Nad.: Hunter

10.30 Nad.: Sentieri

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nad.: Febbre d'amore

12.00 Nad.: Vivere

12.30 Nan.: Bianca

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.30 Film: Dalla terrazza (dram., ZDA, '60, r. M. Robson, i. P. Newman, J. Woodward)

18.40 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Variete: Vieni avanti cretino

23.20 Film: Sono pazzo di Iris Blond (kom., It., '96, r. i. C. Verdone, i. C. Gerini)

1.45 Dnevnik - Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Promet, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Mattino cinque (vodita B. D'Urso, C. Brachino)

11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne (vodi M. De Filippi)

16.15 Resničnostni šov: L'album di Amici

17.00 Film: Un tuffo verso l'amore (dram., Aut./Nem., '05, r. F. J. Gottlieb, i. e. Sandler, S. Neu)

18.50 Kvizi: 50 - 50 (vodi Gerri Scotti)

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza

21.10 Nan.: Aldo Moro - Il Presidente (It., '88, r. G. M. Tavarelli, i. M. Placido, M. Foschi)

23.30 Aktualno: Matrix (vodi Enrico Mentana)

1.20 Dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.10 Nan.: Otto sotto un tetto

6.35 13.40 Risanke

9.05 Nan.: Happy Days

10.00 Nan.: Dharma & Greg

10.30 Nan.: Hope & Faith

11.00 Nan.: A casa con i tuoi

11.25 Nan.: Will & Grace

12.15 Aktualno: Secondo voi

12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

14.30 Risanke: Simpsonovi

15.00 Nan.: The O.C.

15.55 Tenis: Internazionali d'Italia, moški, četrtna

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Variete: Candid Camera

19.35 Nan.: Belli dentro

20.05 Nan.: Love Bugs

20.30 Aktualno: RTV - La tv della realta'

21.10 Film: 50 volte il primo bacio (kom., ZDA, '03, r. P. Segal, i. A. Sandler, D. Barrymore)

23.10 Nan.: 24

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dnevnik

7.20 17.00 Risanke

8.10 Storie tra le righe

9.25 Aktualno: Formato famiglia

10.15 Aktualno: Obiettivo lavoro

10.40 Nan.: The Flying Doctors

12.05 Inf. odd.: Udinessimi, il blog in Tv

12.30 Aktualno: La Provincia ti informa

12.50 Gledališče: Il Rossetti

13.35 Aktualno: Pari opportunità in Provincia

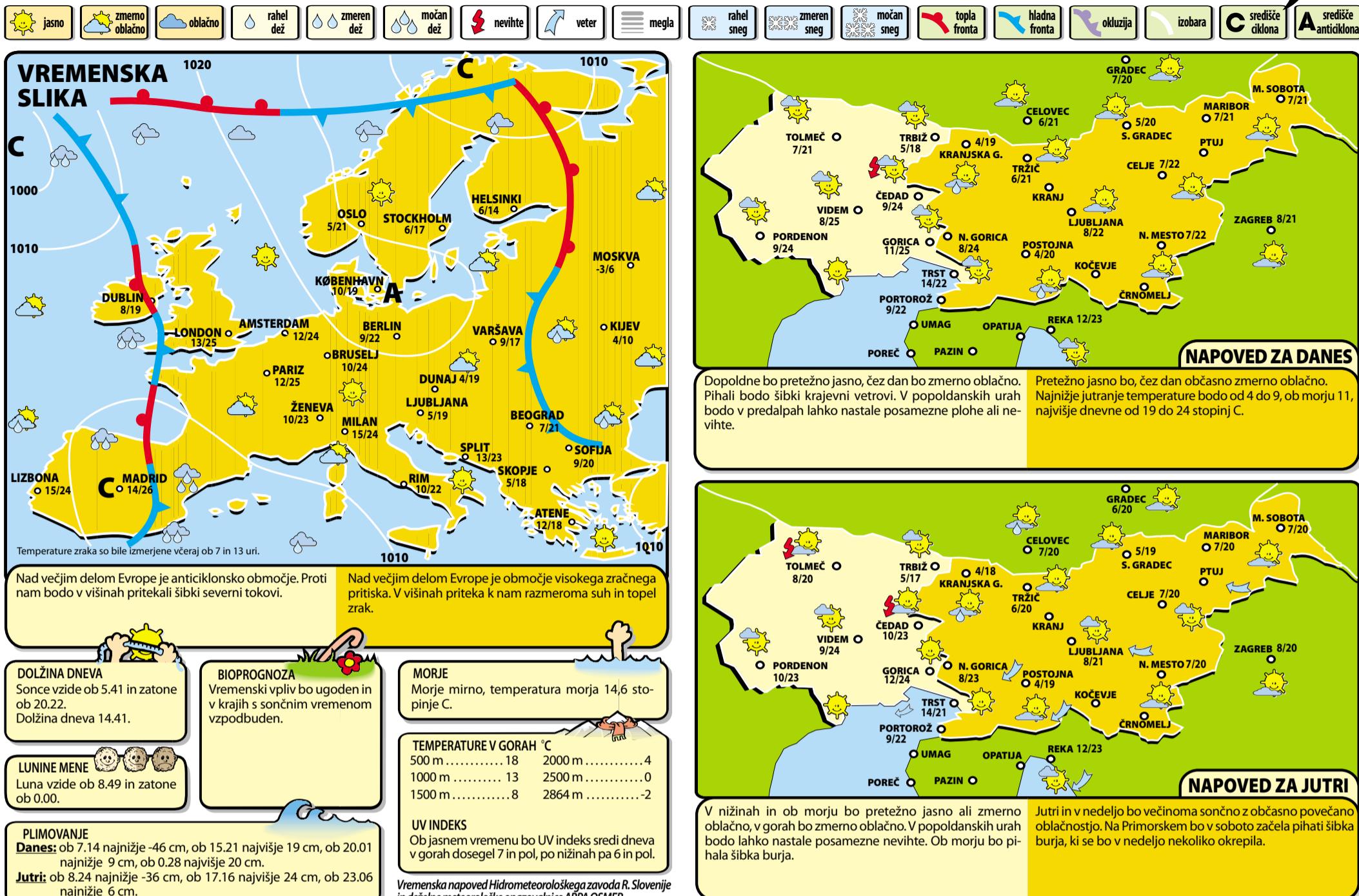
14.00 Okrogla miza: La tv delle libertà

15.00 Aktualno: Questa settimana vi parlo di...

16.00 Dok.: Dokumentarec o naravi

19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco

20.55 Glasb.odd.: Musica, che passione!

VELIKA BRITANIJA - Napoved novega župana Borisa Johnsona

Na londonski podzemni železnici in avtobusih prepoved alkohola

LONDON - Bodoči londonski župan Boris Johnson je v sredo napovedal, da bo kot prvi ukrep na mestu župana razglasil prepoved alkohola v javnem prometu. Na londonski podzemni železnici in avtobusih bo tako poslej prepovedano pitje alkoholnih pijač.

Prepoved bo začela veljati 1. junija na vseh londonskih avtobusih, tramvajih in podzemni železnici. Kot je dejal župan, naj bi s tem preprečili "asocialno ravnanje", hkrati pa je dejal, da je prepričan, da se je moč spopasti "z velikimi in resnimi zločini tudi tako, da preprečimo manjše".

Na prepoved alkohola bodo potnike opozarjali plakati. Kampanjsko pitanje alkoholnih pijač, ki so ga Britanci imenovali "binge drinking" je pri večini britanskih politikov visoki na njihovih programih. Predvsem ob koncu tedna pijani in kričavi potniki na londonski podzemni železnici povzročajo več težave. (STA)

MAROKO - Odkritje Zgodovinske okrasne školjke

RABAT - Arheologi so pred dnevi na vzhodu Maroka odkrili školjke, ki jih je pred 85.000 leti kot okras in nakit uporabljal človek v prazgodovinski dobi. Po podatkih maroškega Inštituta za arheologijo in dediščino (INSAP) so odkrili približno 20 okrasnih školjk.

Skupina strokovnjakov inštituta INSAP, ki sta jo vodila Abdeljalil Bouzouggar in Nick Barton z britanske univerze v Oxfordu, je v jami v bližini mesta Taforalt marca in aprila odkrila 20 školjk iz družine nassarius gibbosulus, ki so imele narejene luknje. Strokovnjaka sta 14 školjk v taisti jami odkrila že lani. 30 metrov globoko in 10 metrov visoka jama se nahaja približno 50 kilometrov od maroške sredozemske obale. (STA)

AVSTRIJA - Črna kronika Lani ukradli 24.000 koles

DUNAJ - Z lepšim vremenom se v Avstriji, tako kot tudi drugod, poveča število kolesarjev na cestah. Hkrati je to tudi priložnost za tatove, ki so samo lani v Avstriji ukradli nič manj kot 24.000 koles, od tega tretjino v avstrijski prestolnici Dunaj. Avstrijski Kuratorij za prometno varnost (-KfV) je zato Avstrije nedavno pozval, naj svoje dvokolesnike ustrezno zavarujejo. "Če ti kolo ukradejo, imaš zelo malo možnosti, da ga dobiš nazaj. K pravim lastnikom se vrne zgolj pet odstotkov ukradenih koles," je povedala predstavnica KfV Brigit Zetinigg. KfV kot eno izmed učinkovitih metod za zavarovanje koles pred krajo priporoča ko diranje kolesa, ko kolo vrezkajo individualno kodo, preko katere je moč kolo kadarkoli identificirati. (STA)

LONDON - Kos papirja, na katerem je John Lennon nekoč načrkal besedilo svoje himne miru "Give Peace a Chance", bodo dali na dražbo, ceno so postavili na 400.000 evrov. Od dragocenega papirja se bo po skoraj 40 letih zdaj ločila televizijska avtorica Gail Rennard, ki živi v Veliki Britaniji.

Renardova je dragocenost pridobila, ko je bila stara 16 let. Papir ji je dal nekdanji Beatle, ko je v kanadskem Montrealu, kjer je tedaj bivala, skupaj z ženo Yoko Ono izvajal legendarni osem dni trajajoči "bed in" za mir. "Nekega dne bo pomenil dragocenost," je o listku tedaj napovedal Lennon, in imel je prav. Tako bo 10. julija na roko napisana pesem predmet dražbe pri hiši Christie's v Londonu. Pri dražbeni hiši listek s pesmijo ocenjujejo na 400.000 do 600.000 dolarjev. V sredo so papir že dali v presojo v New Yorku. (STA)

John Lennon